

Potencjał wrocławskiego sektora organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów działających na rzecz mieszkańców i współpracy lokalnej

Raport z badań

Wrocław miasto spotkań

Projekt finansowany ze środków Gminy Wrocław
www.wroclaw.pl

Spis treści:

Wstęp.....	3
I. Prowadzenie działań angażujących społeczność lokalne przez badane podmioty	4
II. Miejsce prowadzenia działalności na rzecz mieszkańców oraz zakres przestrzenny działań organizacji i instytucji.....	7
III. Warunki lokalowe i dostępność.....	13
IV. Współpraca ze społecznością lokalną	30
V. Profil działalności.....	50
VI. Sieci współpracy.....	61
Podsumowanie raportu z badania CAL zrealizowanych w październiku oraz listopadzie 2019 roku	73

Wstęp

Badanie zostało przeprowadzone w związku z rozwojem współpracy Gminy Wrocław z sektorem organizacji pozarządowych w ramach projektu "Wdrażanie Strategii Rozwoju Współpracy Miasta Wrocławia z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2018-2020" finansowanego ze środków Gminy Wrocław. Przedstawiciele i przedstawicielki wrocławskich organizacji oraz instytucji zostali poproszeni o udzielenie informacji, które pozwolą rozwijać polityki społeczne w sposób dopasowany do potencjału organizatorów środowisk lokalnych, w tym podmiotów III sektora we Wrocławiu. Raport przedstawia informacje zbiorcze.

Cel badań

Celem badania było pozyskanie informacji o potencjale organizacyjnym, kadrowym i merytorycznym wrocławskiego sektora organizacji pozarządowych i innych podmiotów, działających lub chcących działać na rzecz środowiska lokalnego.

Przebieg badań i zebrane dane

Dane zostały zebrane metodą ankiety internetowej. W okresie od 11 do 31 października 2019 r. wypełniono 82 kwestionariusze za pomocą formularza internetowego.

Informacje o kwestionariuszu

Kwestionariusz zawierał 31 pytań w większości o charakterze zamkniętym, 5 pytań metryczkowych, a także jedno miejsce dające możliwość pozostawienia swobodnych uwag związanych z tematyką badania.

Informacje o podmiotach biorących udział w badaniu

- W badaniu wzięło udział 82 osób reprezentujących 82 różne podmioty, w tym:
 - 54 organizacje pozarządowe,
 - 26 instytucji kultury, w tym 12 filii Miejskiej Biblioteki Publicznej
 - oraz 1 spółka miejska i 1 podmiot zdefiniowany jako "wolontariat"

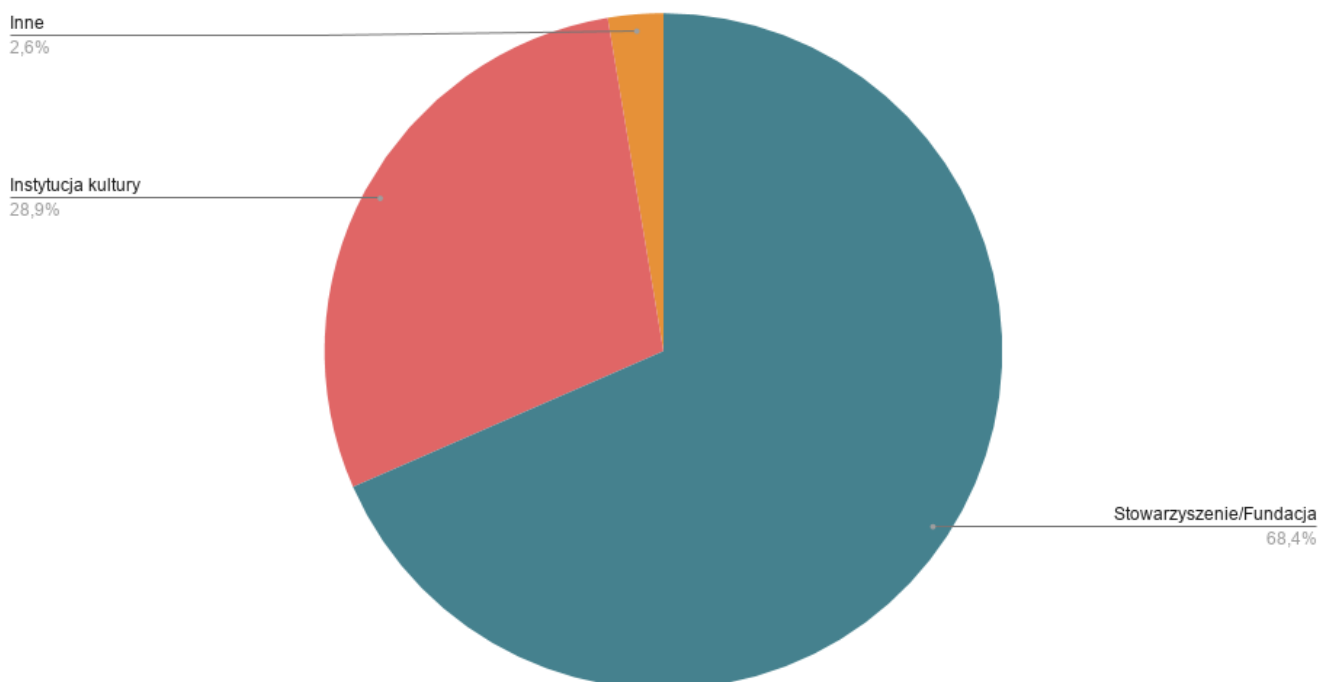
Raport zawiera zbiorcze wyniki w formie opisowej oraz graficznej. Zawiera również wnioski z badań potencjału wrocławskiego sektora organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów działających na rzecz mieszkańców i współpracy lokalnej. Organizacje pozarządowe oznaczone będą skrótem "org. poz.", instytucje kultury, w tym biblioteki natomiast "inst. kult." W tabelach zawierających swobodne wypowiedzi kolorem niebieskim oznaczono organizacje pozarządowe, czerwonym, instytucje kultury, natomiast fioletowym podmioty "inne".

I. Prowadzenie działań angażujących społeczność lokalne przez badane podmioty

- 75 z 82 podmiotów deklaruje, że prowadzi działania angażujące społeczność lokalne, Instytucje kultury: 21 instytucji kultury deklaruje prowadzenie działań angażujących społeczność lokalne, 52 org. poz., 1 spółka miejska oraz 1 podmiot określany jako “wolontariat”
- 5 planuje takie działania w przyszłości: 2 inst. kult. 3 org. poz.
- 2 instytucje kultury nie prowadzą i nie zamierzają prowadzić takich działań w najbliższej przyszłości. Z uwagi na cel badania, podmioty te wyłączone zostały z poniżej przedstawionych, zbiorczych wyników badań.

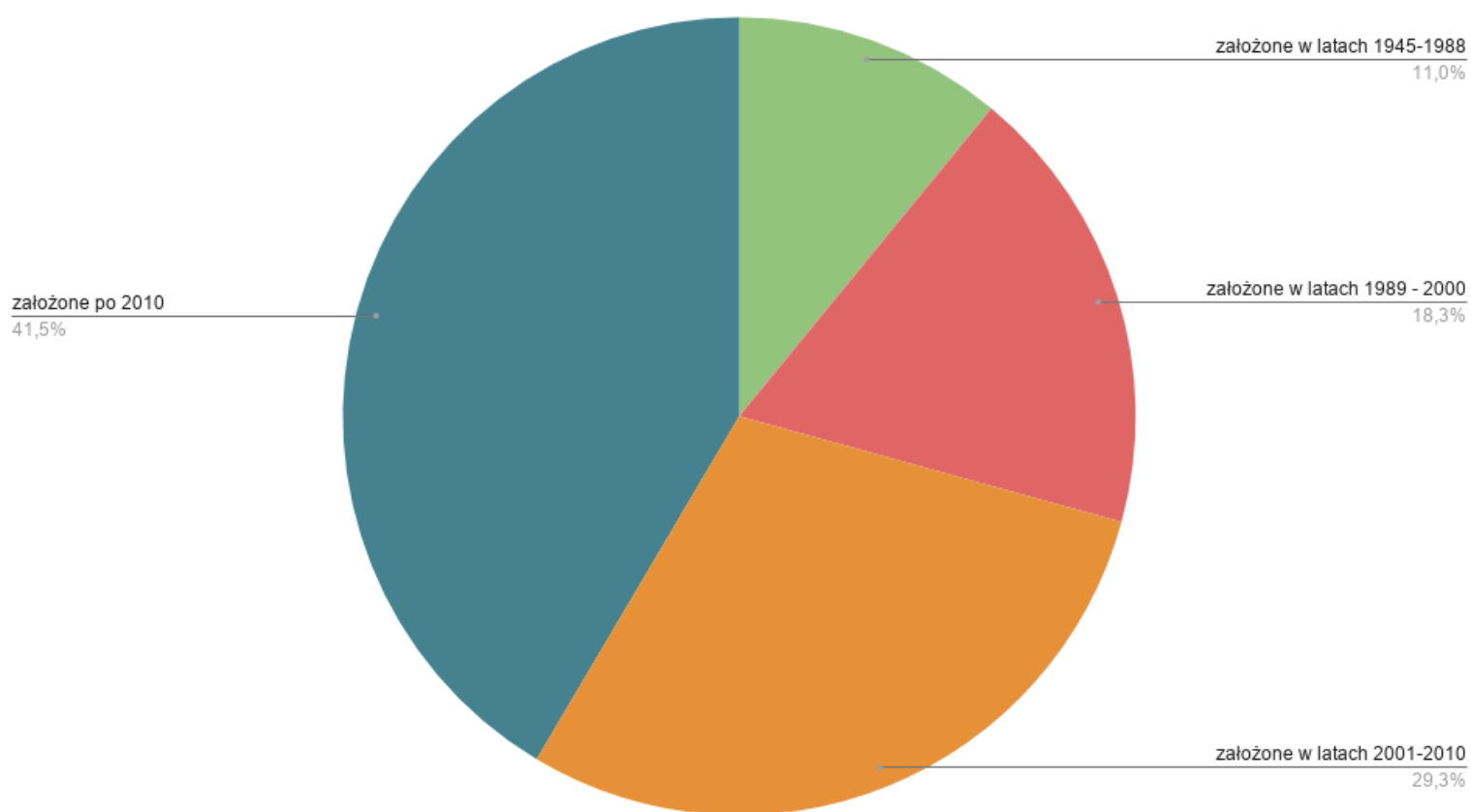
1. Jakie podmioty wzięły udział w badaniu? N=80

Forma Prawna

2. N=80

Rok założenia organizacji/institucji

3. N=80

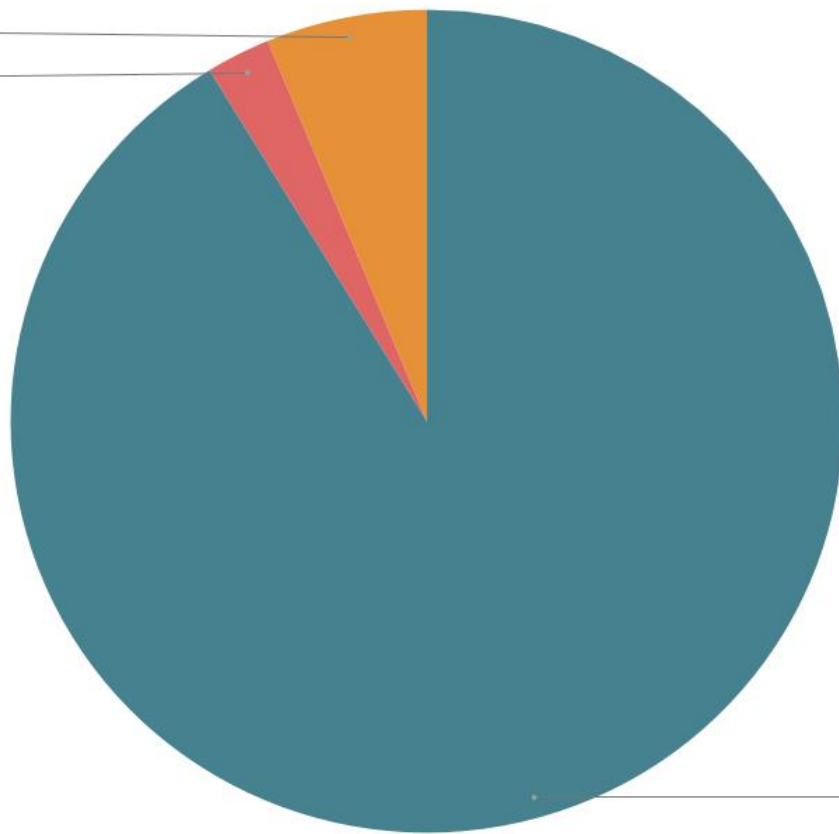
Czy prowadzisz działania angażujące społeczności lokalne?

Obecnie nie, ale planujemy w przyszłości.

6,3%

Nie

2,5%

Tak
91,3%

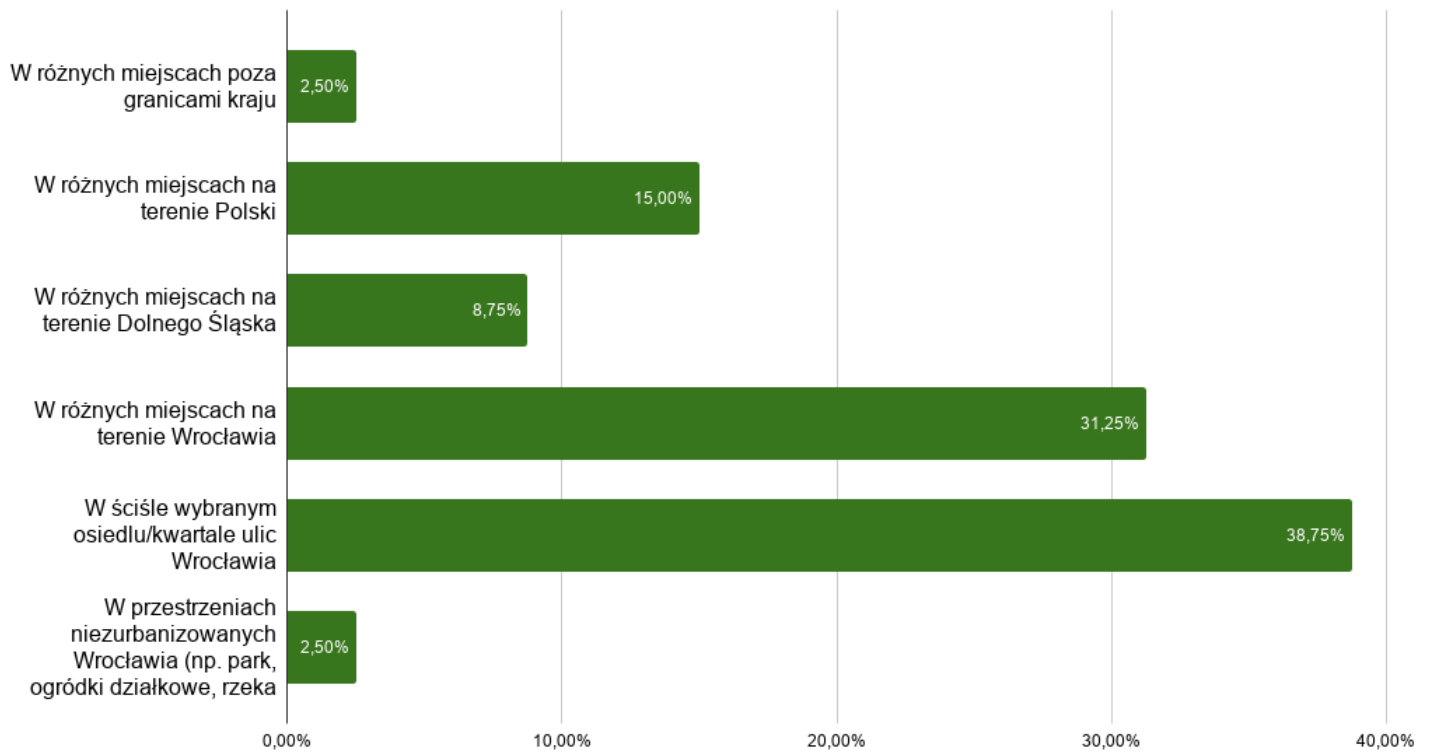
II. Miejsce prowadzenia działalności na rzecz mieszkańców oraz zakres przestrzenny działań organizacji i instytucji

Istotnym zagadnieniem związanym z angażowaniem społeczności lokalnych jest obszar oraz koncentracja przestrzenna działań. W tej części ankiety, badani i badane poproszeni zostali o określenie, czy reprezentujący przez nich podmiot prowadzi działania na jednym osiedlu, określonym kwartale ulic, czy na większym zakresie przestrzennym miasta. Ponadto zmapowane zostały osiedla, na których badane podmioty prowadzą swoje działania. W związku z celem badań jakim jest rozpoznanie potencjału podmiotów działających na rzecz mieszkańców i współpracy lokalnej, pojawiło się również pytanie o plany podmiotów w związku z koncentracją działań na jednym osiedlu Wrocławia (organizacji/instytucji prowadzących obecnie działania na więcej niż jednym osiedlu).

- Podmioty biorące udział w badaniu posiadają różny zasięg działania. Dla niemal 3/4 z nich teren Wrocławia jest głównym obszarem działań. Uszczegóławiając, blisko 40% wyznacza rejon o zasięgu osiedla lub kwartału ulic jako główny obszar działań. Zauważalna jest tu znaczna różnica w zależności od rodzaju podmiotów. 71% inst. kult. biorących udział w badaniu prowadzi działania w ściśle wybranym osiedlu/kwartale ulic Wrocławia, natomiast org. poz. zaledwie 27%. Podmiot określany jako "wolontariat" oraz spółka miejska, deklaruje prowadzenie działalności w ściśle wybranym osiedlu/kwartale ulica. W różnych miejscach na terenie Wrocławia działa: 16% inst. kult., 37% org. poz. W przestrzeniach niezurbanizowanych Wrocławia (np. park, ogródki działkowe, rzeka itp.) działają 2 podmioty: 1 org. poz. oraz 1 inst. kult. Ponadto 9% ze podmiotów za najważniejszy obszar działania wybrało teren Dolnego Śląska i wszystkie są organizacjami pozarządowymi. 19% wszystkich podmiotów obejmuje swoimi działaniami zasięg ogólnopolski lub poza granicami kraju. Dla 72,5 % podmiotów, które wzięły udział w badaniu teren Wrocławia jest głównym obszarem działań (wybrano 3 ostatnie odpowiedzi).

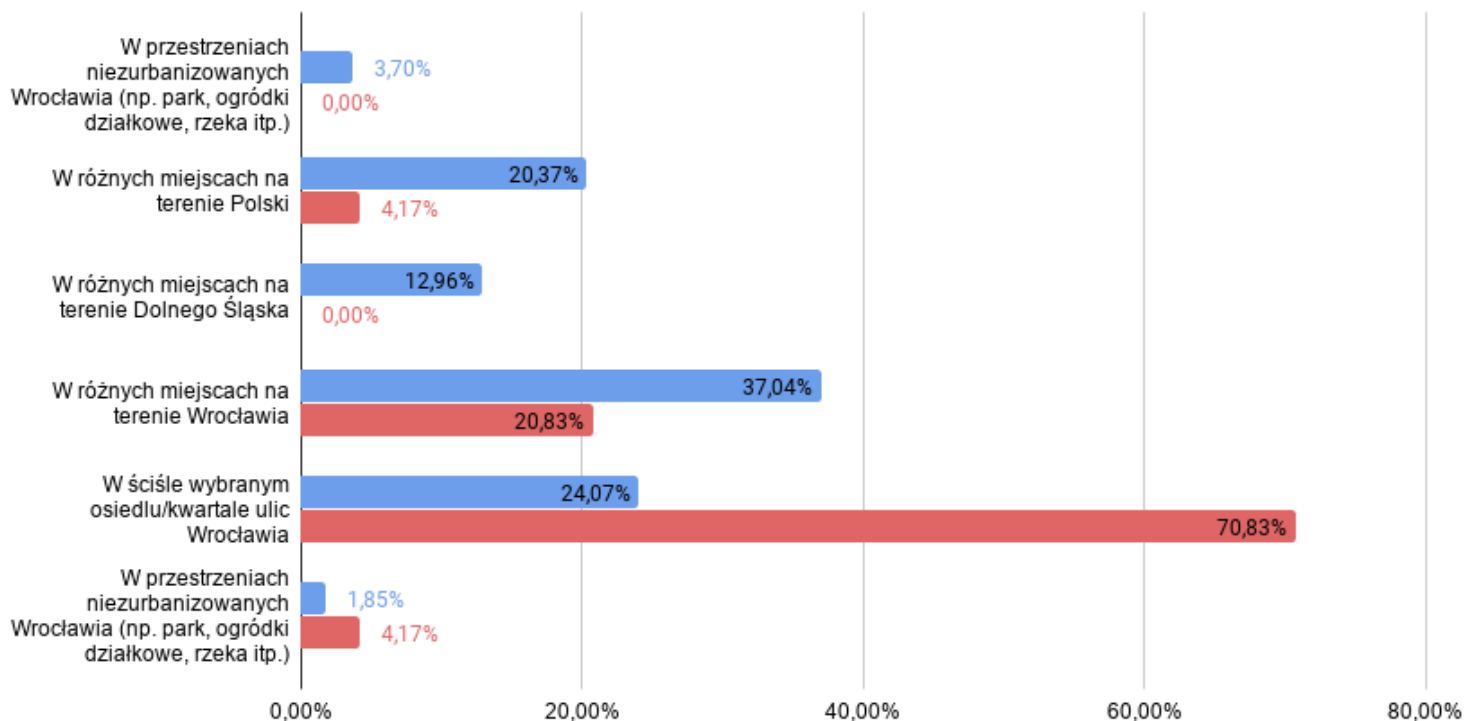
4. N=80

Prowadzona przez organizację/instytucję działalność odbywa się w:

Org. poz. / Inst. kult.

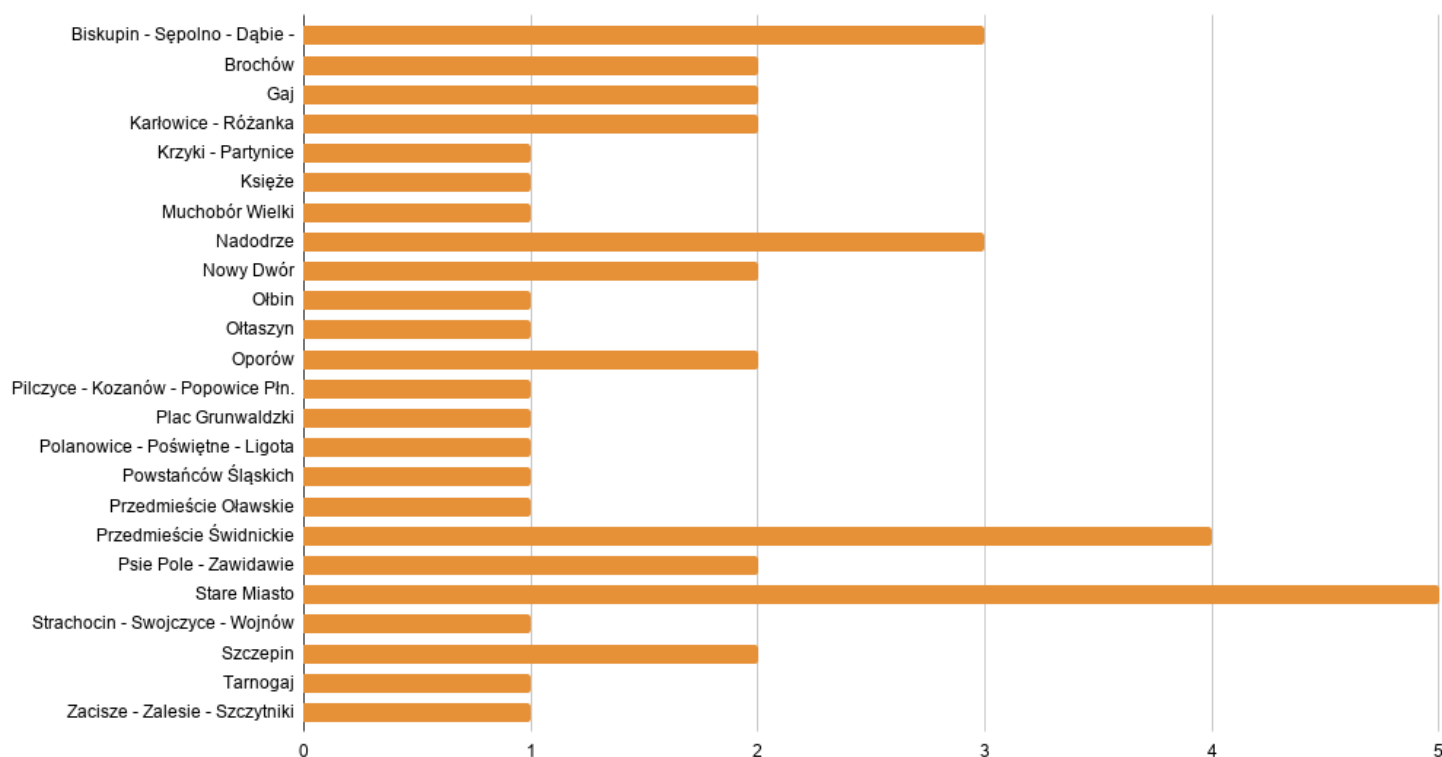
■ org. poz. ■ inst. kult.

- 43 podmioty, które deklarują prowadzenie swoich działań w ściśle wybranym rejonie Wrocławia reprezentują 24 osiedla wrocławia. Najliczniej reprezentowane jest:
 - Stare Miasto (6 podmiotów: 4 org. poz. oraz 2 inst. kult.),
 - Przedmieście Świdnickie (4 podmioty: 1 org. poz. oraz 3 inst. kult.),
 - Nadodrze (3 podmioty: 2 org. poz. oraz 1 inst. kult.)
 - Biskupin - Sępolno - Dąbie - Bartoszowice (3 podmioty: 2 org. poz. oraz 1 inst. kult.).

5. N=80

Jeśli organizacja/institucja prowadzi swoją działalność w ściśle wybranym osiedlu/kwartale ulic Wrocławia, to jaki jest to dokładnie rejon:

- Ankietowani reprezentujący 6 organizacji/institucji nie skupia się w swoich działaniach na jednym osiedlu lub określonym kwartale ulic i wymieniały teren całego miasta jako miejsce prowadzenia działań. Ponadto 18 podmiotów prowadzi działania na więcej niż jednym osiedlu i są to:

6. Kolorem niebieskim oznaczono org. poz., czerwonym inst. kult.

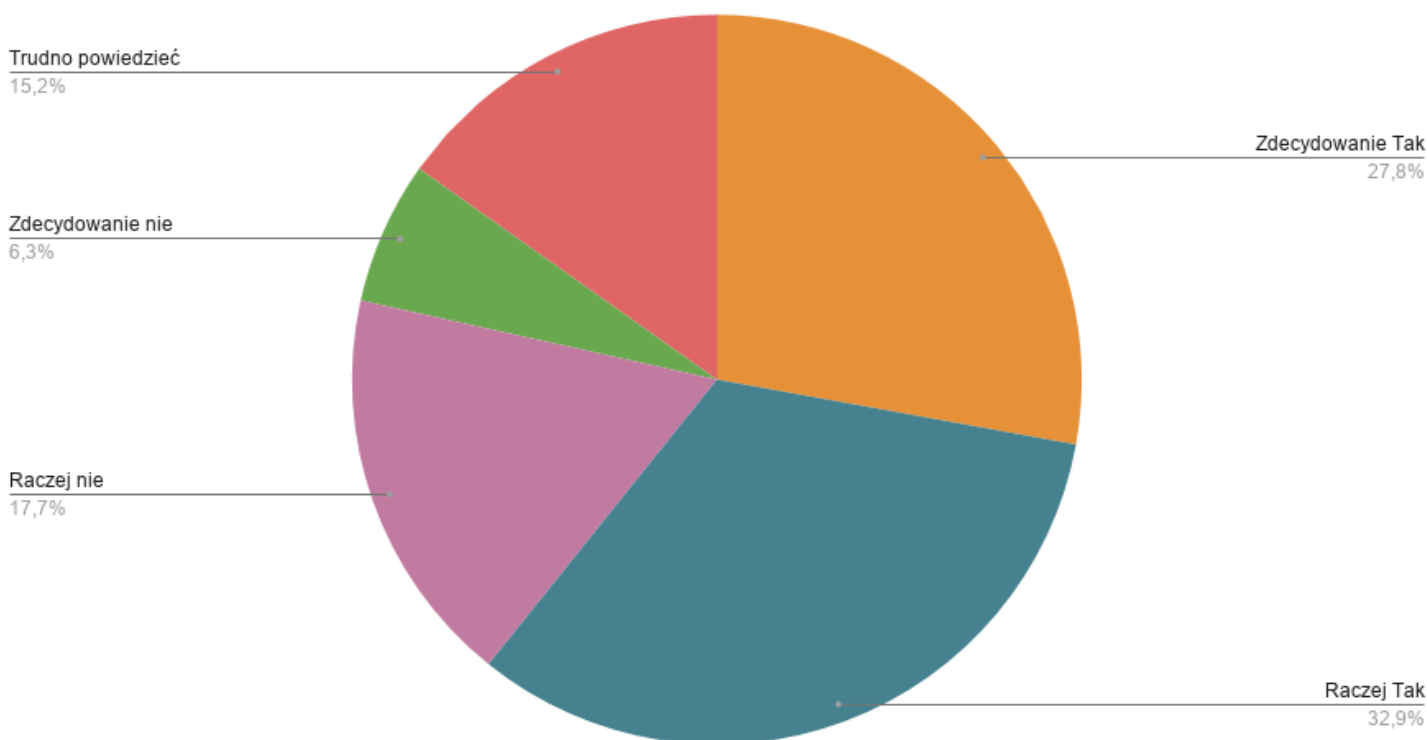
1	Nowy Dwór, Żerniki, Gądów, Kuźniki
2	Przedmieście Oławskie
3	Śródmieście, Psie Pole
4	Centrum miasta, Krzyki, Grabiszyńska, Nadodrze
5	Oporów, Klecina
6	Nadodrze, Stare Miasto
7	Stare Miasto, Gajowice, Grabiszyn-Grabiszynek
8	Gajowice, Stare Miasto, Grabiszyn-Grabiszynek
9	Bartoszewice, Dąbie, Sępólno, Biskupin, Popowice, Kozanów, Gądów, Pilczyce
10	Wojszyce, Partynice, Klecina
11	Polkowice, Przemków
12	Popowice, Śródmieście, Krzyki
13	Nadodrze, Ołbin, Kleczków
14	Śródmieście, Stare Miasto, okolice Stadionu Wrocław
15	Strachocin-Swojczyce-Wojnów, Polanowice-Ligota-Poświętne, Kowale
16	Gądów -Popowice, Huby, Krzyki-Partynice, Ołtaszyn, Lipa Piotrowska, Maślice, Ołbin
17	Popowice, Stare Miasto
18	Karłowice-Różanka

- Analizując plany podmiotów na przyszłość: 61% badanych podmiotów w przeciągu 1-3 lat planuje skoncentrować działania w jednej, stałej przestrzeni miasta (zdecydowanie lub raczej tak). 24% nie ma takich planów (zdecydowanie lub raczej nie). 5 z 12 podmiotów, które obecnie prowadzi działalność w różnych miejscach na terenie Polski w najbliższym czasie (1-3 lat) planuje skoncentrować swoje działania w konkretnej stałej przestrzeni miasta/kwartale ulic ("zdecydowanie tak" lub "raczej tak"). Takie plany mają również 3 podmioty z 7, które w obecnym czasie działają w różnych miejscach na terenie Dolnego Śląska. Podobne plany ma 12 podmiotów z 25, które obecnie prowadzą działania w

różnych miejscach na terenie Wrocławia. W sumie 20 podmiotów (16 org. poz. oraz 4 inst. kult.), które obecnie nie skupiają działań na konkretnej stałej przestrzeni miasta, planują to w najbliższej przyszłości.

6. N=80

Czy generalnie rzecz biorąc w najbliższym czasie 1-3 lat organizacja/institucja planuje skoncentrować swoje działania w konkretnej stałej przestrzeni miasta/kwartale ulic?

7. Jeśli tak, to jakie są to miejsca? Proszę wskazać nazwę osiedla lub kwartału ulic.

- Podmioty już skupiające działania w jednej, stałej przestrzeni miasta oraz obecnie obejmujące szerszy zakres:
 - Nadodrze oraz Stare Miasto zostały wskazane przez 4 organizacje/institucje jako miejsca swoich planowanych działań.
 - Ołbin, Przedmieście Świdnickie, Popowice oraz Szczepin wskazały 3 podmioty.
 - Dwukrotnie pojawiły się: Brochów, Przedmieście Oławskie, cały obszar miasta, Psie Pole-Zawidawie, Maślice, Nowy Dwór, Gądów, okolice ulicy Grabiszyńskiej, Biskupin, Sępolno.

- Następnie pojedynczo pojawiły się: Okolice Morskiego Oka, różne ROD i tereny łąkowe, Leśnica, Huby, Karłowice, Sołtysowice, Tarnogaj, Zakrzów, Oporów, Klecina, Grabiszyn, także podwrocławskich miejscowości (Smolec, Mokronos Górny i Dolny, Zabrodzie, Bielany Wrocławskie i inne), Gajowice, Park Strachociński, Kozanów, Karłowice-Różanka, Osobowice, Muchobór, Kuźniki, Krzyki-Partynice, Księżę, Zacisze-Zalesie-Szczytniki, Ołtaszyn, Strachocin, Swojczyce, Wojnów i satelickie osiedla np. Kowale, Plac Grunwaldzki, Muchobór Wielki, Powstańców Śląskich, Fort Piechoty nr 6 Polanowice, pl. Tadeusza Kościuszki.
- Jako obszary, na których podmioty planujące skupienie swojej działalności w konkretnej przestrzeni miasta, a obecnie obejmujące szerszy zakres wymieniano różnorodne osiedla oraz miejsca:
 - Stare Miasto wskazano 3 razy
 - Dwukrotnie pojawiły się: Ołtaszyn, Nadodrze
 - Następnie pojedynczo pojawiły się: Okolice Morskiego Oka, różne ROD i tereny łąkowe; Leśnica; Tarnogaj; Gajowice; Przedmieście Świdnickie; Ulica Piłsudskiego, Świdnicka; Karłowice-Różanka, Osobowice, Psie Pole; Przedmieście Oławskie; Nowy Dwór; Strachocin, Swojczyce, Wojnów i satelickie osiedla; Kowale; Gądów-Popowice, Krzyki-Partynice, Huby, Lipa Piotrowska, Maślice, Ołbin; Plac Grunwaldzki; Popowice; Powstańców Śląskich; Szczepin; Plac Tadeusza Kościuszki.
- Ponadto 2 podmioty obecnie skupiające się na jednym osiedlu lub określonym kwartale ulic, nie planuje tego kontynuować w najbliższej przyszłości.

Badane podmioty posiadają różnorodny zasięg działania. Podmioty, które swoje działania koncentrują głównie na wybranym osiedlu lub kwartale ulic, a więc mają najbardziej lokalny zasięg działania co sprzyja współpracy z mieszkańcami to w zdecydowanej większości instytucje kultury. Organizacje pozarządowe, zazwyczaj postrzegane jako główny motor działań lokalnych tylko w ponad 1/5 skupiają się na działaniach w małej skali. Stawia to pytanie na temat charakteru i sposobu funkcjonowania rodzajów podmiotów. Instytucje kultury, w tym biblioteki są związane z jedną lokalizacją, jednym lokalem przez długi czas; posiadają również stałe źródło finansowania. Organizacje pozarządowe natomiast przez niestabilny sposób finansowania oraz dywersyfikację działań, często pojawiają się w różnych częściach miasta oraz posiadając różny zasięg działania projektowego. Często posiadają również mniej stabilną sytuację lokalową niż instytucje kultury.

Stosunkowo duża ilość: 1/4 z badanych podmiotów, które obecnie nie prowadzi działań silnie osadzonych lokalnie, planuje skupić się na określonej części miasta w najbliższym czasie. Świadczyć może to o pewnym zwrocie ku działaniom lokalnym i chęci większego zaangażowania się w życie społeczności lokalnych wśród podmiotów. Nasuwa się jednak pytanie o bariery oraz

możliwości, które stoją na drodze opisywanych planów poczynionych przez te organizacje/instytucje.

III. Warunki lokalowe i dostępność

Ważną kwestią wymagającą rozpoznania i analizy z perspektywy prowadzenia działalności angażującej społeczność lokalne jest ich uwarunkowanie lokalowe. Działania lokalne niekiedy prowadzone są metodą streetworkingu, posiadając siedzibę tymczasową/ niedostępną dla odbiorców lub nie posiadając jej wcale. Natomiast podmioty, które taką działalność prowadzą w otwartym dla odbiorców lokalu, posiadają różnorodne warunki, a co za tym idzie możliwości i pole do działań. Dostępność przestrzeni lokalu, oraz otwartość na mieszkańca może stanowić kluczowy element we współpracy ze społecznościami lokalnymi. Działalność przy współpracy z mieszkańcami może oznaczać wiele różnorodnych aktywności, które wymagają odpowiednich pomieszczeń pod względem możliwych funkcji. Z tych względów, zasadnym jest zbadanie jakie warunki lokalowe oraz poziom otwartości, dostępności i możliwości posiadają wrocławskie podmioty angażujące społeczność lokalne. Badani i badane zostali również zapytani o to, czy obecne warunki są wystarczające dla ich działalności, co nakreśla potencjał do rozwoju tych podmiotów oraz ewentualną potrzebę zmian w tym zakresie. Osoby reprezentujące podmioty odpowiedziały również na pytanie odnośnie tego czy obecnie wykorzystują w pełni posiadany lokal i jego infrastrukturę.

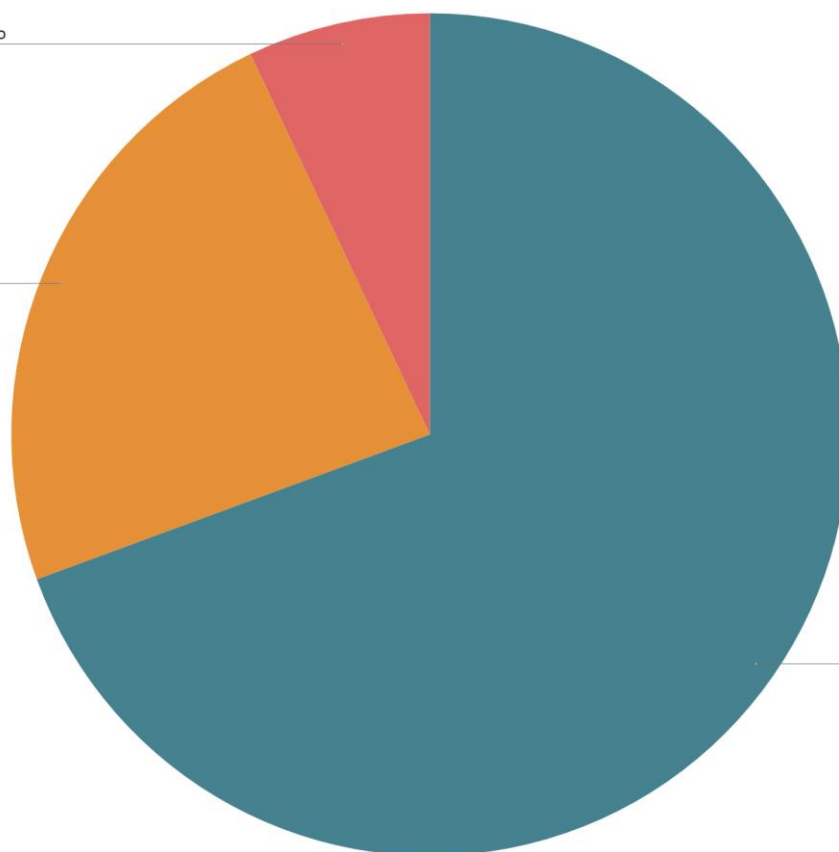
- Większość badanych podmiotów swoje działania prowadzi w stałym lokalu: 69%, (w tym: 23 z 24 inst. kult., 35 z 54 org. poz, 1 spółka miejska oraz 1 "wolontariat"). 30% nie posiada stałego lokalu, z czego 7% planuje osadzenie swojej działalności i jest to 6 org. poz.

8. N=80

Czy organizacja/institucja prowadzi działalność na rzecz mieszkańców w lokalu?

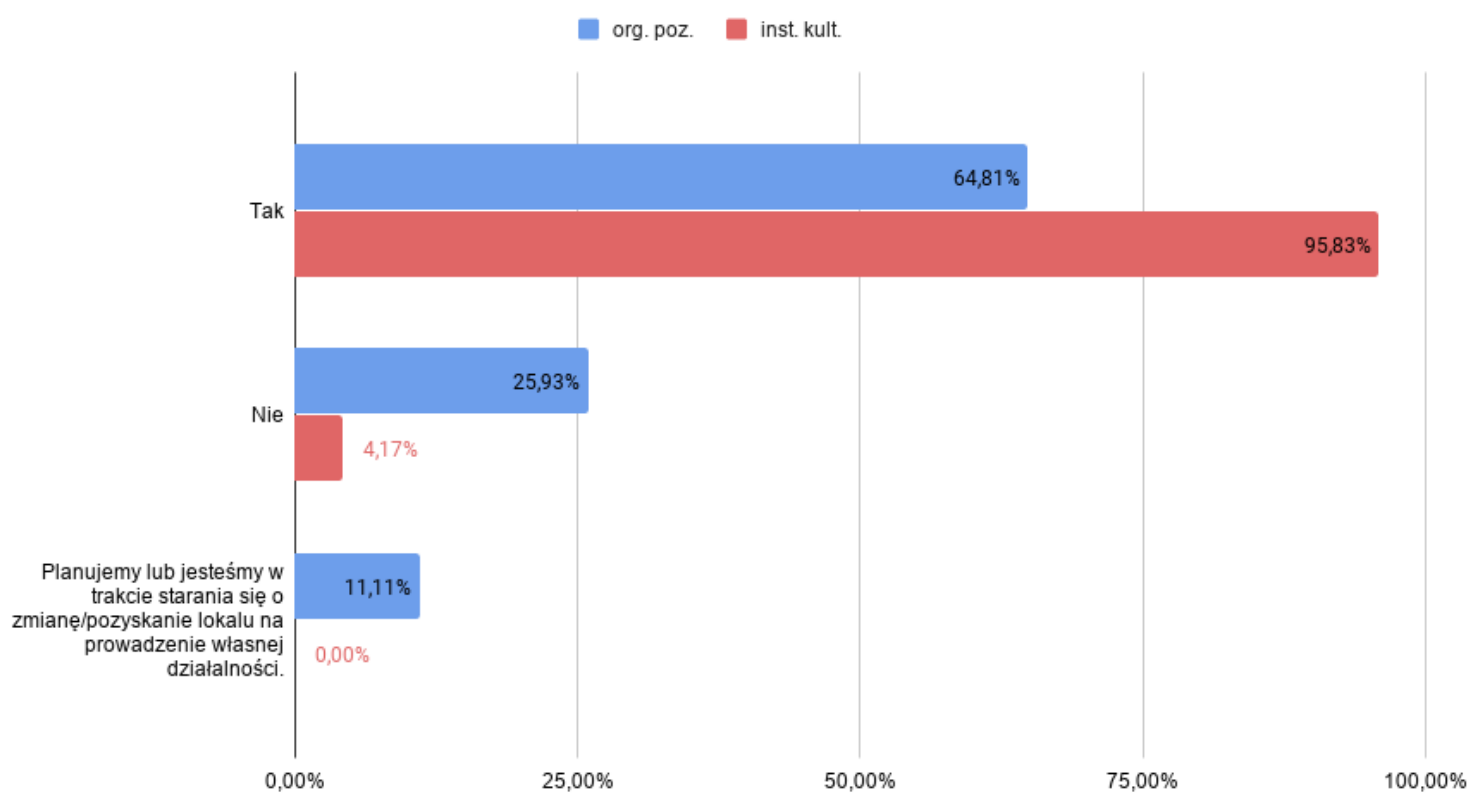
Planujemy lub jesteśmy w trakcie starania się o
7,1%

Nie
23,5%

Tak
69,4%

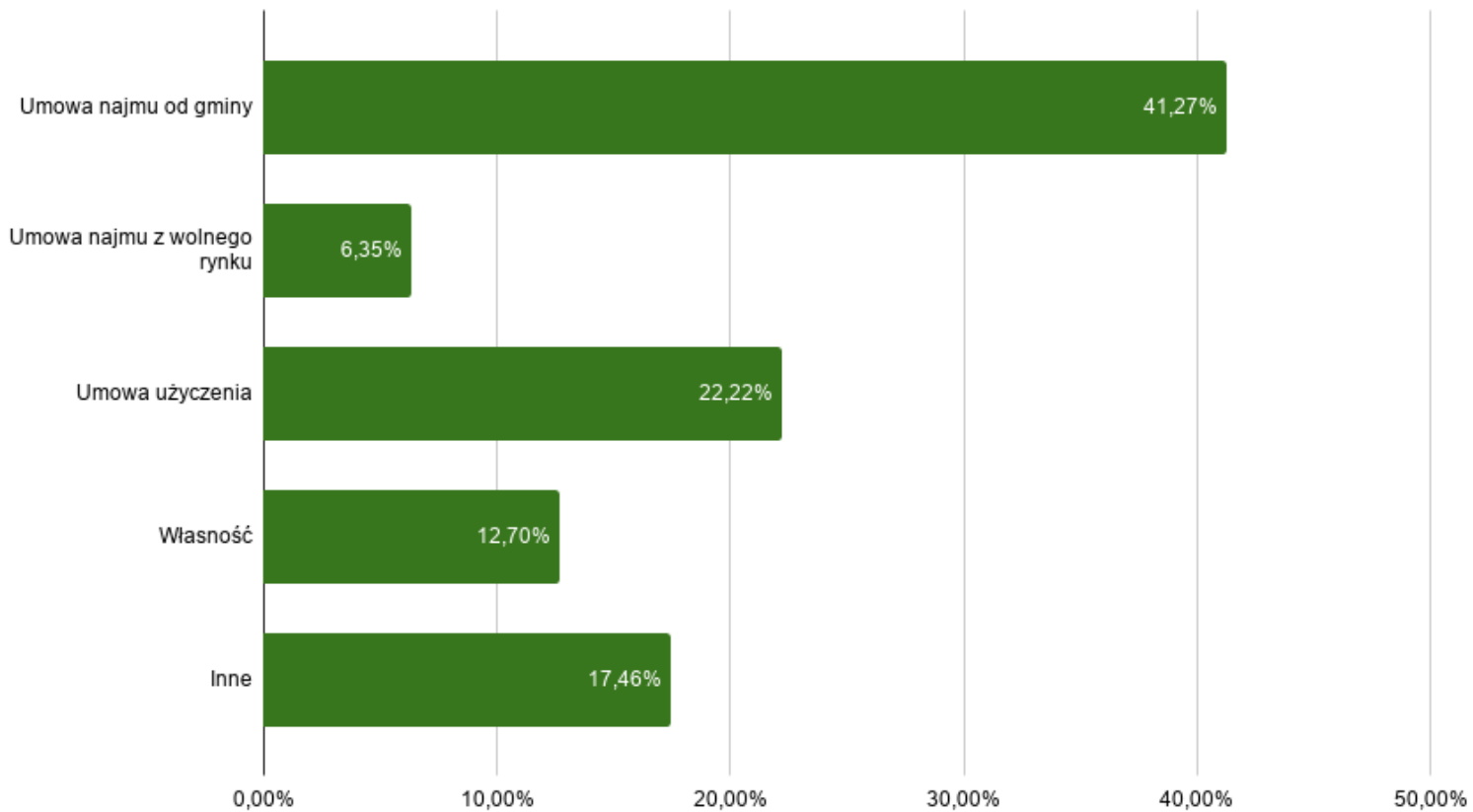
Org. poz. / Inst. kult.

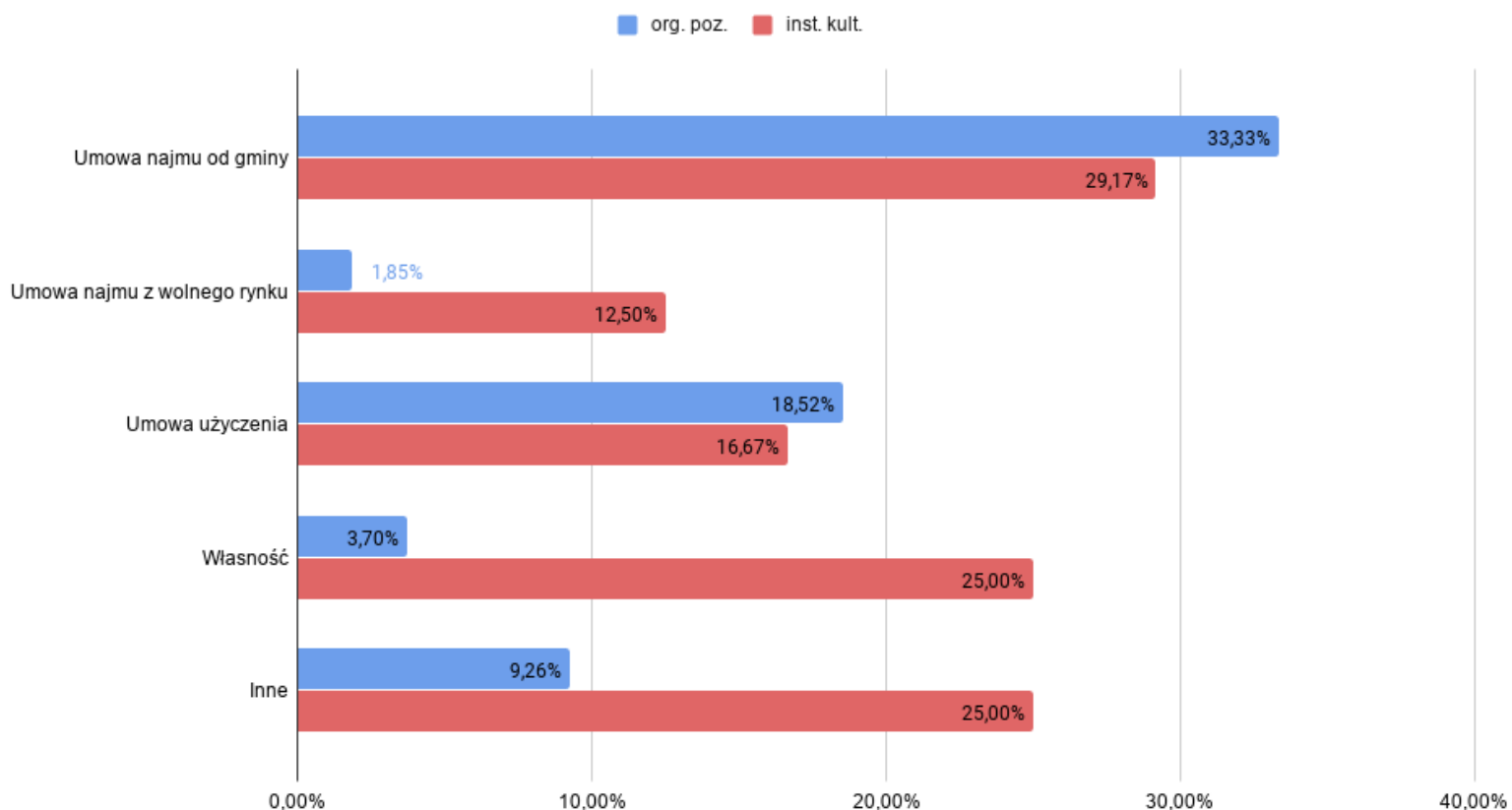
- Podmioty prowadzące działalność na rzecz mieszkańców w lokalu posiadają różnorodny tytuł prawny do lokalu. Przeważająca część organizacji/ instytucji wynajmuje lokal od gminy (41%) lub posiada umowę użyczenia (22%).

9. N=63

JEŚLI TAK - jaki jest tytuł prawny do lokalu?

Org. poz. / Inst. kult.

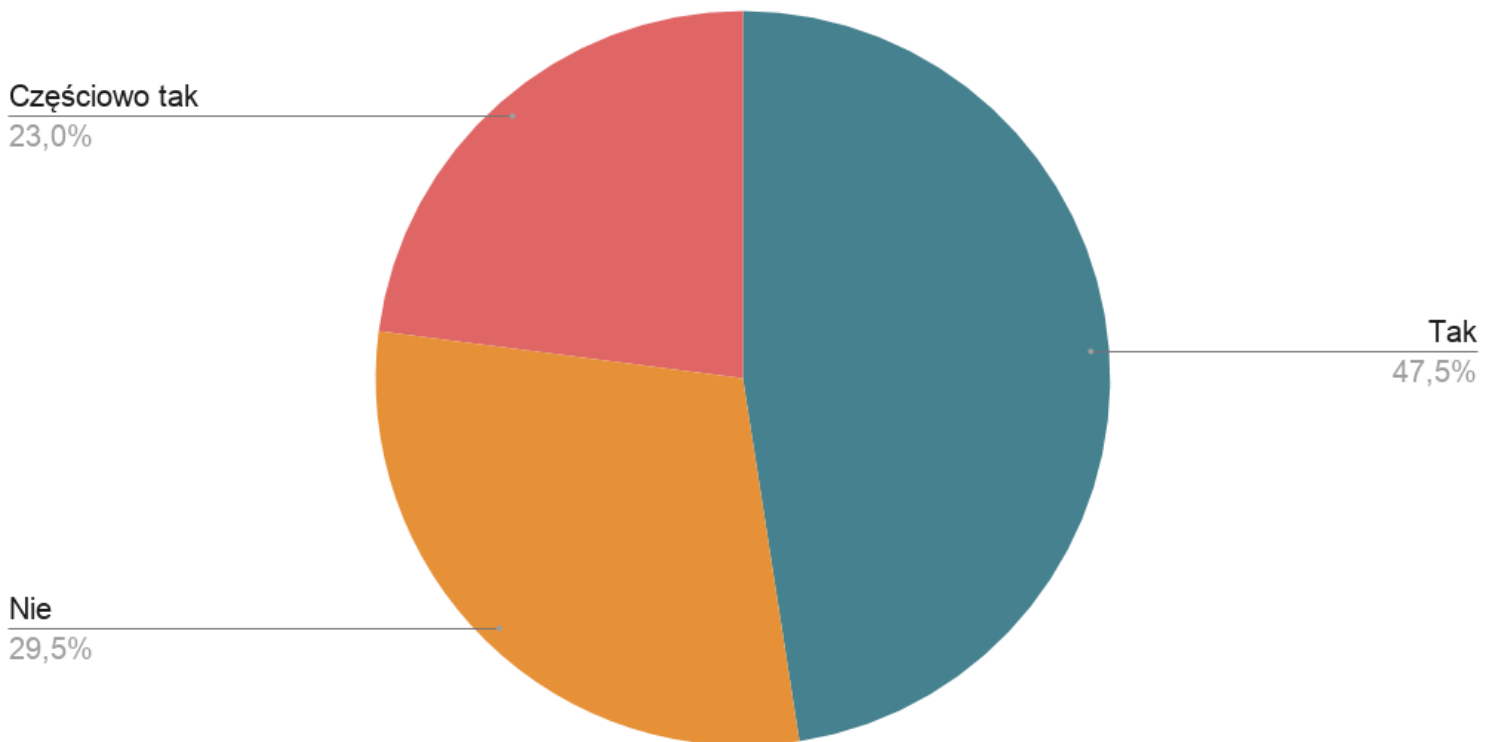
Pojawiły się odpowiedzi "inne":

prywatne mieszkanie
dobra wola, korzystamy nieodpłatnie z lokalu.
Umowa użytkowania - aktem notarialnym
własność gminy
różne - podmiot ma 6 obiektów
użytkowanie - własność gminy Wrocław
porozumienie partnerskie ze SM
Najem od Kościoła
udostępnienie przestrzeni na działalność kulturalną
różne, głównie umowy najmu i użyczenia
akt notarialny od gminy Wrocław

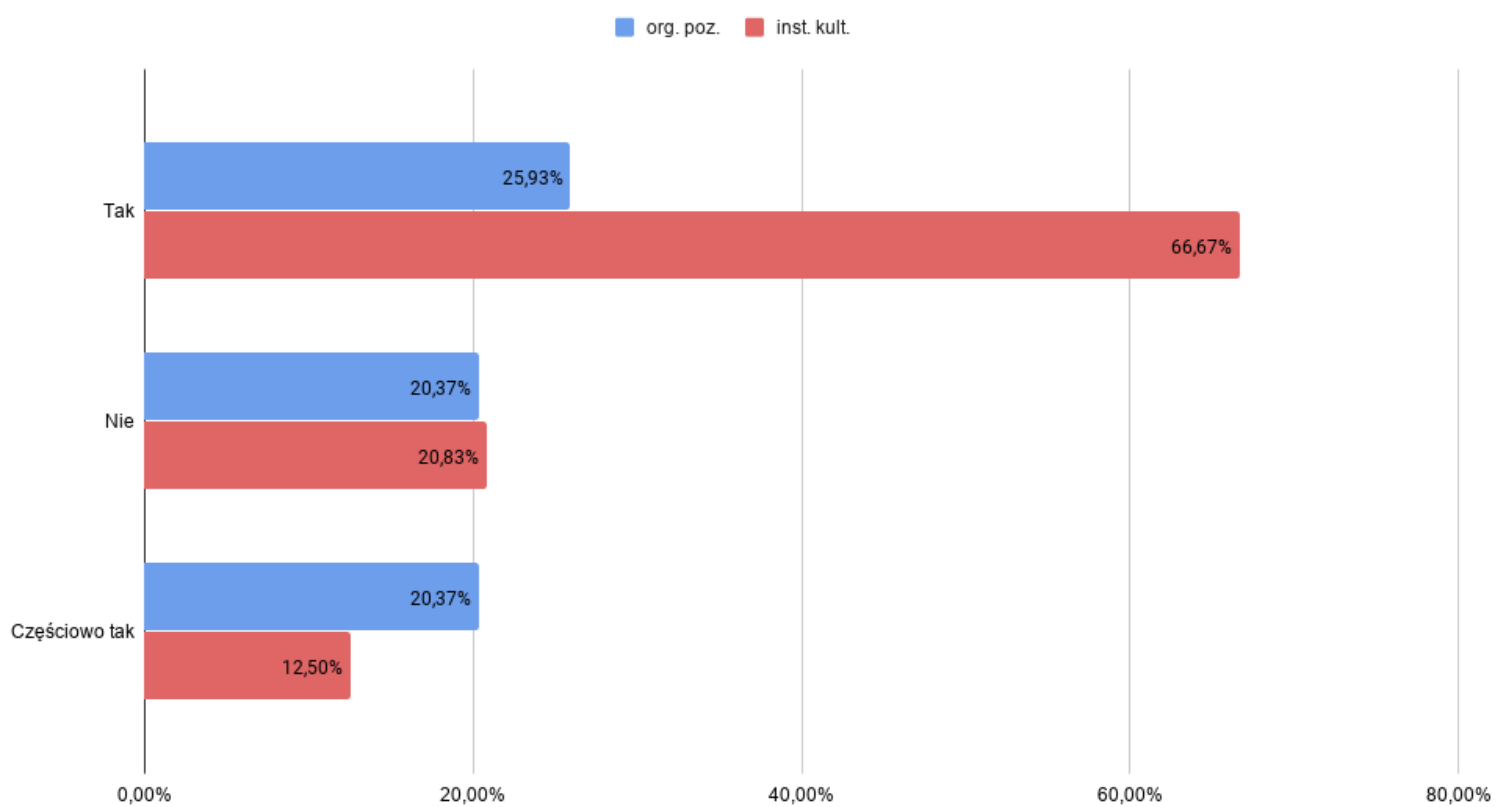
- Blisko połowa org. poz./ inst. kult. określa użytkowany lokal jako dostępny dla osób posiadających ograniczenia ruchowe. Druga część badanych określa lokal jako częściowo dostępny (23%) lub niedostępny (29,5%). Większą dostępnością wykazują się inst. kult. w tym biblioteki (zadeklarowanych 67% dostępnych w pełni) niż org. poz. (37% dostępnych w pełni). Niedostępnych dla osób posiadających ograniczenia ruchowe badanych inst. kult. jest 21%, natomiast org. poz. 31%.

10. N=61

Czy lokal jest przystosowany dla osób posiadających ograniczenia ruchowe?

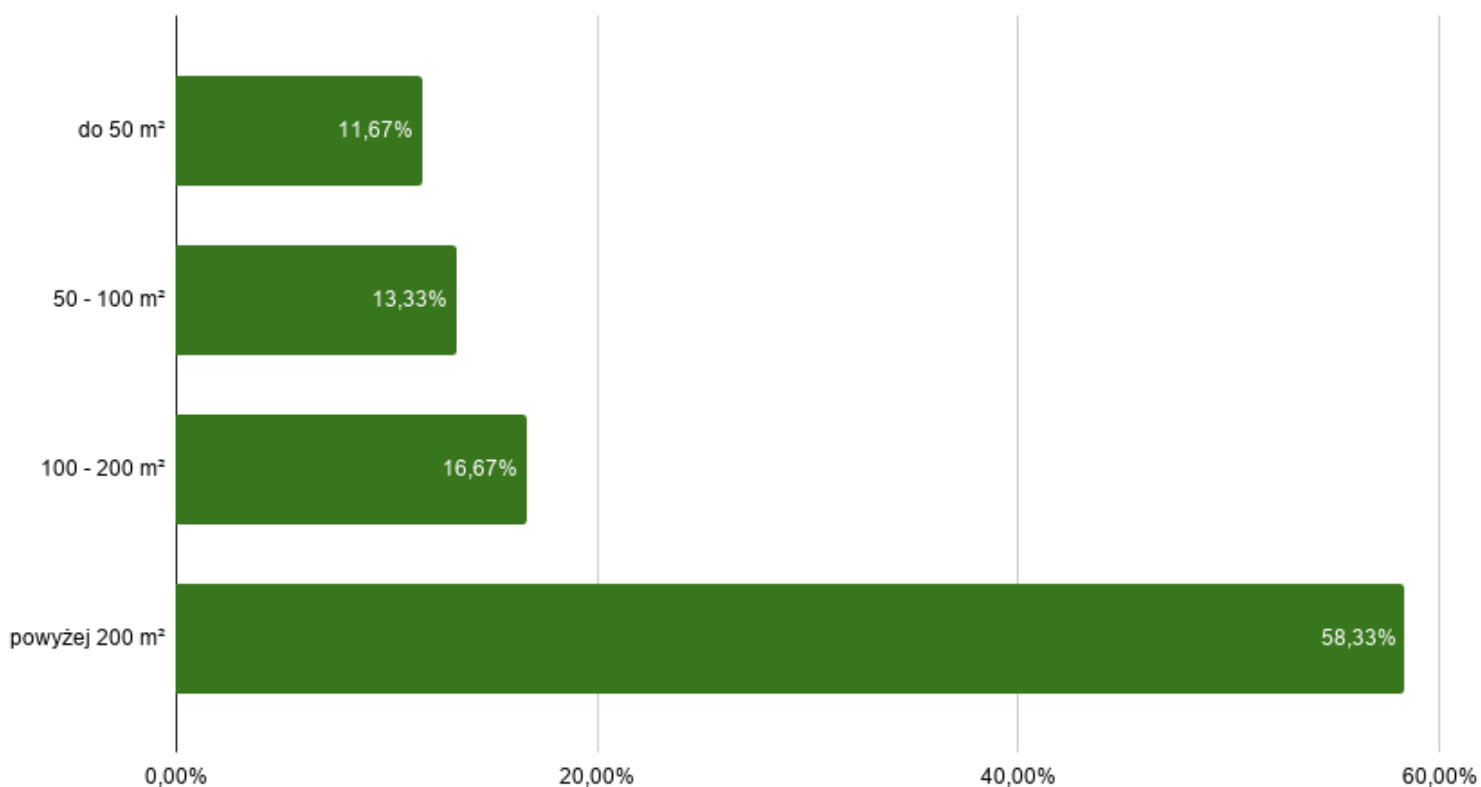
Org. poz. / Inst. kult.

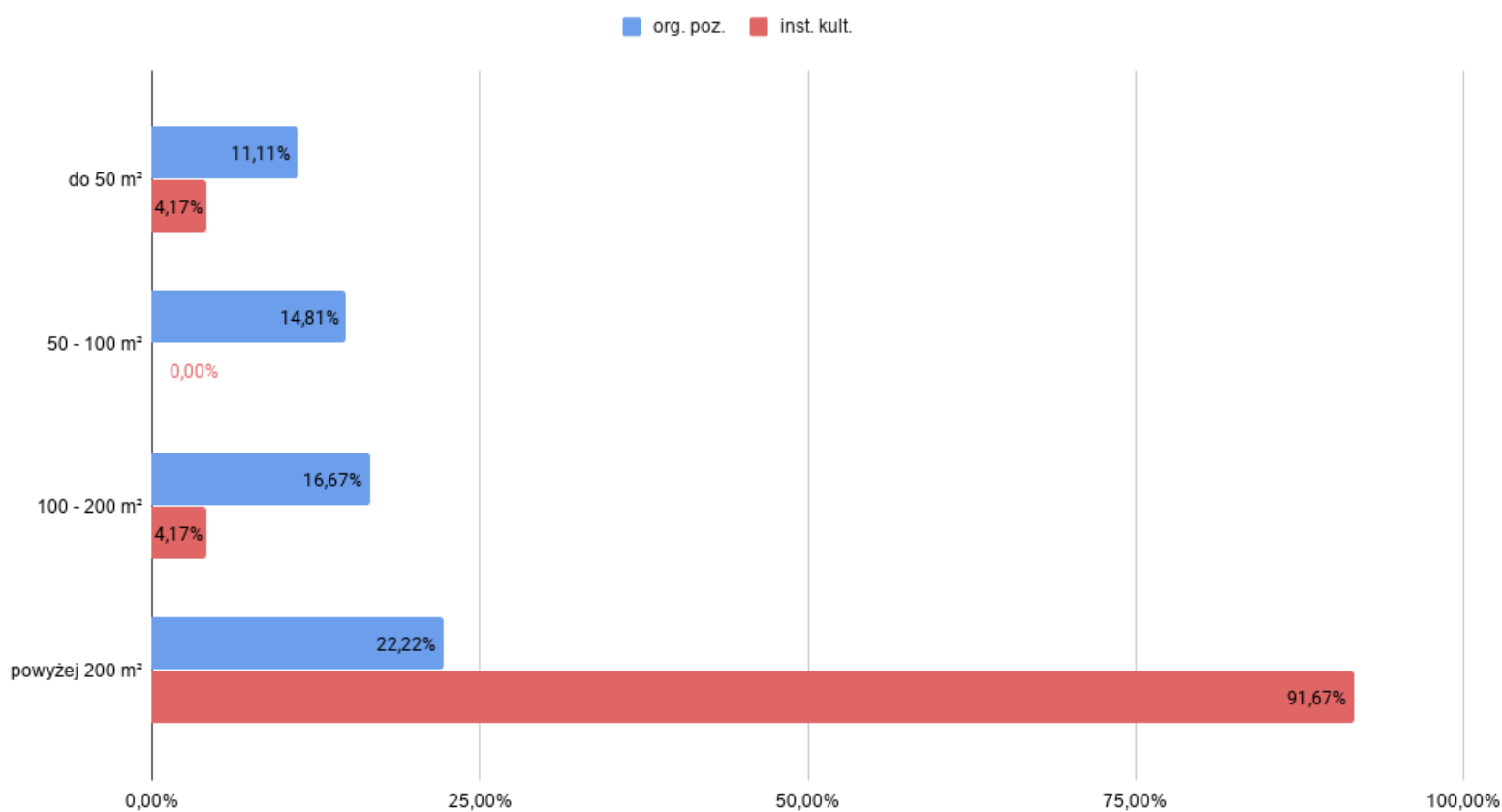
- Większość lokali użytkowanych przez inst. kult./ org. poz., które wzięły udział w badaniu jest stosunkowo duża. Z 60 podmiotów, które odpowiedziało na pytanie, blisko 60% posiada lokale o powierzchni powyżej 200 m² (22 inst. kult., 12 org. poz., 1 "wolontariat") - zdecydowana większość inst. kult. biorących udział w badaniu posiada lokal powyżej 200 m². Najmniejszy przedział metrażu (do 50m²) użytkuje zaledwie 12% odpowiadających (6 org. poz., 1 inst. kult.).

11. N=60

Jaka jest wielkość lokalu w m²?

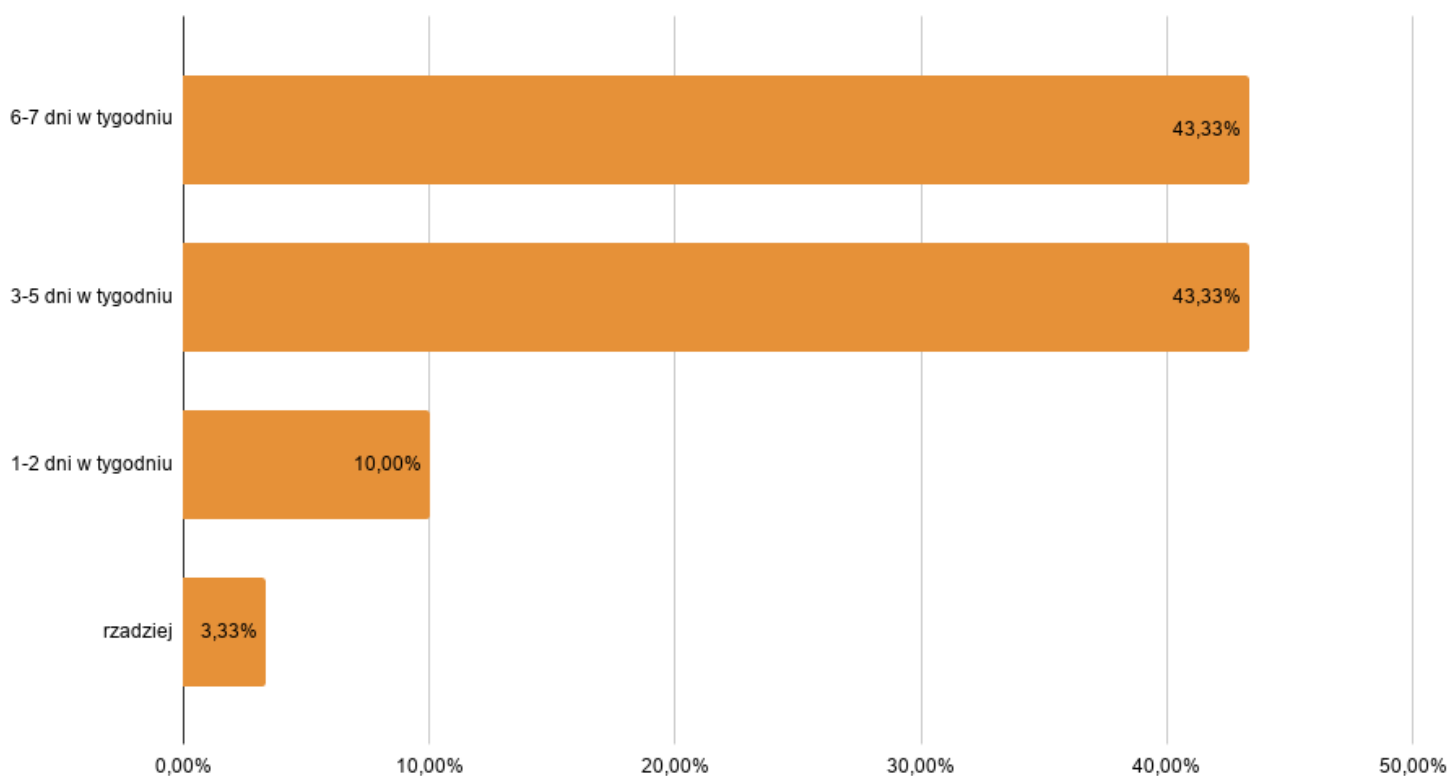
Org. poz. / Inst. kult.

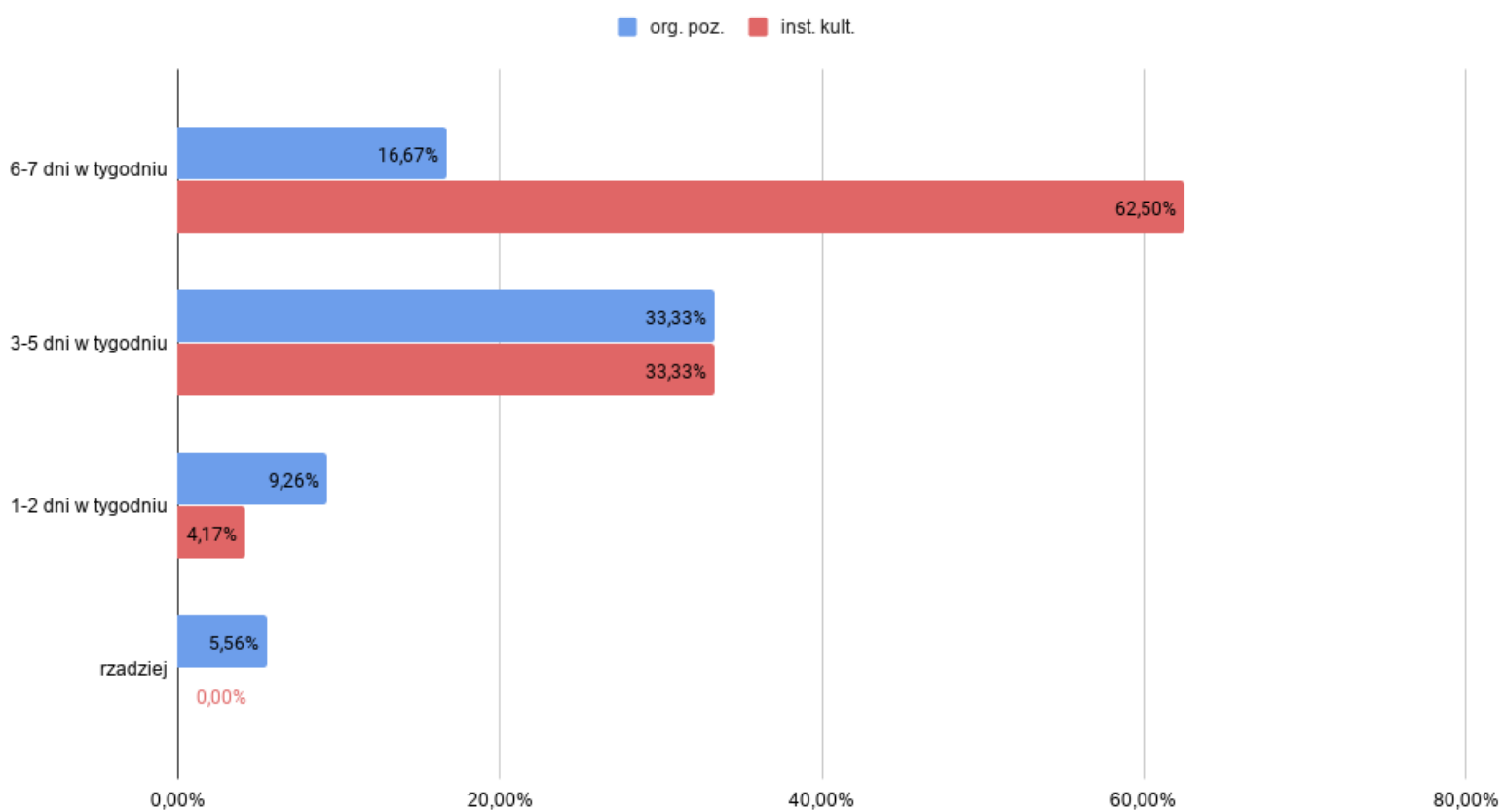
- Znaczna większość org. poz. /inst. kult. jest otwarta dla mieszkańców kilka dni w tygodniu. Ponad 40% miejsc, których reprezentanci i reprezentantki odpowiedzieli na pytanie, otwarte są niemal lub cały tydzień: 6-7 dni w tygodniu (15 inst. kult., 9 org. poz. oraz 1 spółka miejska, 1 “wolontariat”). Taka sama liczba podmiotów otwarta jest 3-5 dni w tygodniu (18 org. poz., 8 inst. kult.). Zdecydowana mniejszość otwarta jest rzadziej.

12. N=60

Jak często lokal jest otwarty dla mieszkańców?

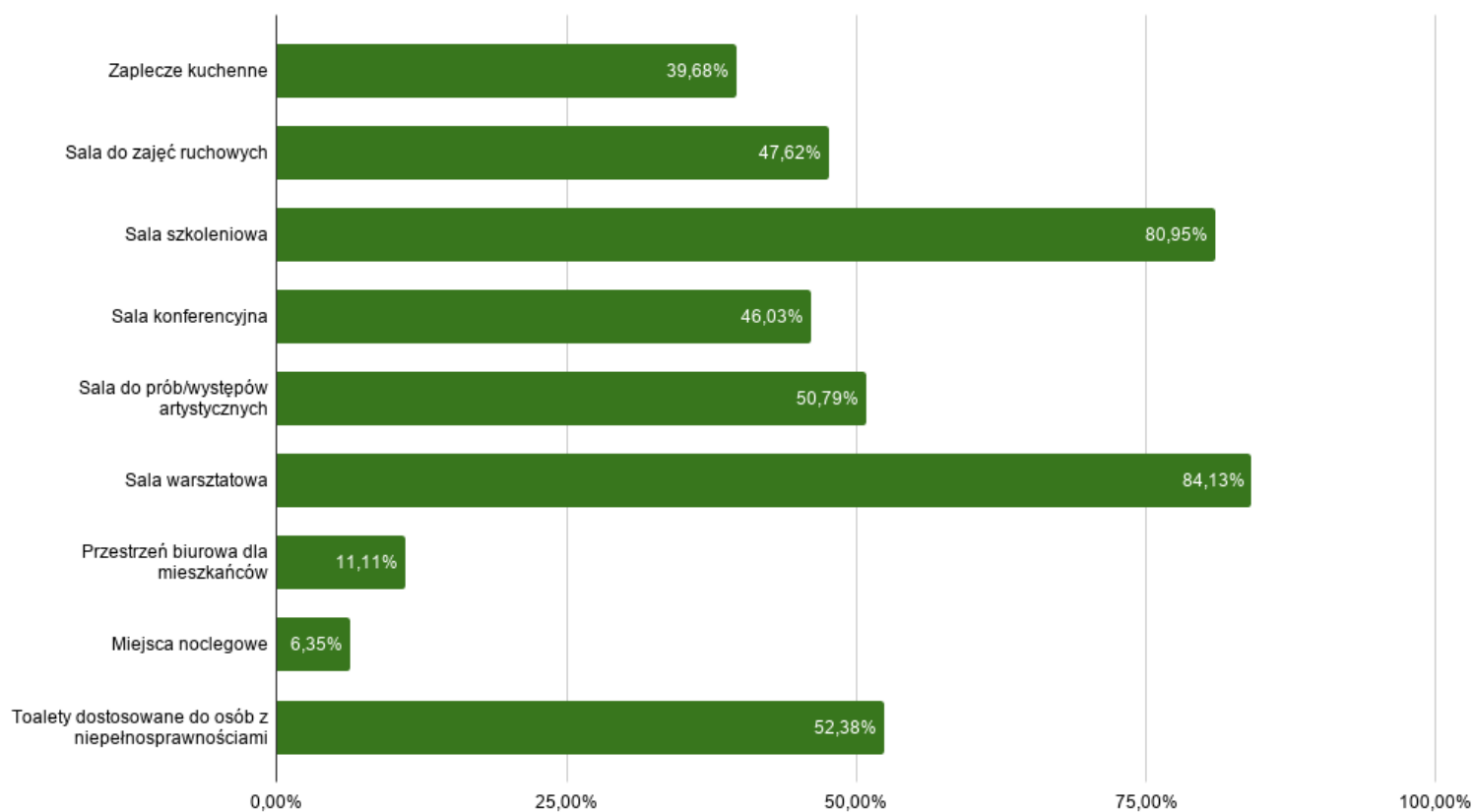
Org. poz. / Inst. kult.

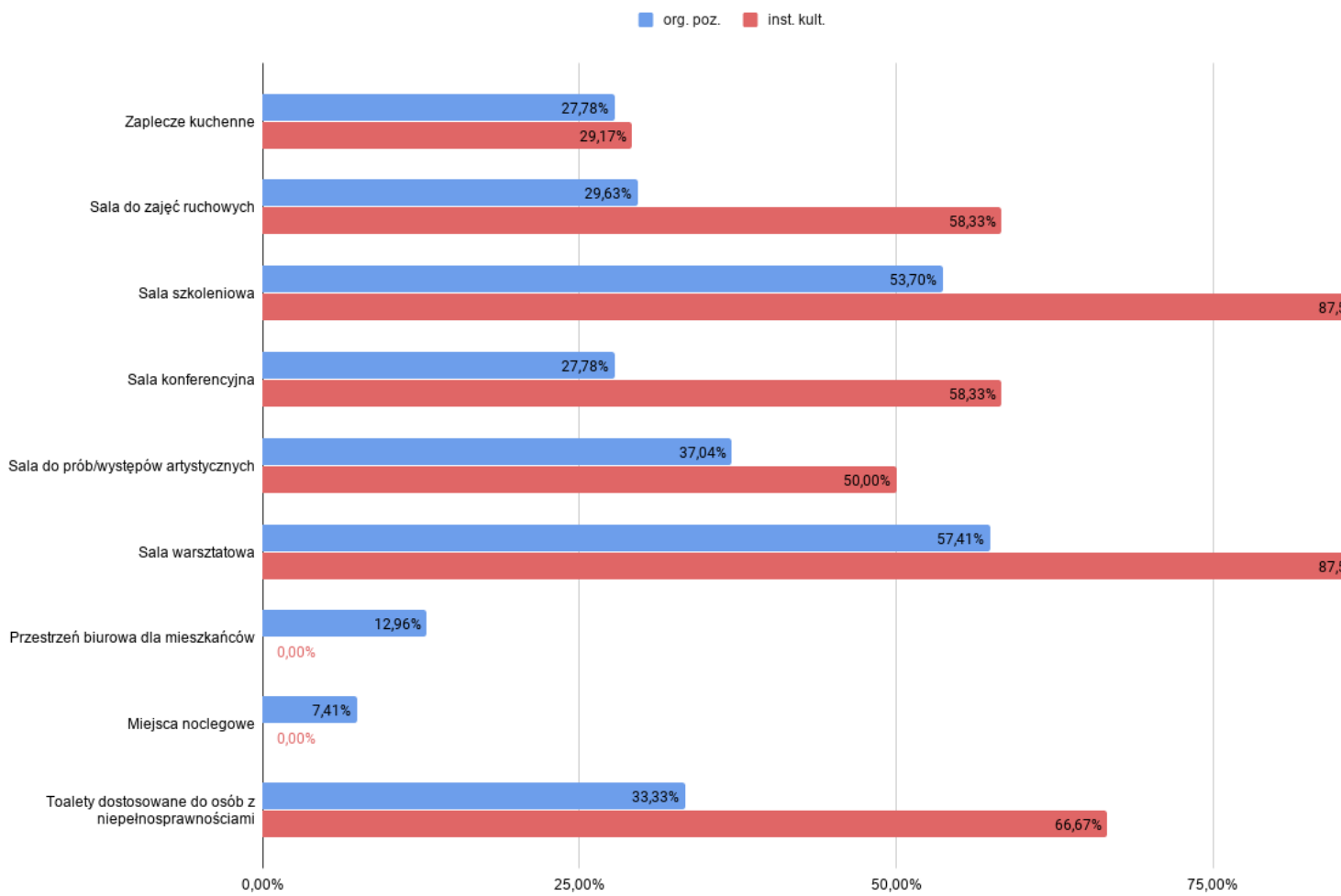
- Podmioty posiadają lokale o zróżnicowanych możliwościach funkcjonalnych pomieszczeń. Większość z nich posiada sale, które mogą pełnić funkcje szkoleniowe lub warsztatowe.

13. N=63 [możliwość wielokrotnego wyboru]

Proszę wskazać jakie funkcje mogą pełnić pomieszczenia dostępne w lokalu

Org. poz. / Inst. kult.

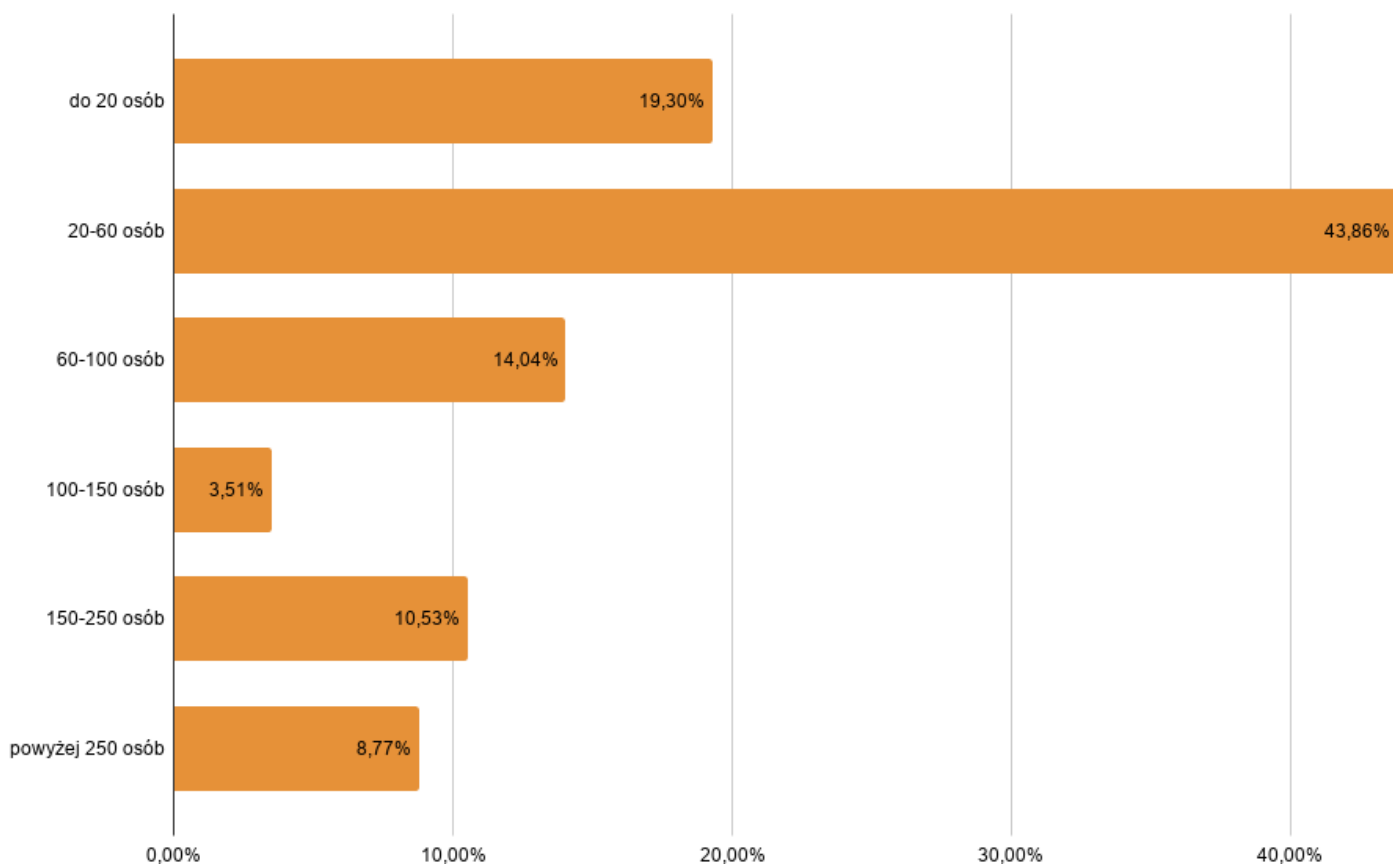
Organizacje/instytucje wymieniały również inne funkcje. Kolorem niebieskim oznaczono organizacje pozarządowe, czerwonym, instytucje kultury, natomiast fioletowym podmioty "inne":

przestrzeń ekspozycyjna
Sala sportowa
Miejsce przechowywania i oglądania zabytkowych pojazdów komunikacji miejskiej, naprawy i utrzymanie tych pojazdów
Galeria, sala klubowa do spotkań, archiwum fotografii i wystaw fotograficznych
Sala sportowa
kawiarenka klubowa
pomieszczenia biurowe
biblioteka
gabinety terapii indywidualnej i grupowej
sale wystaw
pracownie plastyczne, galeria
Powierzchnia z regałami bibliotecznymi
kilka pracowni tematycznych
przestrzeń wystawiennicza, kinowa, magazynowa
budynki biblioteczne mają różne możliwości
sala koncertowa, pracownie muzyczne
Cele muzealne

- Ankietowani zostali poproszeni o określenie ilości osób, które mogą pomieścić użytkowane lokale w formie siedzącego spotkania. Najwięcej wskazań pojawiło się w przedziale 20-60 osób (ponad 40%: 15 org. poz., 8 inst. kult., 1 "wolontariat"). Ok. 1/5 lokali jest w stanie pomieścić powyżej 150 osób (10 inst. kult., 1 org. poz.) oraz 1/5 zaledwie do 20 osób (9 org. poz., 1 ins. kult.).

14. N=57

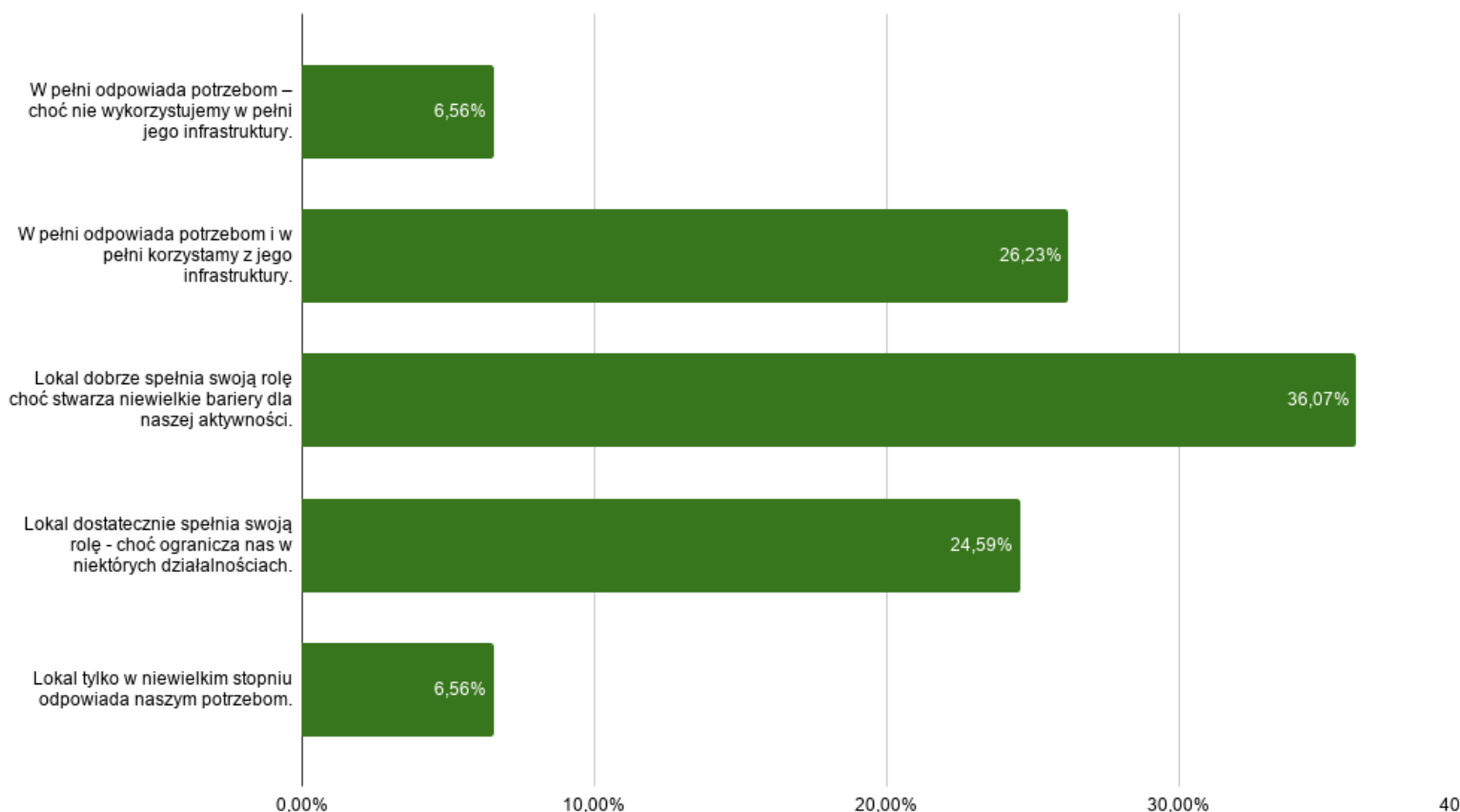
Ile osób jednocześnie może korzystać z największej sali (np. podczas spotkania, prelekcji, wykładu)?

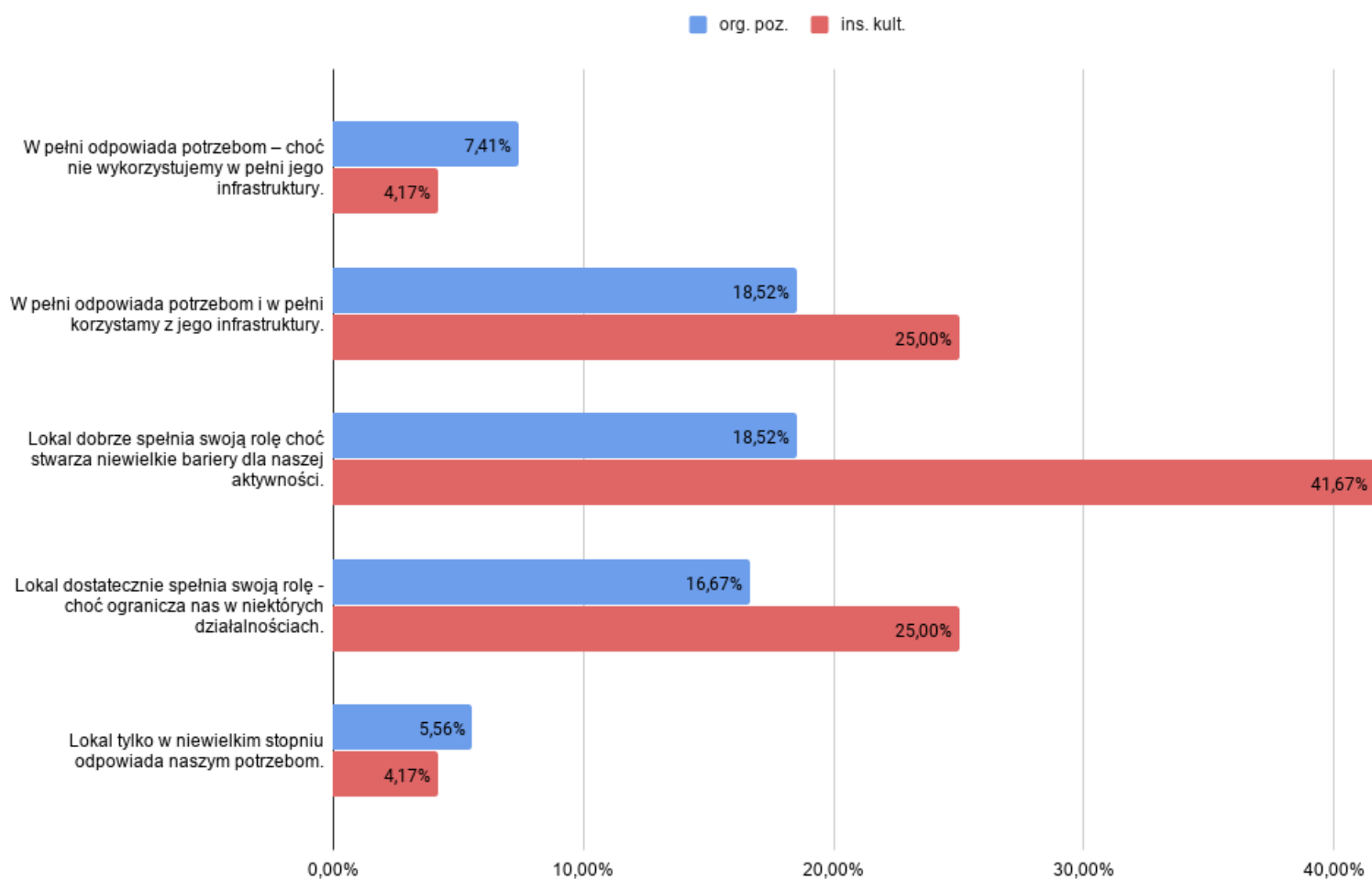
- 62% badanych zwraca uwagę na bariery oraz ograniczenia związane z zajmowanym lokalem, zaznaczając odpowiedź: "Lokal dobrze spełnia swoją rolę choć stwarza niewielkie bariery dla naszej aktywności." lub "Lokal dostatecznie spełnia swoją rolę - choć ogranicza nas w niektórych działaniach." (19 org. poz. 16 inst. kult., 1 "wolontariat" oraz 1 spółka miejska). Ponad 30% badanych określa użytkowany lokal za w pełni odpowiadający potrzebom (13 org. poz., 7 inst. kult.), z czego 26% w pełni korzysta z infrastruktury lokalu (10 org. poz., 6 ins. kult.) oraz 6% nie wykorzystuje w pełni jego infrastruktury w ocenie badanych (4 org. poz., 2 inst. kult.).

15. N=61

Czy lokal jest odpowiedni dla obecnego profilu działalności i odpowiada Państwa potrzebom?

Org. poz. / Inst. kult.

Praca ze społecznościami lokalnymi w sposób regularny wymaga odpowiednich warunków technicznych. Wrocławskie podmioty biorące udział w badaniu w większości dobrze oceniają posiadany lokal w kontekście posiadanej działalności i odpowiadających im potrzeb. Większość jednak zaznacza, że posiadany lokal posiada pewne ograniczenia i może stanowić barierę w rozwoju lub ograniczenia niektórych aktywności. Organizacje oraz instytucje prowadzące działalności społeczne posiadają zazwyczaj stosunkowo duże warunki adaptacyjne. Jednak praca na rzecz środowiska lokalnego jest wyjątkową formą aktywności społecznej. Pojawia się pytanie na ile wspomniane ograniczenia stanowią przeszkodę na drodze do rozwoju działań lokalnych poszczególnych organizacji/instytucji oraz w ogólnej perspektywie wrocławskich podmiotów współpracujących z mieszkańcami.

IV. Współpraca ze społecznością lokalną

W tej części ankiety, badani i badane poproszeni zostali o odpowiedź na pytania stanowiące kluczowe kwestie w badaniu potencjału podmiotów działających na rzecz mieszkańców i współpracy lokalnej. Współpraca ze społecznością lokalną jest tu rozumiana jako współpraca regularna, prowadzona z mieszkańcami określonego osiedla lub kwartału ulic. Badanych pracujących z mieszkańcami w sposób regularny, zapytano o priorytety działalności podmiotów (jaka jest grupa odbiorców, jakiego rodzaju działania są najważniejsze), co jednocześnie pozwoliło zilustrować, nie tylko jak jest realizowana, ale i jak rozumiana jest regularna współpraca ze społecznościami lokalnymi przez badanych.

Badani i badane poproszeni zostali również o podanie informacji na temat ilości pracowników oraz wolontariuszy dedykowanych współpracy ze społecznościami lokalnymi. Działania z mieszkańcami zawsze odbywają się w specyficznej dla danego miejsca sytuacji społecznej i przestrzennej, dlatego istotnym zagadnieniem w tej części badania jest również diagnozowanie społeczności lokalnej przez podmioty oraz ewaluacja własnych działań. Reprezentanci i reprezentantki podmiotów poproszeni zostali również o przedstawienie trzech najważniejszych działań przeprowadzonych przez organizację/instytucję na rzecz mieszkańców w ciągu ostatnich 2 lat.

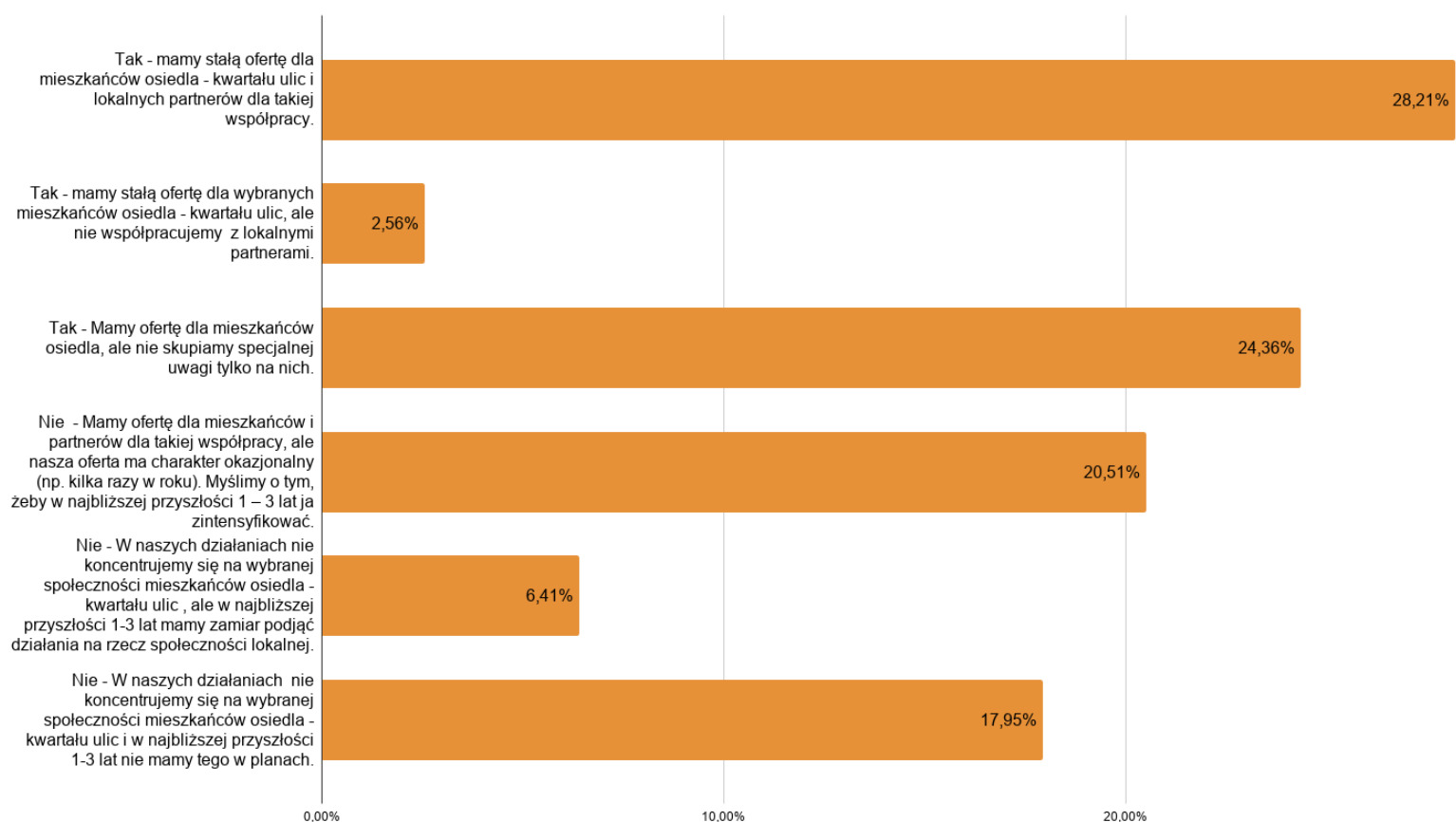
- Badaniu została poddana regularność oraz stałość oferty dla mieszkańców określonego osiedla lub kwartału ulic. Pomimo, że ponad 90% badanych osób deklaruje, że ich org. poz. /inst. kult. prowadzi działania angażujące społeczności lokalne, jedynie 55% podmiotów pracuje ze społecznością lokalną w sposób regularny (25 org. poz., 16 inst. kult., 1 spółka miejska, 1 "wolontariat"). O pełnym prowadzeniu regularnej współpracy z mieszkańcami, angażując do tego partnerów można mówić u 28% podmiotów ("Mamy

stałą ofertę dla mieszkańców osiedla - kwartału ulic i lokalnych partnerów dla takiej współpracy.”) i jest to 13 org. poz., 8 inst. kult., 1 spółka miejska.

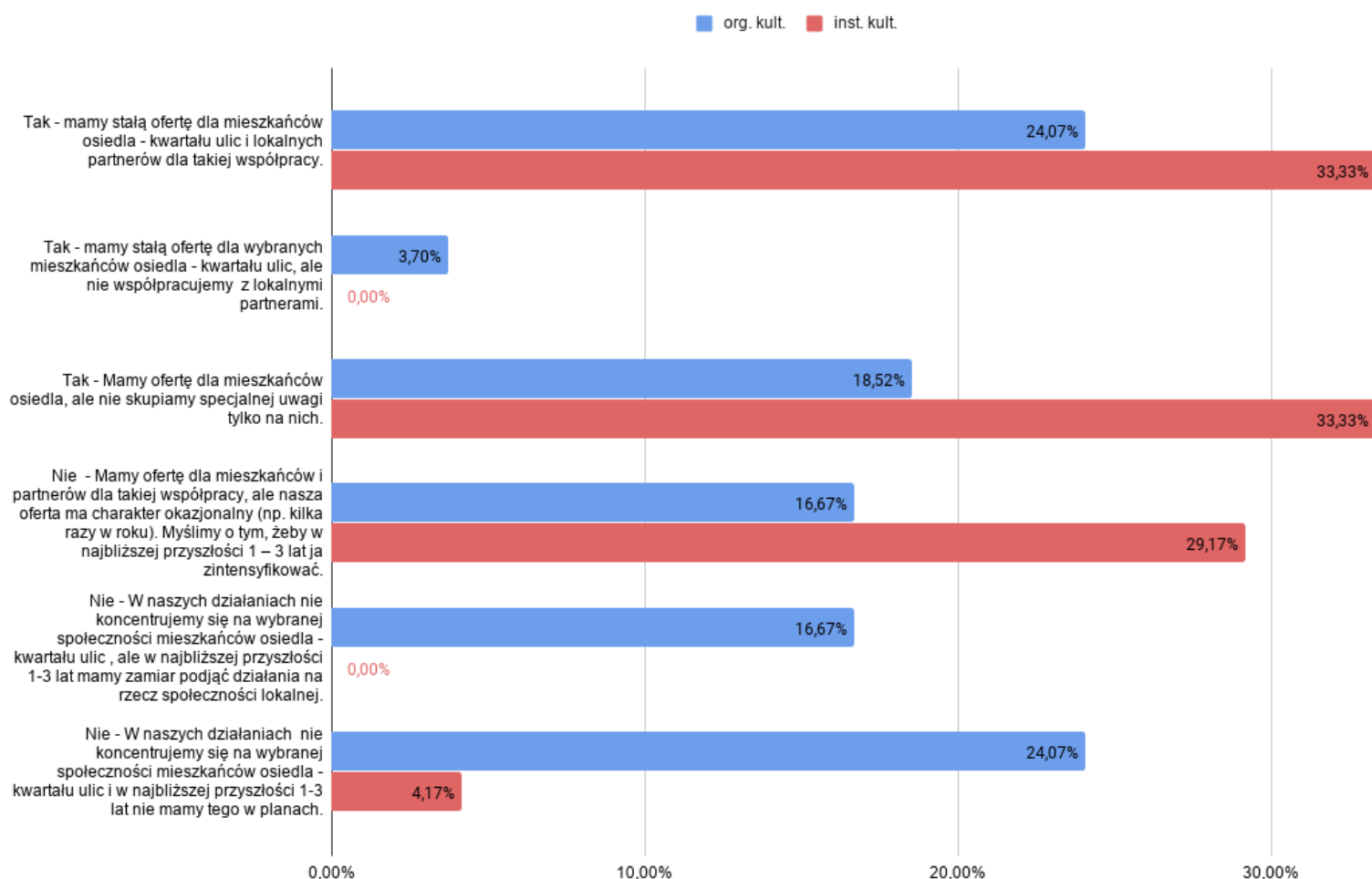
- Z osób, które określiły swoje podmioty jako specjalizujące się w budowaniu więzi sąsiedzkich lub organizacji czasu wolnego dla społeczności lokalnej (tabela na str. 56) niemal połowa nie posiada stałej oferty dla mieszkańców. Część z nich jednak planuje taką stałą ofertę w przyszłości. Jest to stosunkowo duża liczba biorąc pod uwagę tak określoną specjalizację org. poz. /inst. kult. Ponadto, 30% z organizacji o takiej specjalizacji posiada specjalną ofertę dla mieszkańców, jednak nie jest skupiona wyłącznie na tym działaniu.

16. N=78

Czy organizacja/instytucja w ramach prowadzenia swojej działalności współpracuje regularnie ze społecznością lokalną - mieszkańcami jakiegoś osiedla/kwartału ulic na terenie Wrocławia?

Org. poz. / Inst. kult.

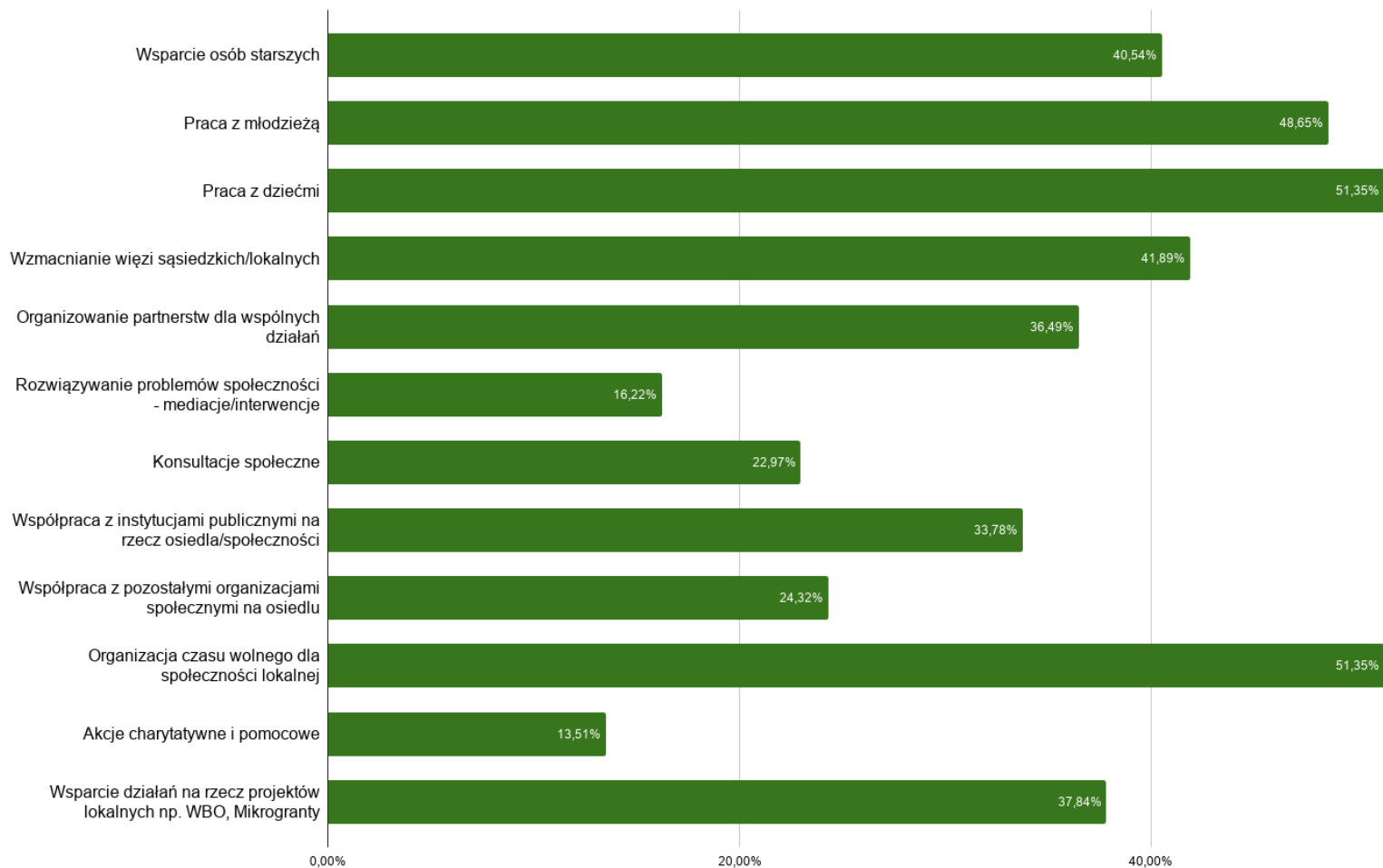

- Wg badanych osób, najważniejsze w podejmowanej pracy ze społecznością lokalną są (możliwe do wyboru były 3 priorytety): praca z dziećmi: 51% (18 org. poz., 16 inst. kult., 1 "inny") oraz organizacja czasu wolnego dla społeczności lokalnej: 51% (19 org. poz., 17 inst. kult., 2 "inne"). Istotna dla badanych była również praca z młodzieżą: 49% (14 org. poz., 13 inst. kult.), wzmacnianie więzi sąsiedzkich/lokalnych: 42% (20 org. poz., 10 inst. kult. 2 inne) oraz wsparcie osób starszych: 41% (15 inst. kult. 13 org. poz.). Biorąc pod uwagę tak sformułowane pytanie stawiające w centrum pracę ze społecznością lokalną, dla stosunkowo małej liczby osób najważniejsze jest wzmacnianie więzi sąsiedzkich/lokalnych. Może wiązać się to z dziedzinami w jakich generalnie specjalizują się organizacje i są to, oprócz organizacji czasu dla społeczności lokalnych: praca z

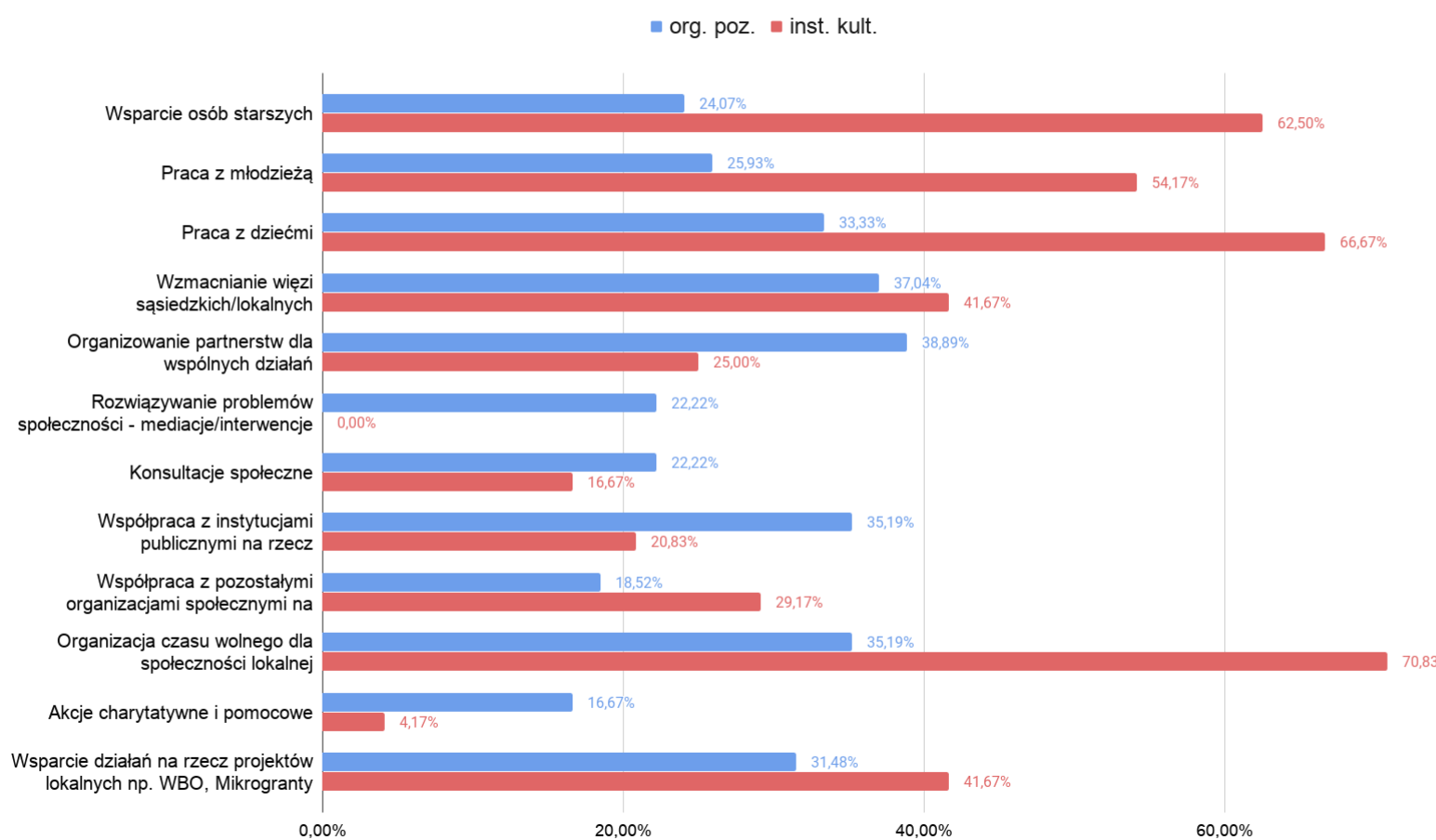
dziećmi i młodzieżą. Widoczna zatem jest nierozzerwalność ogólnego profilu działalności podmiotu oraz znaczenia jakie nadaje się pracy ze społecznością lokalną, a także elastyczny sposób rozumienia takiej działalności.

17. N=74 [możliwość wielokrotnego wyboru]

Co jest dla Pana/i organizacji/institucji najważniejsze w podejmowanej obecnie pracy ze społecznością lokalną?

Org. poz. / Inst. kult.

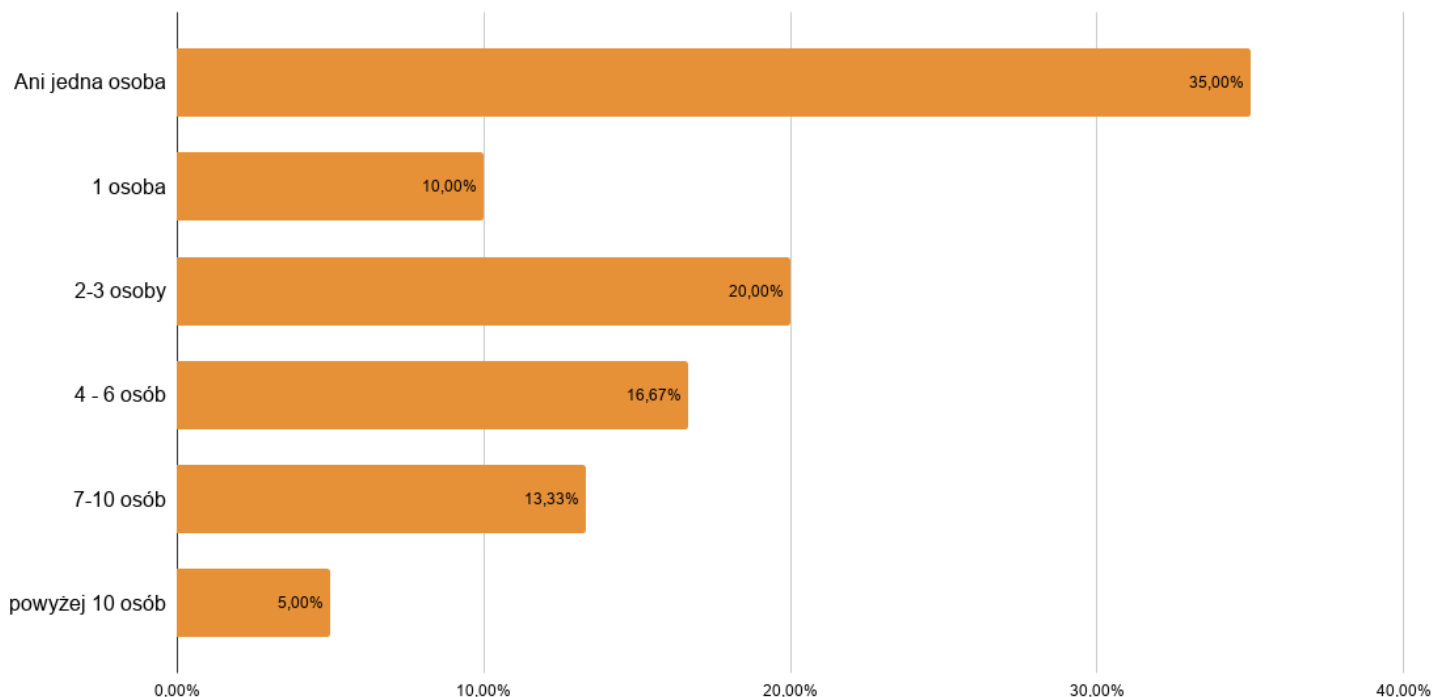
Badani i badane wymieniali również inne najważniejsze dla organizacji/ instytucji sfery działalności:

Działania informacyjne dla organizacji
Monitoring Społeczny
Udzielanie porad obywatelskich z zakresu prawa
Otwieramy str. internetową i blog o edukacji sukcesu
Wsparcie osób niepełnosprawnych
Składanie wniosków do różnych jednostek miejskich o naprawę chodników, nasadzenia, naprawę latarni, remonty podwórek, walkę z insektami, szczurami itp itd
Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami - edukacja, terapia, aktywizacja
Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi
Realizacja projektów we współpracy z zagranicznymi partnerami
Własny program grantowy
Bezpłatne działania kulturalne (warsztaty, koncerty, spektakle, wystawy) dla mieszkańców Nadodrza (dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów)
Działalność kulturalna, prowadzenie pracowni artystycznych, wystawiennictwo, wsparcie dla lokalnych artystów
Archiwizacja
Praca na rzecz dziedzictwa historycznego
Popularyzacja muzyki i promocja młodych artystów

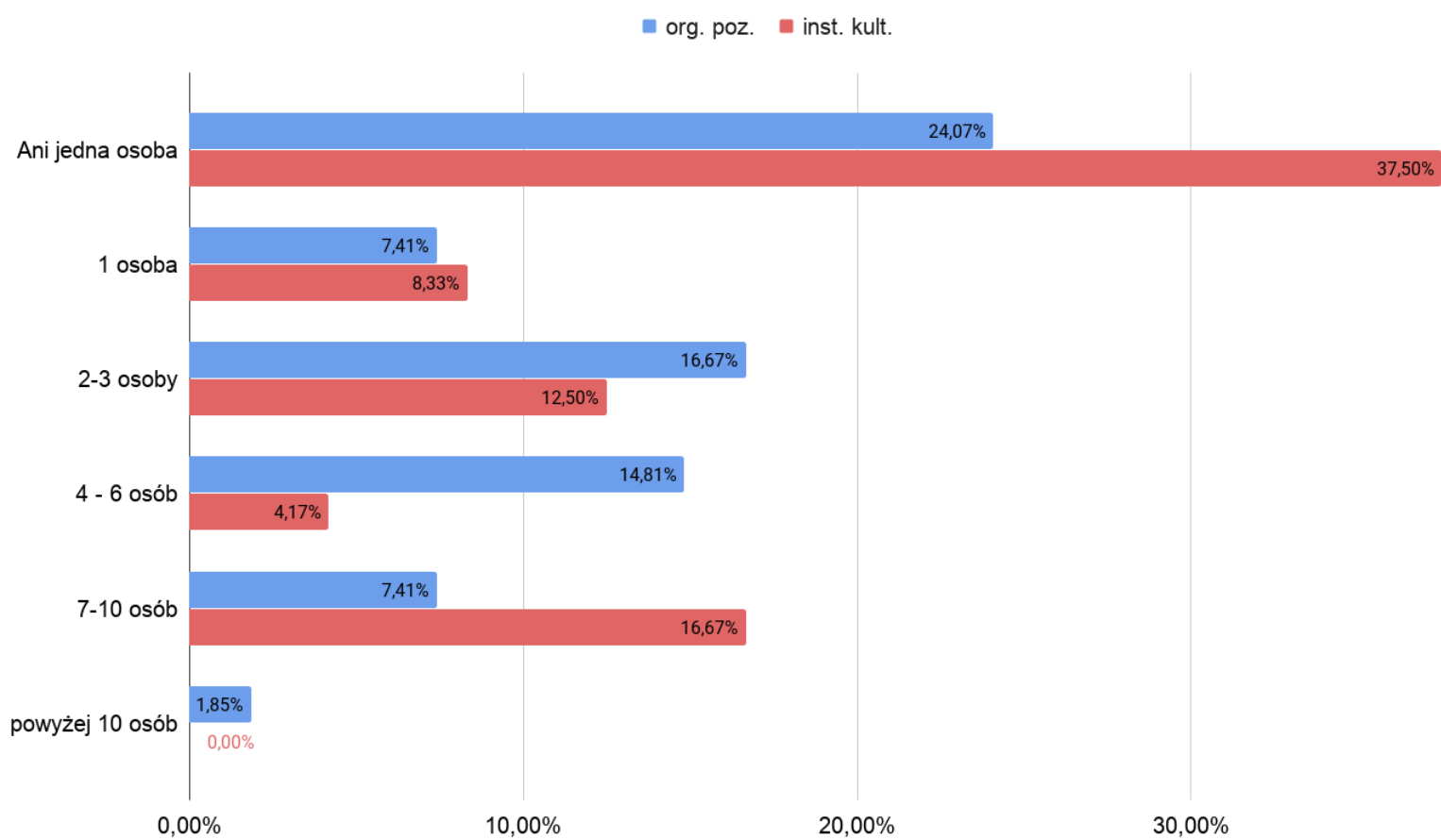
- Badani i badane zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie o ilość osób, które posiadają w swoich zasobach osobę lub osoby dedykowane pracy ze społecznościami lokalnymi. 37% podmiotów, które regularnie współpracuje z mieszkańcami nie ma w swoich zasobach osoby, która w sposób stały pracuje ze społecznościami lokalnymi. (13 org. poz. 9 inst. kult.). 2-3 takie osoby posiada 20% podmiotów (8 org. poz., 3 inst. kult. 1 spółka miejska). 4-6 osób posiada 17% (8 org. poz., 2 inst. kult.). Natomiast 7-15 osób posiada 13% odpowiadających (4 org. poz., 1 inst. kult.). Powyżej 15 osób posiadają 2 podmioty i są to: "wolontariat" (40 osób) oraz inst. kult. (26 osób).

18. N=60

Jeśli organizacja/institucja współpracuje regularnie z mieszkańcami - Ile osób w organizacji w sposób stały pracuje z mieszkańcami, np. ilu razem animatorów społeczności lokalnej/ streetworkerów/ networkerów?

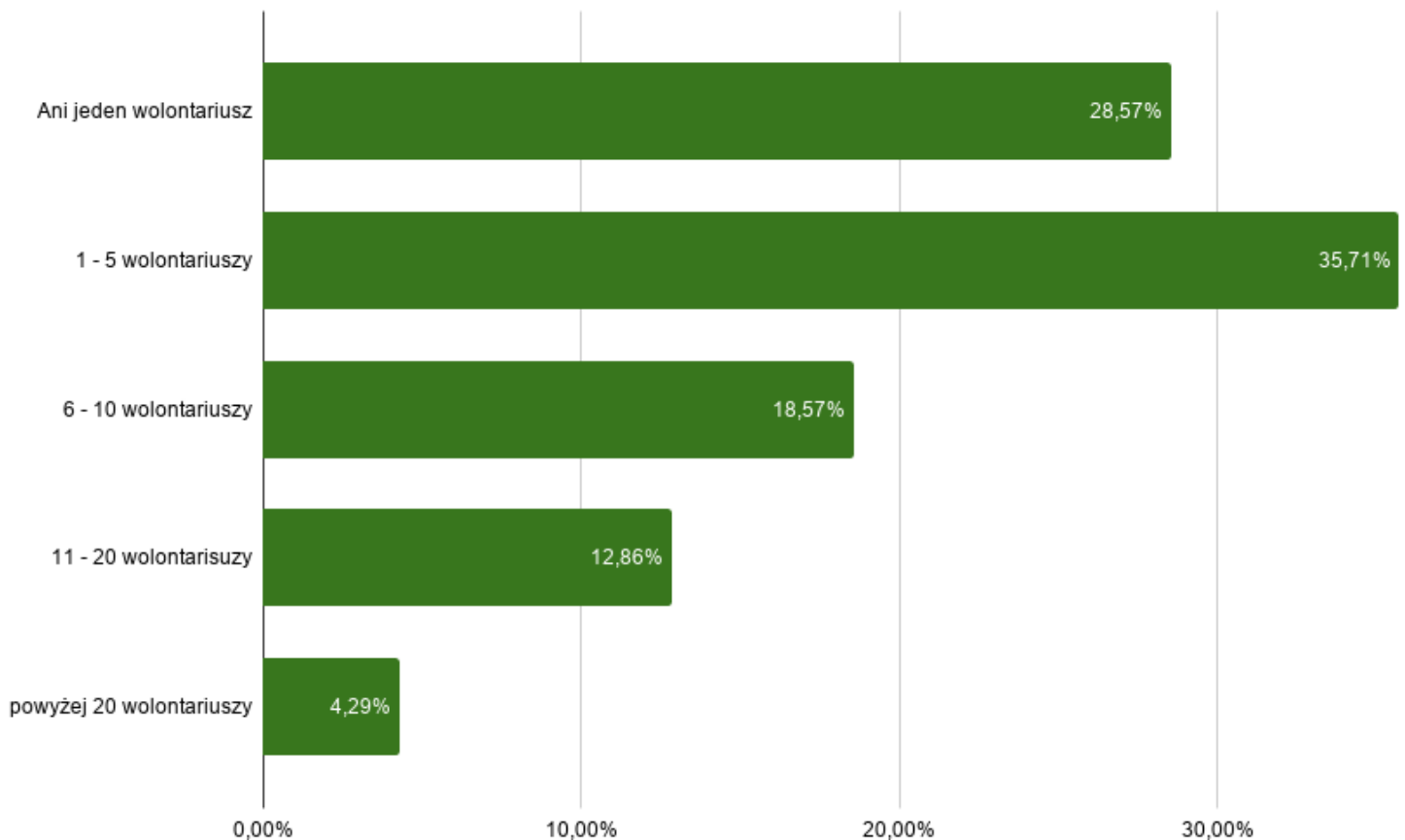
Org. poz. / Inst. kult.

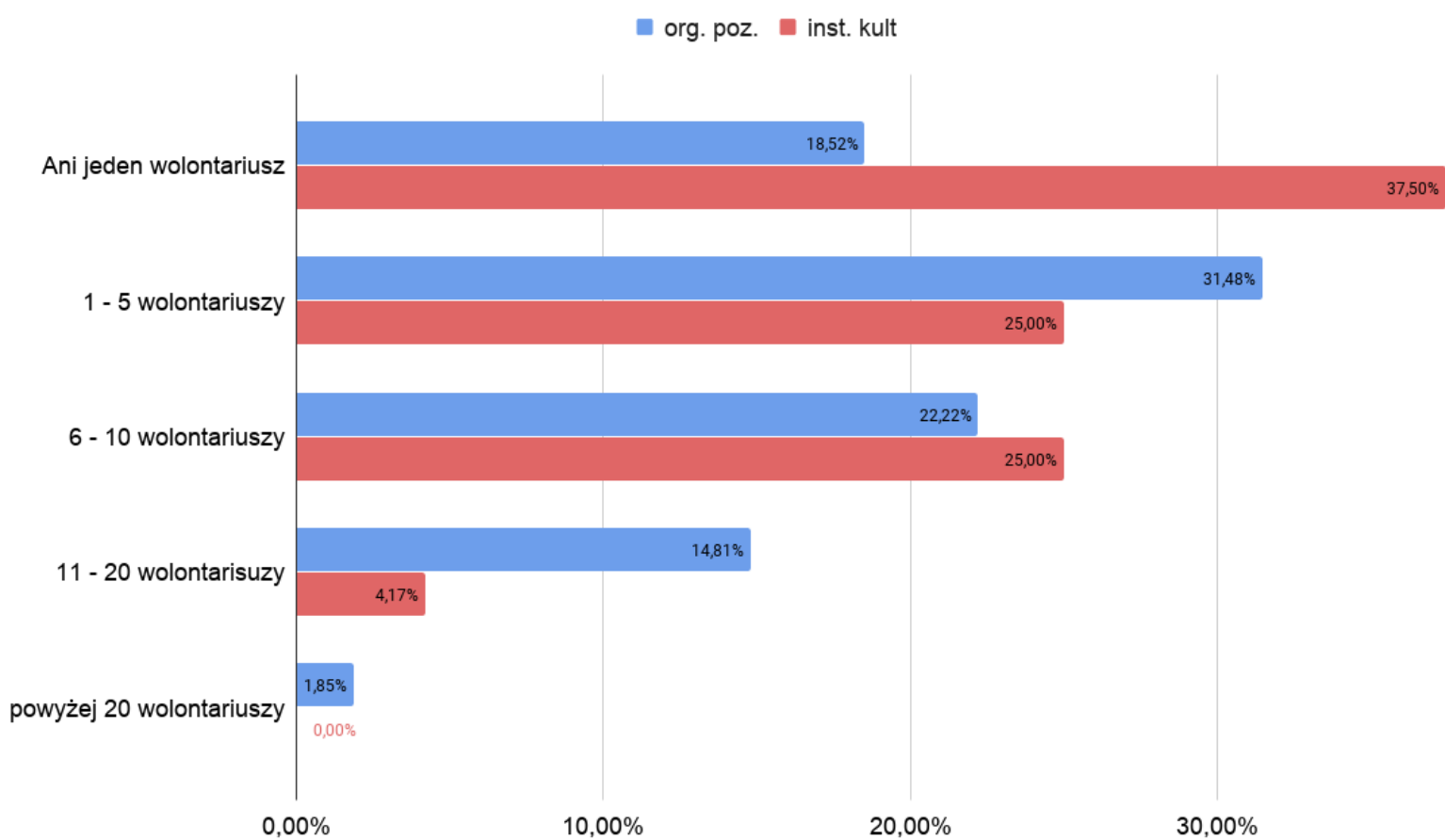
- 27% podmiotów nie współpracuje z żadnymi wolontariuszami w zakresie działań dla mieszkańców (10 org. poz., 9 inst. kult.) . 34% posiada od 1 do 5 wolontariuszy wspomagających podmioty w zakresie działań z mieszkańcami (17 org. poz., 6 inst. kult., 1 spółka miejska). 6-10 wolontariuszy posiada 20% (12 org. poz., 2 inst. kult.). Natomiast 11-20 posiada 13% (8 org. poz., 1 inst. kult.). Powyżej 20 osób posiadają 2 podmioty i jest to org. poz. oraz "wolontariat".

19. N=70

Ilu wolontariuszy współpracuje z organizacją/instytucją w zakresie działań dla mieszkańców?

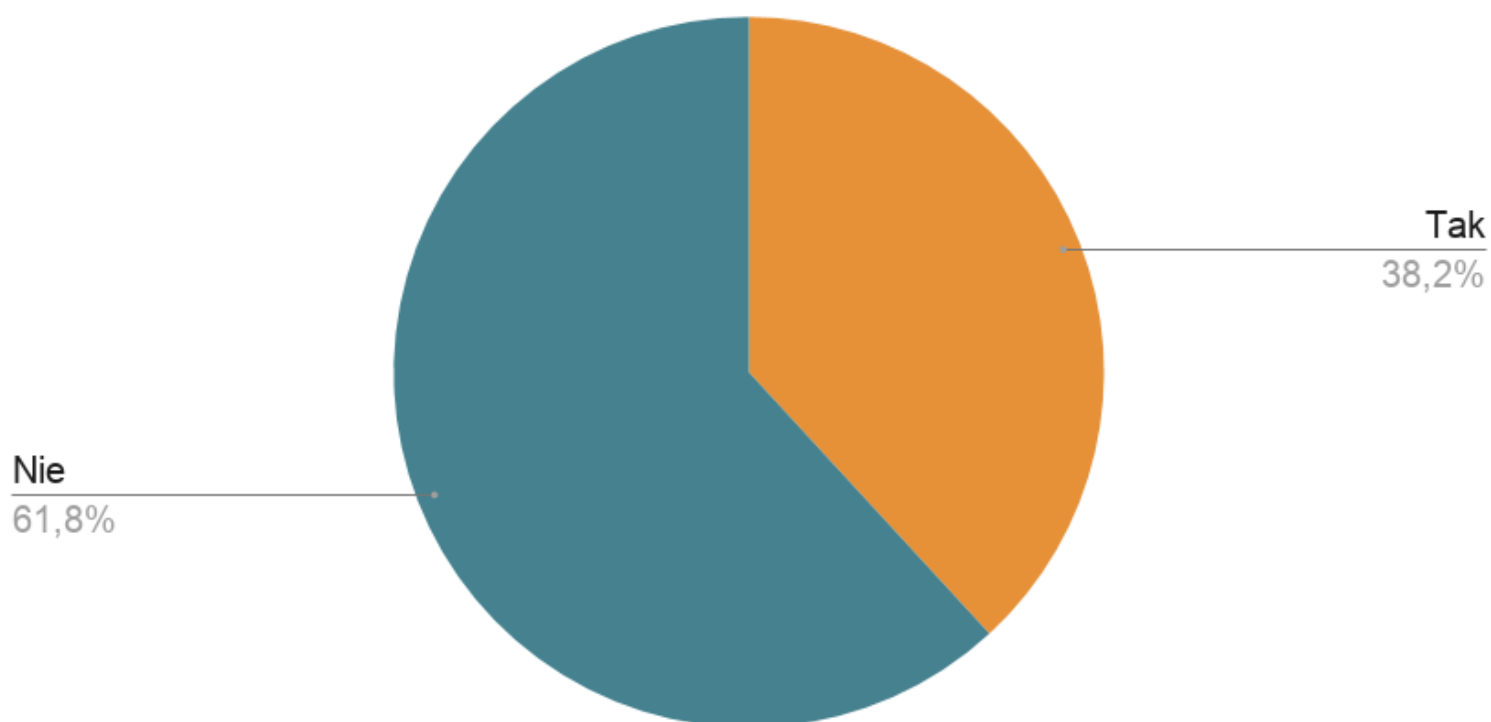
Org. poz. / Inst. kult.

- Ponad 60% badanych podmiotów nie przeprowadziło diagnozy społeczności lokalnej, z którą działa lub planuje działać (34 org. poz., 14 inst. kult.), co oznacza, że swoich działań nie opierają na zebranej przez siebie ustrukturyzowanej, całościowej i aktualnej wiedzy o społecznościach, ich potrzebach oraz problemach. Takie diagnozy mogą jednak mogą być sporządzane przez inne podmioty, których badani i badane mają możliwość korzystać. Stosunkowo duża liczba, ponad 40% podmiotów nie prowadzi ewaluacji swoich działań na rzecz mieszkańców (20 org.poz., 15 inst. kult.), a więc weryfikacja oraz ocena kierunków działań w tych podmiotach odbywa się w sposób naznaczony intuicyjnym działaniem oraz nie bazującym na analizie dotychczasowych działań. Większość org. poz. (61%) ewaluację przeprowadziła, natomiast większość z badanych inst. kult. jej nie przeprowadziła (62,5%)

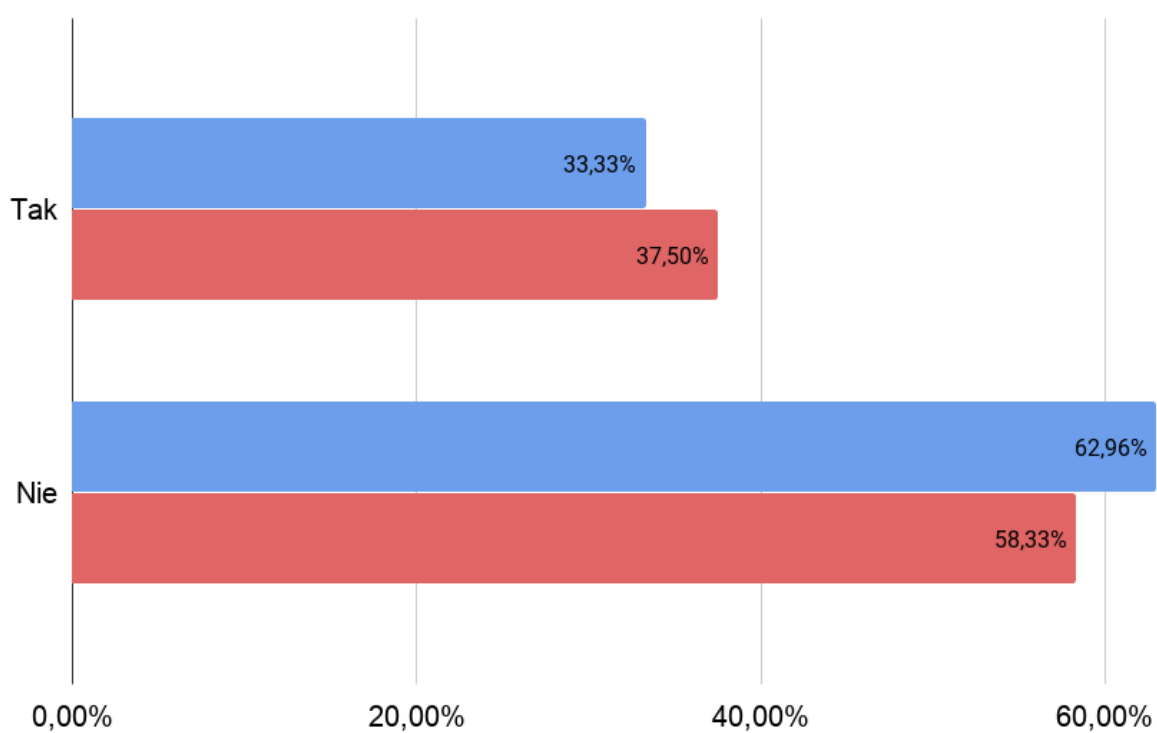
20. N=76

Czy organizacja/instytucja przeprowadziła kiedykolwiek diagnozę społeczności lokalnej, w której działa lub chce działać (np. w formie mapowania potrzeb, zasobów, słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń)?

Org. poz. / Inst. kult.

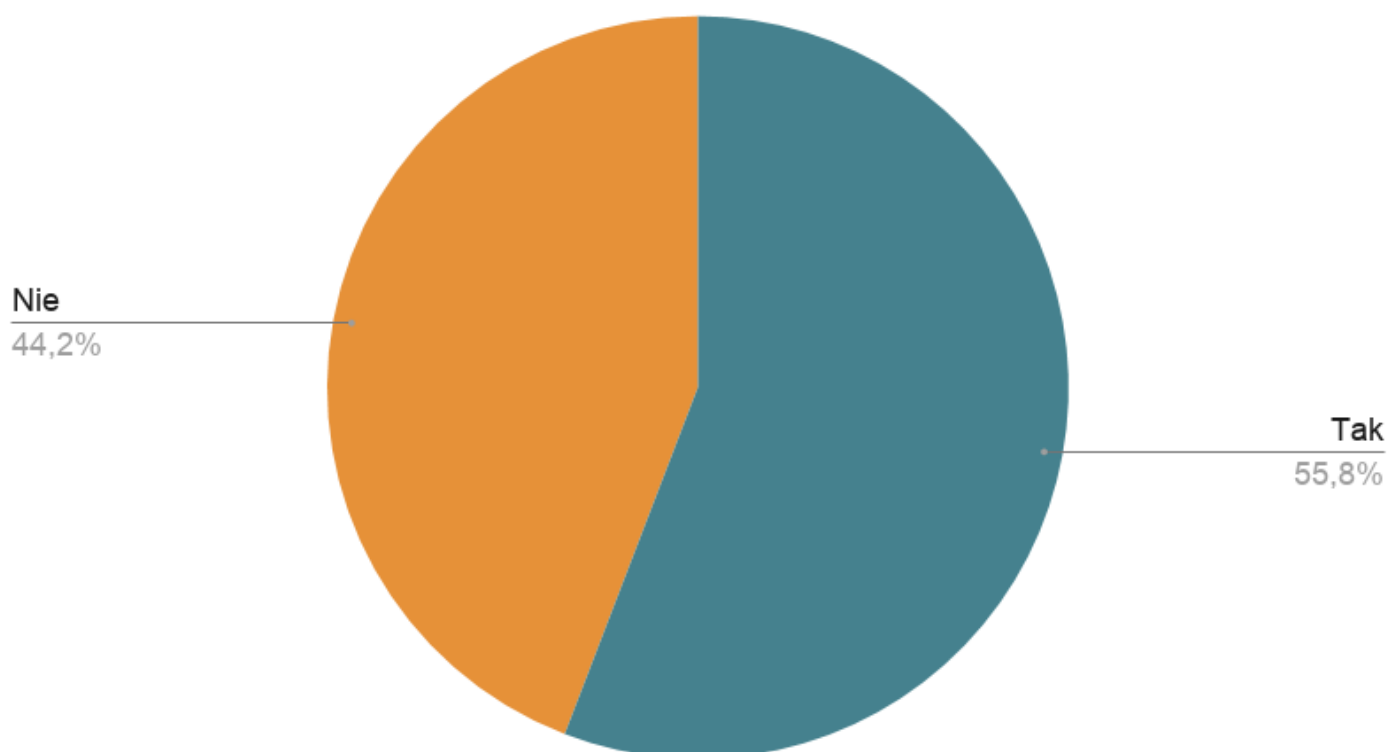
■ org. poz. ■ inst. kult.

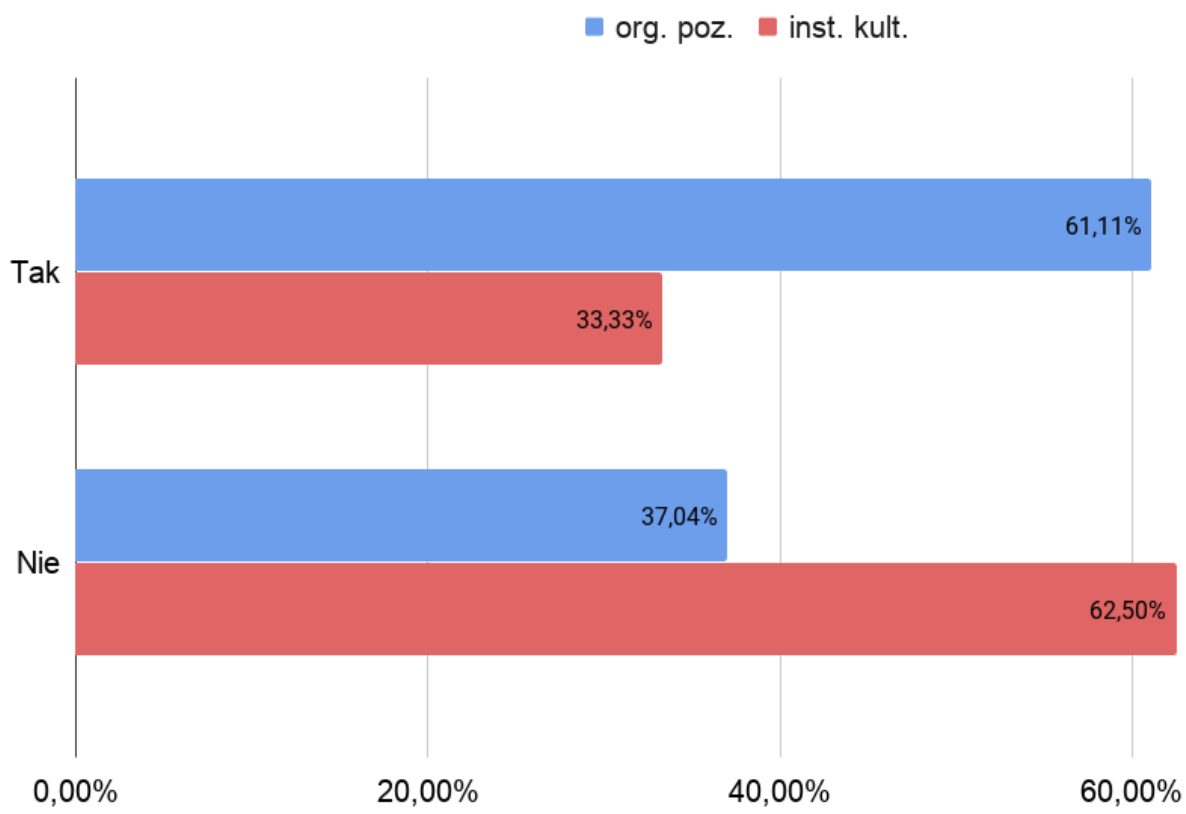
- Niewiele ponad połowa podmiotów prowadzi ewaluację swoich działań na rzecz mieszkańców (56%).

21. N=77

Czy organizacja/instytucja prowadzi ewaluację swoich działań na rzecz mieszkańców?

Org. poz. / Inst. kult.

- Reprezentanci i reprezentantki instytucji/ organizacji poproszeni o swobodne wymienienie najważniejszych działań na rzecz mieszkańców w ciągu ostatnich 2 lat wymieniali bardzo zróżnicowane działania. W większości są to spotkania i warsztaty, a także pojedyncze lub cykliczne wydarzenia różnego typu. Pojawiały się również prowadzone przez podmioty programy grantowe dla społeczności lokalnych.
 - Działania inst. kult. oraz bibliotek często dotyczyły tematu czytelnictwa, opierały się na działalności edukacyjnej oraz warsztatowej. Prowadzono działania organizujące czas wolny m.in. pikniki, potańcówki oraz inne integrujące wydarzenia o charakterze otwartym. Część z wydarzeń miała charakter cykliczny lub ciągły (np. sąsiedzka kawiarnia). Zwracano szczególną uwagę na dwie grupy wiekowe jako odbiorców - dzieci oraz seniorów. Podmioty te prowadziły również spotkania konsultacyjne związane ze zmianami lub problemami okolicy.
 - W przypadku organizacji pozarządowych, najczęściej wymieniane były działania edukacyjne, wydarzenia integrujące mieszkańców oraz działania kulturalne (m.in. wystawy, koncerty). Nieco rzadziej pojawiało się prowadzenie warsztatów. Wymieniane były również różnorodne działania związane z: budowaniem tożsamości, współpraca z programami grantowymi, pomoc doraźna, rozpoznawanie problemów i potrzeb okolicy, sport, współpraca z partnerami (m.in. z radami osiedli), wydarzenia i projekty skierowane dla dzieci, młodzieży i osób starszych.

22. N=71

1	Spotkania autorskie, w lokalu biblioteki spotkania dotyczące Mikrograntów, WBO
2	Programy trzech małych grantów dla mieszkańców
3	Konferencja Seminaria i spotkania otwarte Wydawanie czasopism
4	Mikrogranty - promocja WBO, edukacja, integracja, Udział w wydarzeniach lokalnych,
5	brak
6	Wsparcie merytoryczno-finansowe inicjatyw młodzieżowych, Działalność informacyjna
7	Zbiórka charytatywna, Zgłoszenie i monitorowanie działań Policji Komisariat Leśnica (prokuratura, sąd administracyjny, mediacje)
8	Prowadzenie zajęć sportowych
9	1. Organizacja cyklicznego wydarzenia (początek września każdego roku), podczas którego mieszkańcy mogą zobaczyć, jak zmieniał się transport publiczny na przestrzeni lat, mogą skorzystać z przejazdów zabytkowymi tramwajami i autobusami, zwiedzić niedostępne na co dzień miejsca.

	<p>2. Obsługa linii specjalnych zabytkowym taborem komunikacji miejskiej - Zabytkowa Linia Tramwajowa kursująca w okresie letnim, Noc Muzeów, Jazz Tramwaj, przy okazji różnych ważnych wydarzeń w mieście, np. Dzień bez Samochodu, Dzień Otwarty MPK Wrocław, otwarcia wystaw.</p> <p>3. Przywracanie do ruchu (i pamięci wrocławian) dawnych pojazdów komunikacji miejskiej (np. kompleksowa restauracja tramwaju Konstal 102Na z 1972 r. i następnie jego uczestnictwo w różnych imprezach w mieście).</p>
10	Wsparcie rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, porady prawne, warsztaty edukacyjne
11	Reforma ustroju osiedlowego, zbiórki ekologiczne
12	Popularyzacja Odry jako miejsca rekreacji. Wychowanie wodne i ekologiczne dzieci i młodzieży
13	Udzielanie porad obywatelskich z zakresu prawa; spotkania informacyjne z zakresu prawa; promocja idei poradnictwa obywatelskiego
14	Otwieramy wystawy fotograficzne, na które poza członkami podmiotu i zainteresowanymi fotografikami przychodzą także osoby zainteresowane zamieszkałe we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku
15	Prowadzenie zajęć sportowych
16	Prowadzenie konsultacji oraz laboratoriów WBO - dla liderów budżetu obywatelskiego
17	Warsztaty przeróżne, wigilie, wycieczki, koncerty, imprezy integracyjne, półkolonie letnie i zimowe
18	Nawiązanie współpracy ze schronieniem dla bezdomnych mężczyzn, angażowanie społeczności lokalnej we wspólne działania, działania powtórkowe- ożywienie przestrzeni i wyrównywanie szans edukacyjnych, regularna dobra współpraca z partnerami tj. Rada osiedla, aktywiści osiedlowi itp.
19	Edukacja z zakresu ekologii oraz kreatywności i dobrostanu
20	Konkurs artystyczny dla mieszkańców, wraz z wystawą, obchodny lokalnego święta osiedlowego, otwarcie lodówki społecznej
21	Udane - likwidacja karaluchów i pluskiew w kilkunastu kamienicach, kontynuacja rewitalizacji, remonty chodników na kilku ulicach osiedla, nasadzenia zieleni, petycje do miasta o park i o remont ulicy itd.
22	1) Prowadzenie projektów WBO, a przy okazji budowanie tożsamości lokalnej i pobudzenie aktywności społecznej; 2) mapowanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców wobec osiedlowej infrastruktury i próba ich zaspokajania poprzez działania podejmowane we współpracy z Radą Osiedla i aktywistami miejskimi (np. tworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych, wygodne poruszanie się po osiedlu, dołączenie obszarów do strefy Wrocławskiego Roweru Miejskiego). 3) kilkadziesiąt interwencji (u różnych podmiotów) dotyczących aktualnych spraw osiedla 4) zorganizowanie wielu wydarzeń animujących społeczność - pikniki sąsiedzkie, festyn, akcje sprzątnięcia, wymiany książek itp.
23	wydarzenia kulturalne, edukacyjne, wydarzenia dot. programowania
24	Organizowanie półkolonii dla dzieci niepełnosprawnych, mieszkanie wychnień, eventy, zbiórki publiczne, konferencje, warsztaty dla młodzieży,
25	Warsztaty projektowe WBO; spotkanie konsultacyjno - doradcze w sprawie zmniejszenia smogu na osiedlu; spotkanie konsultacyjne w sprawie zagospodarowania obszaru osiedla; wiele spotkań - prelekcji z lekarzami, dietetykiem itp.

26	<p>1. Realizujemy cykliczną całoroczną ofertę różnorodnych spotkań i warsztatów skierowaną do wrocławskich rodzin poprzez uczestnictwo w projekcie.</p> <p>2. Współ z Radą Osiedla organizujemy coroczną imprezę integracyjną dla mieszkańców osiedla w związku z przyznawaniem statuetki wyróżniającej mieszkańca</p> <p>3. Współ z MOPS- Zespołem Pracy terenowej zorganizowaliśmy spotkanie edukacyjne dla mieszkańców osiedla o zdrowym stylu życia z udziałem m. in. dietetyka, trenera personalnego i farmaceuty.</p>
27	Spotkania z podróżnikami, spotkania autorskie dla wszystkich chętnych mieszkańców Wrocławia i nie tylko
28	Piknik rodzinny organizowany rokrocznie dla dzieci i ich opiekunów, spotkania autorskie, spotkania podróżnicze senioralne, współpraca z wolontariuszami
29	Sąsiedzkie wymiany książek i rzeczy.
30	<p>Projekt skierowany do wszystkich osób zainteresowanych podnoszeniem swoich umiejętności językowych. Zajęcia przeznaczone są dla tych, którzy na poziomie komunikatywnym potrafią porozumiewać się w wybranym przez siebie języku. Spotkania odbywają się raz w tygodniu, w niewielkich grupach i są bezpłatne. Prowadzone są przez Wolontariuszy.</p> <p>-----</p> <p>Wydarzenie działa tak, jak zwykła biblioteka. Czytelnik może przyjść, wybrać interesującą go książkę z katalogu, a następnie ją wypożyczyć. Jednak w tej bibliotece Książkami są prawdziwi ludzie, autentyczni reprezentanci mniejszości i grup społecznych, które nie są w społeczeństwie akceptowane, które stykają się z wykluczeniem i uprzedzeniami. Wydarzenie organizowane wraz z organizacją pozarządową.</p> <p>-----</p> <p>Wrocławski projekt bezpłatnej nauki języka polskiego dla cudzoziemców. Spotkania tandemów (wolontariusz i uczeń) i grup językowych odbywają się raz w tygodniu.</p>
31	Spotkania w formie kawiarenki społecznej dotyczące osiedla Nadodrze oraz tematyki miejskiej, Święto Ulicy - wydarzenie promujące wybraną ulicę i przedsiębiorców tu działających po zmianie organizacji ruchu. Święto osiedla - wydarzenia promujące całe osiedle w ramach którego odbywają się w większości darmowe wydarzenia kulturalne.
32	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja warsztatów dla mieszkańców w ramach cyklu, koncentrującego się na integracji lokalnej społeczności oraz zdobyciu nowych umiejętności (w ramach cyklu zrealizowaliśmy warsztaty konstruowania leżaków, tworzenia obrazów trójwymiarowych oraz konstrukcji mebli z palet). - Organizacja Festiwalu (w 2018 r. odbyła się 3. edycja), którego celem jest ożywienie zrewitalizowanej części osiedla oraz prezentacja sztuki nowocyrkowej na ulicach i podwórkach dzielnicy - Regularne uczestnictwo w spotkaniach Partnerstwa osiedla i wspólne realizowanie działań (np. kiermasze wiosenne i bożonarodzeniowe)
33	<ol style="list-style-type: none"> 1. otwarta impreza - festiwal - corocznie organizowane w przestrzeni miejskiej 2. Turniej Piłki Nożnej - organizowany corocznie dla uczestników placówek wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnością 3. udział w organizacji Dnia Dziecka - organizacja stoisk z możliwością kreatywnych aktywności artystycznych dla uczestników spotkania
34	wystawy, zajęcia edukacyjne
35	Biblioteka plenerowa. Festyn. Warsztaty popularyzujące czytelnictwo.
36	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sąsiedzki pchli targ pod chmurką(sprzedaż lub wymiana skarbów z domu, strychu i piwnicy) 2. wieczorne potańcówki dla mieszkańców (1 raz w miesiącu) Kino plenerowe (okres letni).

37	1. Działania skierowane do dzieci najmłodszych (0-2 lat) z opiekunami 2. Biblioteka Plenerowa podczas Festynu - warsztaty dla dzieci, czytanie w plenerze. 3. Zajęcia sportowe dla dorosłych (uczestniczą mamusie należące do Klubu Rodzica).
38	* Konkurs na inicjatywy lokalne * Tematyczne warsztaty, koncerty poświęcone twórczości literackiej np. Tuwima, Brzechwy, Kerna * Radosne świętowanie Dnia Niepodległości - konkursy graficzne, warsztaty, koncerty, wystawy
39	1. Działalność skierowana do osób z różnymi niepełnosprawnościami 2. Montaż w sali widowiskowej pętli indukcyjnej, systemu wspomagającego odbiór osobom z dysfunkcjami słuchu 3. Różnorodny repertuar (seanse filmowe, spektakle teatralne, koła i sekcje)
40	Tworzenie grup eksperckich w ramach realizowanych produkcjach spektakli dla młodzieży. Tworzenie sieci szkół zainteresowanych współpracą w ramach realizacji spektakli teatralnych połączonych z warsztatami dla młodzieży. Wsparcie organizacji lokalnych w realizacji planowanych działań o charakterze kulturalnym.
41	Spotkania autorskie z twórcami książek, lekcje biblioteczne dla dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, kursy obsługi komputera dla seniorów.
42	1. Spotkania z pisarzami, podróżnikami e.t.c. 2. Przedstawienia kukiełkowe dla dzieci 3. Wycieczki z przewodnikiem po Wrocławiu
43	Kawiarnia jako projekt działań na rzecz społeczności lokalnej, wieloletni autorski program grantowy, piknik sąsiedzki
44	Projekt w parkach, prowadzenie klubu juniora, organizacja Pchlego Targu, Mikrogranty i WBO
45	Pikniki, dni sąsiada, śniadania sąsiedzkie - imprezy integrujące naszych najbliższych sąsiadów
46	1. Fizyczna mapa stworzona przy pomocy mieszkańców, projekt społeczno - historyczny. 2. Kino samochodowe dla dzieci/ Wspólny portret mieszkańców - wciągnięcie do współpracy/partnerstwa Radę Osiedla. 3. Cykl imprez plenerowych promujących czytelnictwo - nawiązanie współpracy z MBP. Na jednej z imprez przenieśliśmy bibliotekę do nowej siedziby metodą "z ręki do ręki". Projekt międzypokoleniowy, integrujący.
47	Projekty z zakresu edukacji obywatelskiej dla szkół, przedszkoli
48	Świetlica dla dzieci, Klub Seniora, pracownie zajęć zainteresowań
49	Kursy języków obcych, komputerowe, fotograficzne, treningi pamięci, potańcówki, itd. 50+; klub młodzieżowy; udostępnianie przestrzeni dla mieszkańców.
50	Organizacja i prowadzenie imprezy plenerowej, organizacja spotkań Klubu Seniora, dotarcie z ofertą do jak największej ilości mieszkańców
51	Projekt usamodzielniania osób z niepełnosprawnościami; Zatrudnienie Wspomagane, aktywizacja zawodowa; 4. Dolnośląski konwent;
52	Diagnoza potrzeb, ustanowienie zrzeszenia, wydarzenia integracyjne.
53	Aktywizowanie seniorów, działania aktywizacji umiejętności artystycznych, propagowanie wiedzy i działań proekologicznych
54	Działania na rzecz seniorów, integracja międzypokoleniowa, działania sportowe
55	1. W każdy wtorek aktorzy czytają dzieciom dobrą literaturę z osiedlowej biblioteki. Odpłatność symboliczna 1 zł za całą grupę. 2. Joga: w każdą środę rano odbywają się na Podwórku zajęcia jogi ze specjalnie dobraną muzyką. Wstęp 5 zł.

	3. Potkańcówki (odpłatne) i koncert na zakończenie sezonu (wstęp wolny): artyści grają i śpiewają dla mieszkańców.
56	1. warsztaty teatralne z podopiecznymi MOPS i prezentacje spektakli z celem charytatywnym-regularnie od 2016 roku; 2. regularne bezpłatne warsztaty obsługi komputera dla seniorów, zwłaszcza dla osób początkujących; 3. spektakle, warsztaty, kawiarenka dla mieszkańców podczas festiwalu - regularnie, zawsze w czerwcu od 2014 roku
57	treningi doskonalenia techniki jazdy, spotkania z podróżnikami, miejsca parkingowe dla jednoślądów mechanicznych
58	otwarcie CAL, prowadzenie dużego projektu kulturalno-artystycznego, Klub Seniora i Centrum Aktywności Dzieci i Młodzieży
59	W latach 80. i 90. działała metalowa i punkowa scena muzyczna. Sporo czasu upłynęło zanim zespołowi udało się zdobyć materiały, dotrzeć do zespołów i podjąć decyzję o organizacji warsztatów, których celem było stworzenie filmu dokumentalnego o muzycznej scenie osiedla. Efektem pracy jest film. Warsztaty oddolnego planowania przestrzennego- projekt w ramach II edycji konkursu Małe granty dla zrównoważonego rozwoju zorganizowanego – tworzenie makiet osiedla oraz wystawa makiet. – 16 + 12 osób Przy współpracy z Radą Osiedla Warsztaty dotyczące zagospodarowania przestrzennego osiedla.
60	Blisko 100 wydarzeń o charakterze kulturalno-edukacyjnym w roku. Projekty archiwizacyjne
61	Wspólny piknik seniorów i młodzieży
62	Zajęcia gimnastyczne, nauka angielskiego, spotkania integracyjne.
63	1. Prowadzenie form stałych (pracownie artystyczne, warsztaty, zajęcia). 2. Imprezy organizowane dla dzieci. 3. Organizacja licznych koncertów i wernisaży
64	2 projekty miejskie: projekt aktywizujący społeczność lokalną. Działania w ramach projektu obejmują głównie organizację cyklicznych warsztatów o charakterze artystycznym, rozwojowym, edukacyjnym i sportowym - Działania ukierunkowane na współpracę z mieszkańcami osiedla, lokalnymi partnerami oraz rozwój wolontariatu. Organizacja wydarzeń bazujących na kapitale społecznym osiedla. - Projekt - seria wydarzeń kulturalnych, animacyjnych i integracyjnych realizowanych w partnerstwie..
65	Tematyczne spacerzy rysunkowe po interesujących, często nieodkrytych i niepopularnych miejscach Wrocławia; Spotkania rodzinne w ramach pokazów animacji i warsztatów twórczych; Akustyczna instalacja w przestrzeni publicznej
66	1. Zwiększenie wrażliwości, rozwój wyobraźni, uwalnianie emocji, aktywizacja społeczna (poprzez zajęcia plastyczne, fotograficzne, koncerty muzyczne). 2. -Działania na rzecz zwiększenia aktywności ruchowej osób starszych - wykłady i ćwiczenia prowadzone przez rehabilitanta. 3. - Działania na rzecz zapobiegania wykluczenia społecznego (czynne zajęcia ruchowe i artystyczne mające na celu zapobieganiu bierności kontaktów społecznych). 4. - Działalność popularyzująca (odczyty, spotkania autorskie, wystawy)
67	Noc Muzeów 2018,2019, Złot grup rekonstrukcyjnych. Do tego otwieranie obiektu dla zwiedzających w każdą sobotę i niektóre inne dni tygodnia.
68	Potkańcówka - coroczne wydarzenie organizowane w ramach obchodów Dni Seniora, z myślą o

	mieszkańcach osiedla; Cykl dwóch spotkań - warsztatów wokół kolekcji muzealnej organizowany w kontenerze ESK na skwerze r; Spotkanie wokół WBO - prezentacja projektów zaproponowanych przez stowarzyszenie osiedlowe; Spotkanie konsultacyjne w ramach programu, gdzie celem cyklu było zebranie rekomendacji do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w obrębie osiedli miasta Wrocławia o największym stopniu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych)
69	Cykl koncertów oraz festiwal muzyczny, Klub Seniora, oferta zajęć artystycznych
70	Organizacja językowych półkolonii dla dzieci. Organizacja comiesięcznych wyprzedaży garażowych. Cykl koncertów granych przez lokalnych artystów.
71	Od r. 1991 Cykl comiesięcznych (z wyj. stycznia, czerwca i lipca) koncertów oraz coroczny (od 1992 r.) cykl sześciu koncertów dla młodzieży.

W pytaniach zawartych w części dotyczącej współpracy ze społecznościami lokalnymi brano pod uwagę regularność działań angażujących mieszkańców, priorytety działań w kontekście angażowania mieszkańców, zasoby osobowe oraz lokalowe. W badaniu uwzględniono również kwestię odpowiedniego dostosowywania działań do sytuacji społecznej w postaci sporządzania diagnoz oraz prowadzenie ewaluacji własnych działań. Prośba o wymienienie najważniejszych działań przeprowadzonych przez podmioty w ciągu ostatnich 2 lat pozwoliła nakreślić w jaki sposób realizowana jest współpraca z mieszkańcami.

Współpraca z mieszkańcami to przede wszystkim praca na relacjach, budowanie więzi społecznych, kapitału społecznego, a więc zaufania, a także sieci kontaktów i partnerstw. Wszystkie wymienione komponenty wymagają regularności oraz stałości (pewności) oferty. Z tych względów zastanawiającym jest fakt, że tylko niewiele ponad połowa podmiotów współpracuje ze społecznościami lokalnymi w sposób regularny. Niewiele ponad ¼ podmiotów ma stałą ofertę dla mieszkańców oraz angażuje do tego lokalnych partnerów, gdzie podobnie, inst. kult. w niewielkim stopniu przeważają na org. poz. Rodzi się pytanie o przyczyny takiej sytuacji - nasuwają się przede wszystkim dwie odpowiedzi: organizacje/ instytucje nie posiadają odpowiednich możliwości do prowadzenia stałych działań dla mieszkańców lub nie dążą do takiego ich prowadzenia i posiadają odmienne priorytety działalności.

Praca ze społecznościami lokalnymi może oznaczać bardzo różnorodne działania i wydarzenia. Pytanie o to co najważniejsze jest w podejmowanej pracy na rzecz środowiska lokalnego, pozwoliło nakreślić sposób myślenia na temat tego czym jest praca ze społecznościami lokalnymi i jakie orientacje w kontekście działań reprezentują badani oraz badane. Jako szczególnie istotne działania często zaznaczano te wyodrębniające grupy wiekowe - najczęściej dzieci, a następnie młodzież oraz osoby starsze. Najczęściej wybieraną kategorią nie wyodrębniającą grup wiekowych była organizacja czasu wolnego oraz wzmocnienie więzi. Wskazań w tych kategoriach było najwięcej, lecz jednocześnie jedynie dla około połowy

podmiotów deklarujących pracę ze społecznościami lokalnymi są to jedne z najważniejszych działań. Priorytety jakie obierają podmioty pracujące na rzecz mieszkańców są różnorodne, istotne okazały się również budowanie partnerstw, współpraca z otoczeniem instytucjonalnym oraz wspieranie projektów lokalnych takich jak WBO czy Mikrogranty. Zastanawia tutaj kwestia budowania więzi sąsiedzkich oraz trwałych relacji, które mają fundamentalne znaczenie w pracy w lokalnym środowisku - ok. połowa podmiotów nie określiła tego jako najważniejszy element w pracy ze społecznościami. Organizacje pozarządowe odpowiedziały w bardziej zróżnicowany sposób niż instytucje kultury.

Praca w środowisku lokalnym to bardzo różnorodne działania i wydarzenia. Pytanie o ostatnio rzeczywiście przeprowadzone przez reprezentowane podmioty, pozwoliło nakreślić sposób realizowania działań na rzecz współpracy lokalnej. Charakter większości z wymienianych działań ściśle związany jest z integracją oraz budowaniem więzi sąsiedzkich. Wiele z organizacji i instytucji podkreślało stałość lub cykliczność swoich działań co świadczy o pewnej świadomości istotności ciągłości oferty proponowanej mieszkańcom.

V. Profil działalności

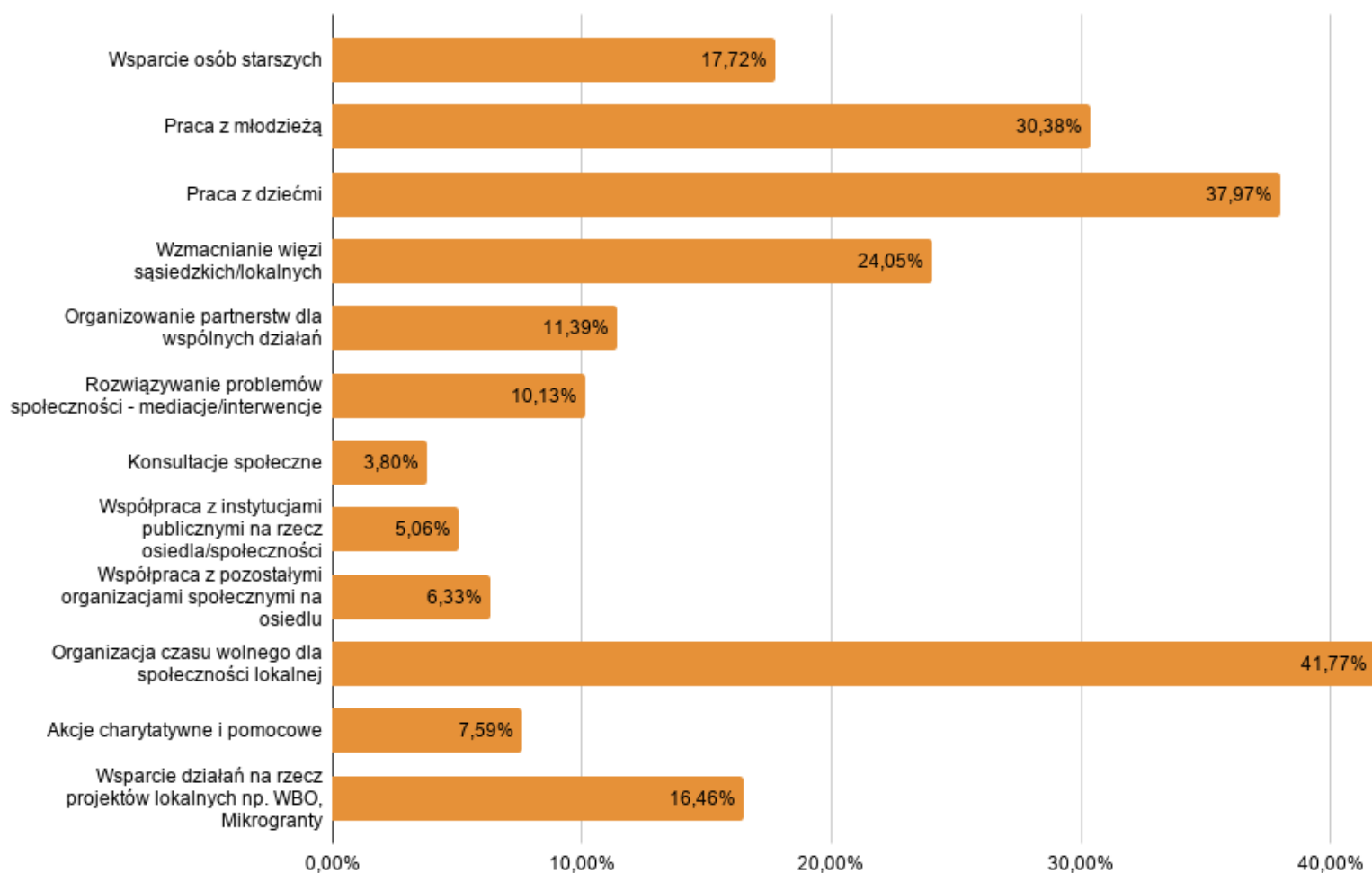
W części dotyczącej ogólnego profilu działalności badani poproszeni zostali o podanie specjalności działań organizacji/ instytucji, a także najważniejszego obszaru przestrzennego w kontekście ogólnej działalności. Reprezentacji podmiotów odpowiedzieli również na pytanie dotyczące sposobu finansowania działań na rzecz lokalnego środowiska oraz informowania o swojej ofercie - o posiadanie dostępnego dla mieszkańców kalendarza.

Pytania te pozwalają określić szerszy kontekst biorąc pod uwagę ogólne zorientowanie badanych podmiotów. Posiadane możliwości i dotychczasowe działania podmiotów ściśle związane są ze sposobem finansowania - pewnością, stałością, poczuciem bezpieczeństwa finansowego. Istotnym pod względem organizacyjnym jest posiadanie kalendarza, a więc zaplanowanych działań skierowanych dla mieszkańców oraz informowanie o nich w stały i otwarty sposób.

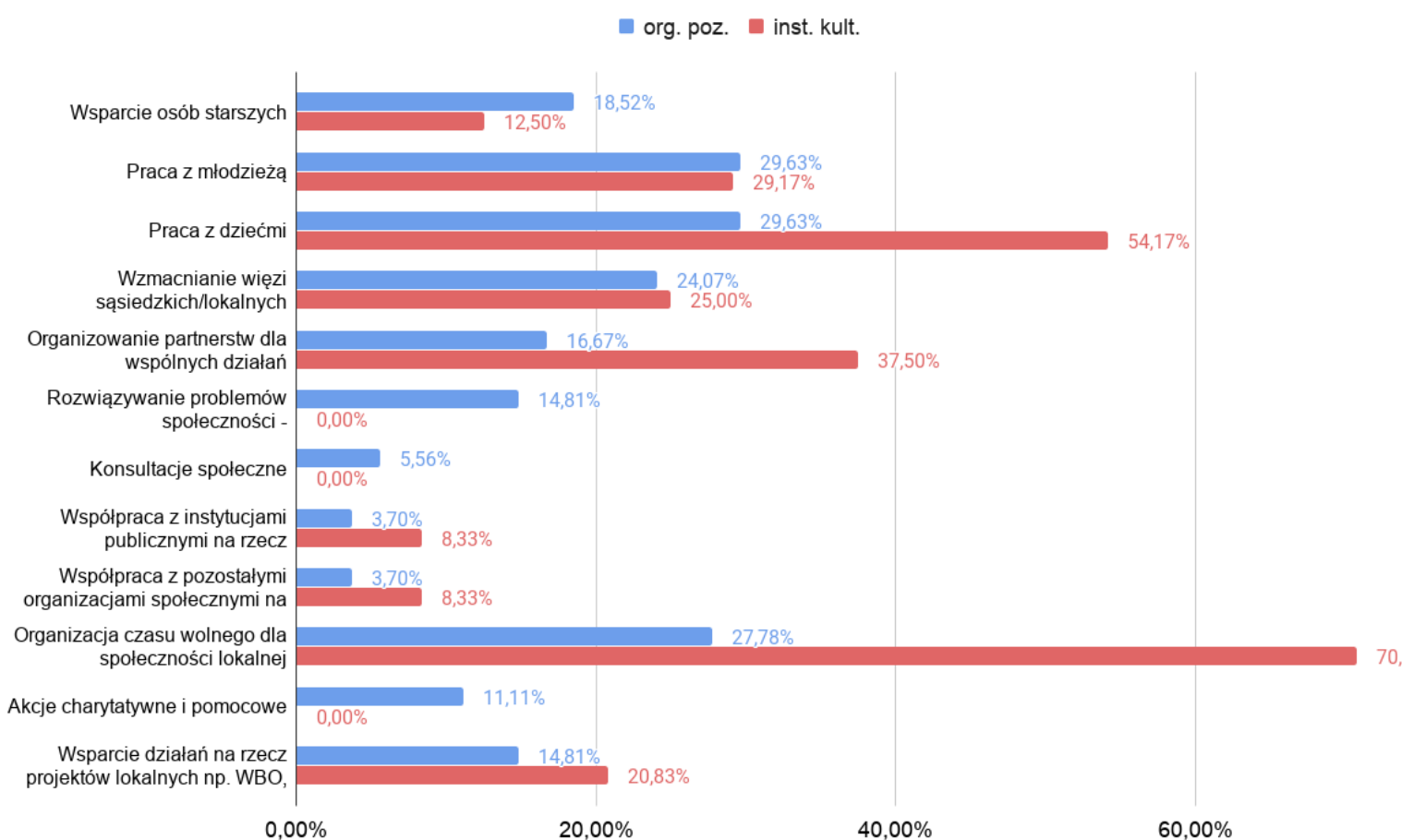
- W pytaniu o specjalizację działalności, najwięcej wskazań pojawiło się przy organizacji czasu wolnego dla społeczności lokalnej: 42% (17 inst. kult. - 71%, 15 org. poz. - 28%), pracy w dzieciach: 38% (13 inst. kult. - 54%, 16 org. poz. - 30%) oraz pracy z młodzieżą: 30% (7 inst. kult. - 30%, 16 org. poz. - 30%). Wzmacnianie więzi sąsiedzkich wskazała ok. ¼ badanych (6 inst. kult. - 25%, 13 org. poz. - 24%)

23. N=80 [możliwość wielokrotnego wyboru]

W jakich działaniach specjalizuje się organizacja?

Org. poz / Inst/ kult.

Badani i badane wymieniali również inne działania, w których specjalizuje się organizacja/instytucja. Najczęstszymi odpowiedziami są: działalność kulturalna oraz praca na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Ochrona przyrody
Wsparcie organizacji
Ochrona dziedzictwa kulturowego, w szczególności zabytków techniki. Promocja

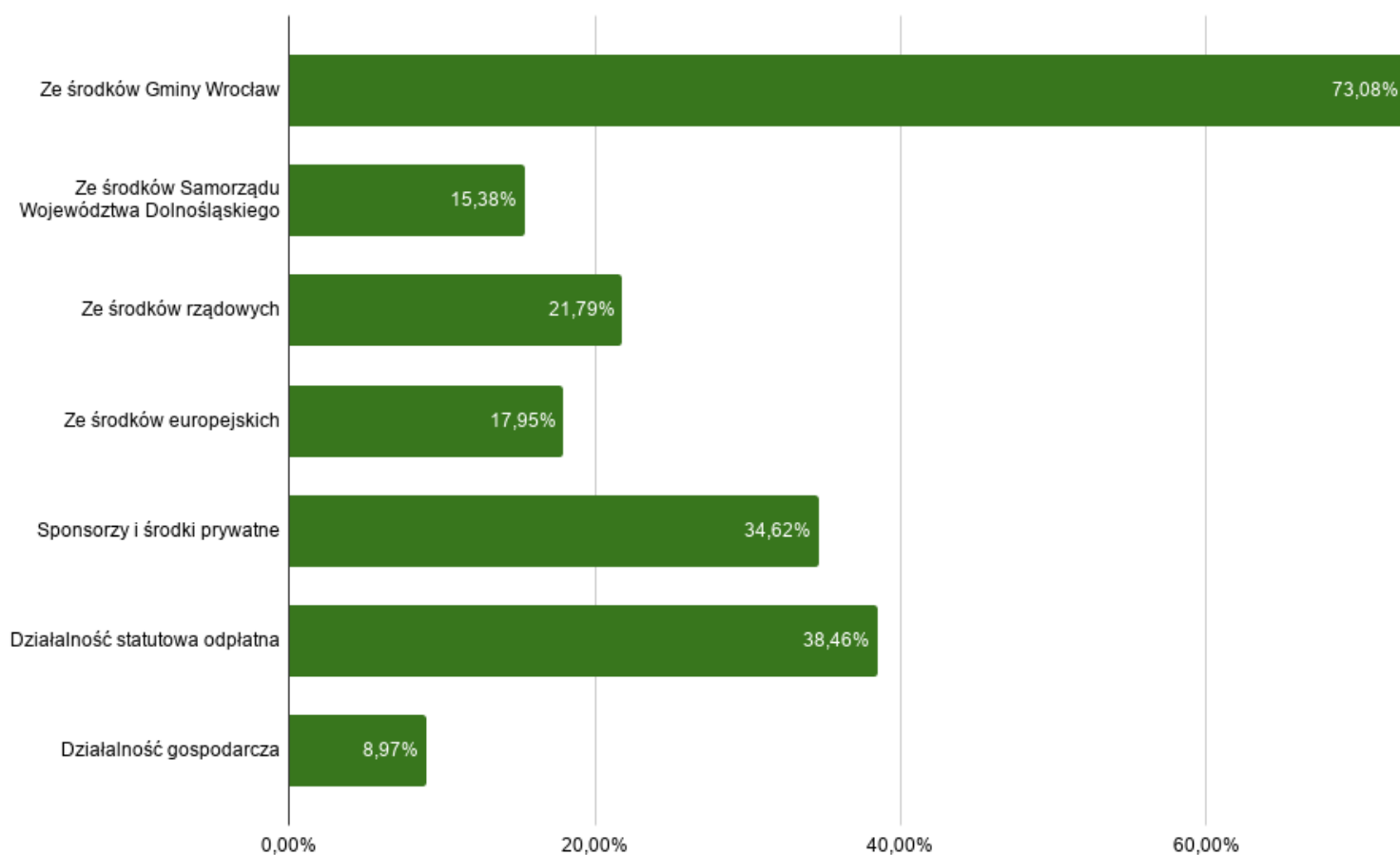
zrównoważonego transportu.
Udział w inicjatywach edukacyjnych, promowanie edukacji jako formy rozwoju osobistego
Poradnictwo obywatelskie z zakresu prawa
Zrzeszamy osoby zajmujące się fotografią i sztukami audiowizualnymi. Organizujemy wystawy, plenery fotograficzne i audiowizualne, odczyty, spotkania ze znanymi fotografikami i filmowcami, organizujemy konkursy fotograficzne itp. Współpracujemy z organizacjami z całego świata o podobnym profilu działalności
Działania kulturalno - artystyczno - edukacyjne
Integracja międzypokoleniowa
Wspomaganie rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości; poprzez prowadzenie działań edukacyjnych, informacyjnych, doradczych, szkoleniowych, wychowawczych, badawczo-rozwojowych i naukowych;
Jesteśmy instytucją kultury i organizujemy działania związane z obszarem
Jako biblioteka propagujemy przede wszystkim książkę i wydarzenia związane z literaturą. Staramy się jednak być również miejscem otwartym, miejscem spotkań, inicjatyw, aktywności oraz warsztatów (inicjatywy oddolne, Mikrogranty).
Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości oraz promocja biznesu na Nadodrze oraz na Starym Mieście. Budowanie dialogu w sytuacji konfliktów społecznych
Działalność kulturalna
Działania na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności
Działania na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną
Upowszechnianie kultury - koncerty, spektakle, pikniki tematyczne, wystawy, konkursy, warsztaty
Realizacja projektów we współpracy z zagranicznymi partnerami
Projekt kawiarni osiedlowej
Praca z osobami z niepełnosprawnościami
Bezpłatne działania kulturalne (warsztaty, koncerty i spektakle, w tym charytatywne, wystawy) dla mieszkańców Nadodrza (dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów)
Działalność kulturalna, wydawnicza, księgarska
Ochrona zabytków, promocja historii lokalnej
Prezentacja i popularyzacja sztuki współczesnej; działalność naukowa i edukacyjna
Popularyzacja muzyki artystycznej wśród młodzieży i osób dorosłych.

- Jeśli chodzi o źródła finansowania, większość podmiotów wskazała środki Gminy Wrocław: 73% (24 inst. kult. - 100%, 31 org.poz. - 57%). Następnie wskazywano działalność statutową odpłatną: 38% (25 org. poz. - 46%, 5 inst. kult. - 21%) oraz sponsorów i środki prywatne: 35% (27 org. poz. - 48%, 0 inst. kult.) . Większość z

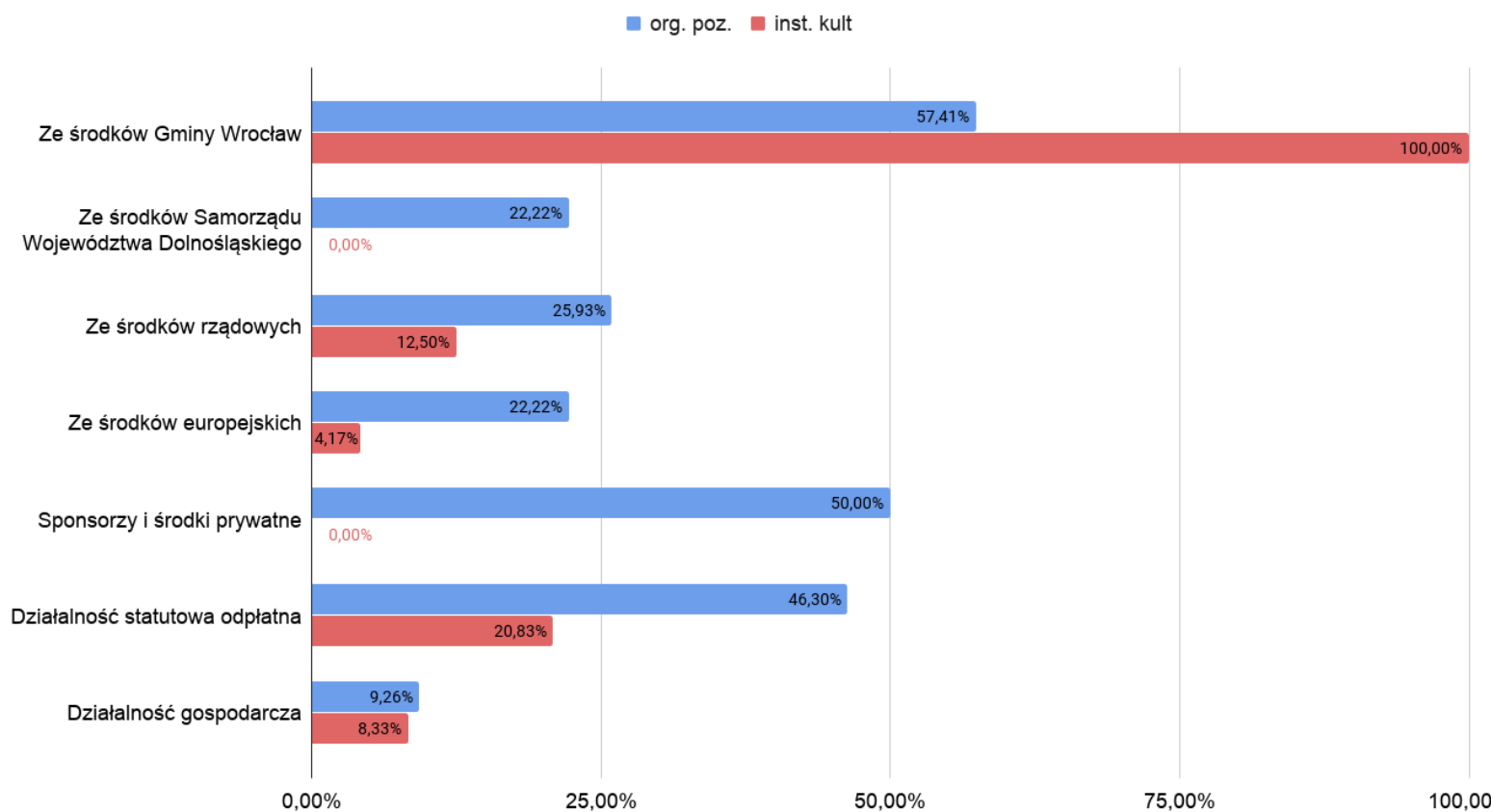
podmiotów, a w szczególności org. poz. posiada 2 lub więcej źródeł finansowania swojej działalności.

24. N=78 [możliwość wielokrotnego wyboru]

Z jakich środków organizacja/institucja finansuje swoje działania na rzecz mieszkańców?

Org. poz. / Inst. kult.

Badani i badane wymieniali również inne sposoby finansowania.

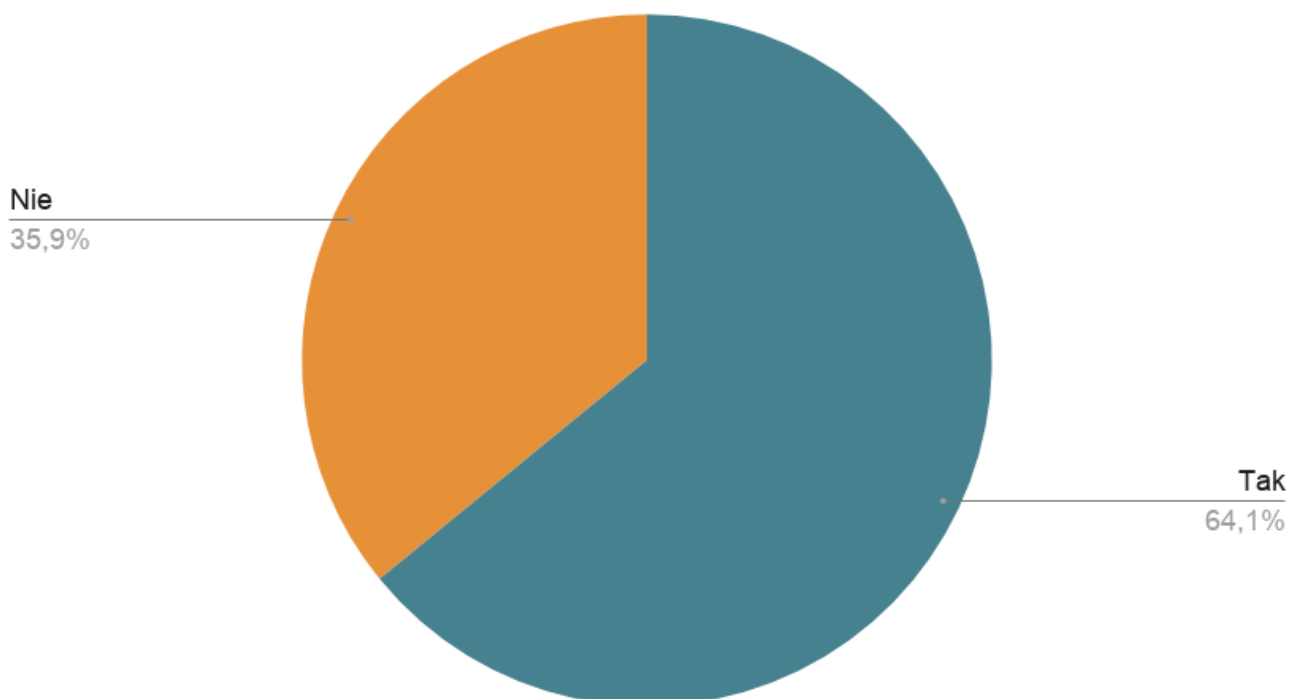
Składki członkowskie - wymienione 4 razy
Darowizny - wymienione 2 razy
Wolontariat - wymieniony 2 razy
Współpraca w realizacji projektów z innymi NGO

Programy grantowe - głównie MKIDN
Oferujemy bezpłatnie naszą przestrzeń i infrastrukturę oraz zaangażowanie pracowników
Crowdfunding
Składki członkowskie - wymienione 4 razy

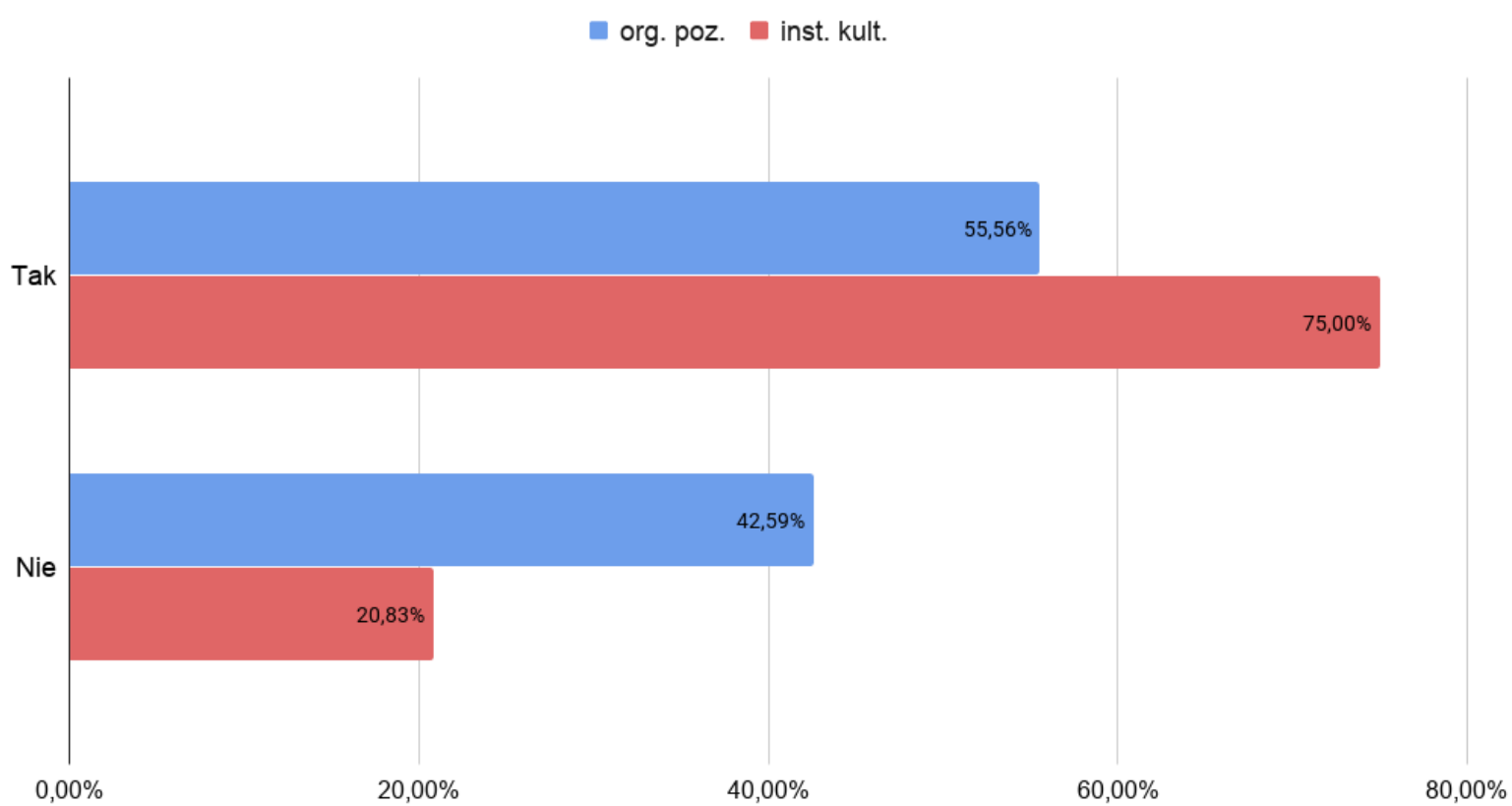
- Ok. $\frac{2}{3}$ organizacji posiada kalendarz wydarzeń i zaplanowaną ofertę dostępną dla mieszkańców: 64% (30 org. poz. - 56%, 18 inst. kult. - 75%, 1 spółka miejska, 1 "wolontariat")

25. N=79

Czy organizacja/institucja posiada kalendarz działań dostępny dla mieszkańców?

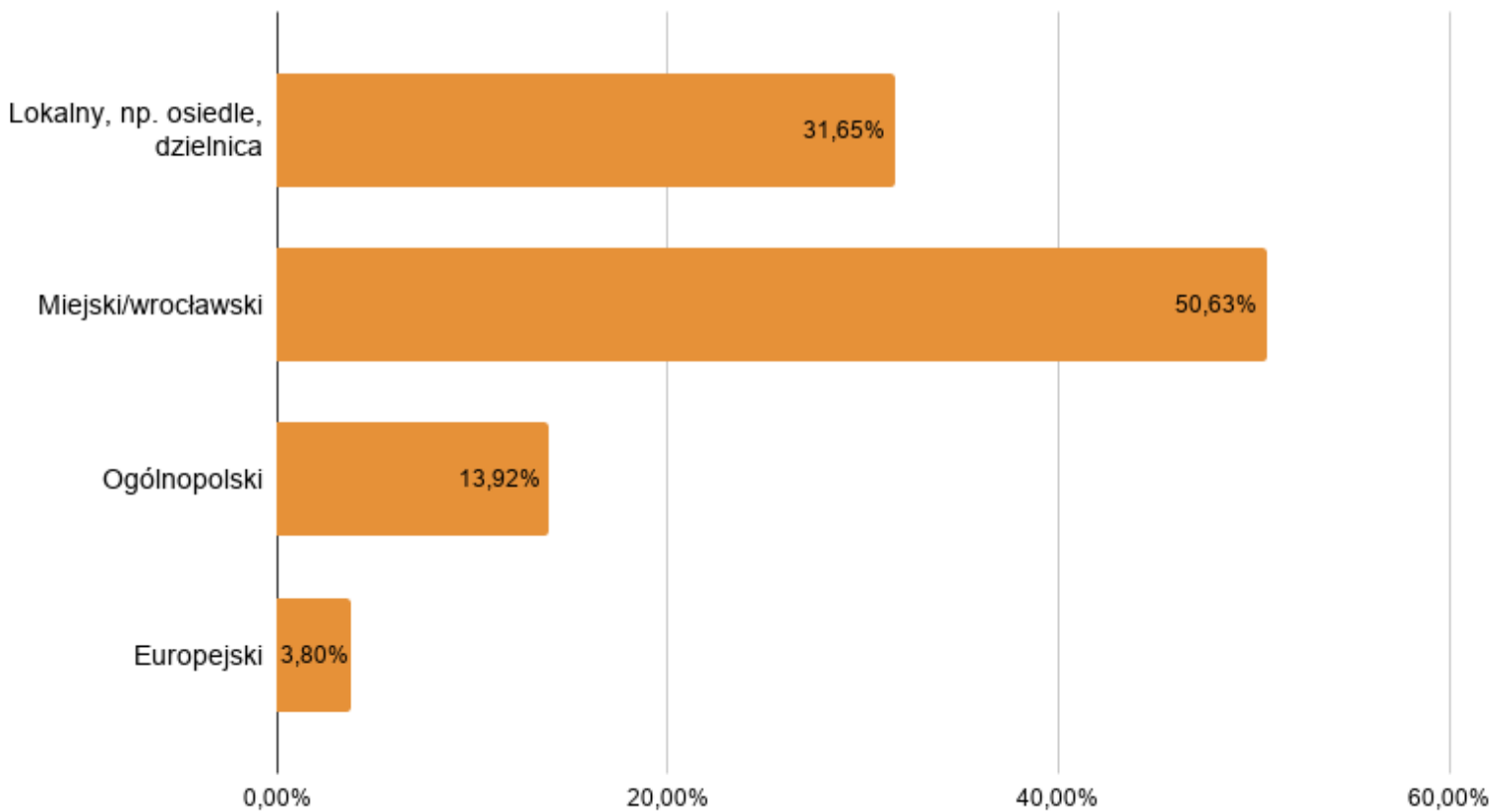
Org. poz. / Inst. kult.

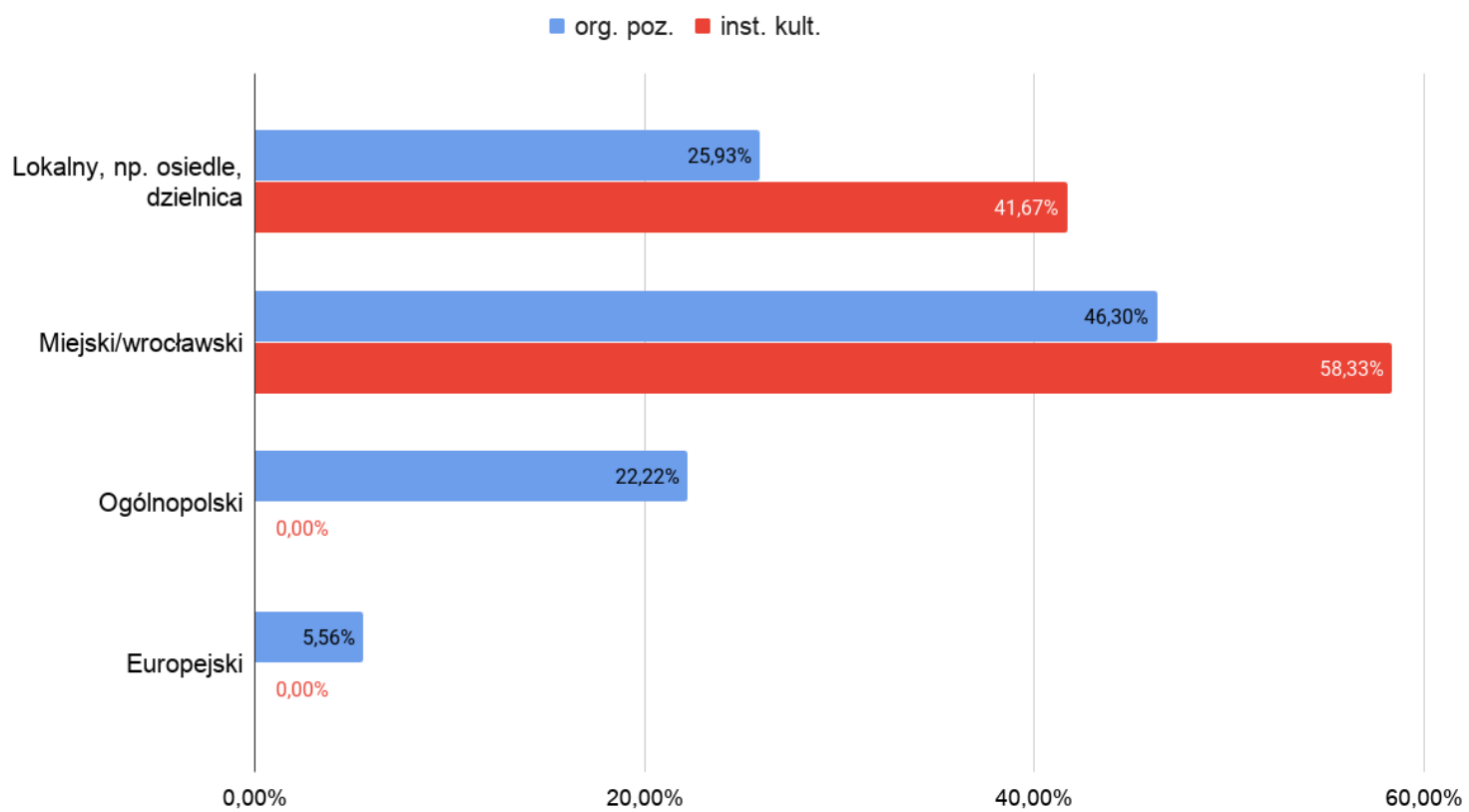
- Najważniejszym obszarem dla ogólnego profilu działalności dla większości organizacji jest obszar całego miasta: 51% (14 inst. kult. - 58%, 25 org. poz. - 46%, 1 "wolontariat"), a następnie zakres przestrzenny lokalny np. dzielnica, osiedle: 32% (10 inst. kult - 42%, 14 org. poz. - 26%).

26. N=80

Jaki jest najważniejszy obszar działania organizacji/institucji?

Org. poz. / Inst. kult.

Podsumowując informacje zdobyte na temat ogólnego profilu działalności, organizacja czasu wolnego mieszkańcom okazała być się główną specjalnością podmiotów biorących udział w badaniu. Często pojawiająca praca z dziećmi, młodzieżą oraz osobami starszymi również nierzadko są typem działań organizującym czas wolny, ukierunkowanym jednak na odpowiednią grupę wiekową. Podmioty ilustrują się przede wszystkim jako miejsca posiadające ofertę dla mieszkańców w celu spędzania czasu wolnego w różnorodny sposób, dla różnorodnych grup odbiorców pod względem wiekowym.

Sposoby finansowania organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury różnią się od siebie. Środowisko NGO-sów posiada dużo większą różnorodność finansowania i sposoby zdobywania funduszy. Ponad połowa instytucji kultury utrzymuje się wyłącznie ze środków Gminy Wrocław, wszystkie korzystają z funduszy miasta. W przypadku instytucji kultury można więc mówić o większym bezpieczeństwie finansowym oraz ciągłości finansowania. Nadaje to odpowiedni kontekst w relacji do stałości działań skierowanych dla mieszkańców oraz możliwości ich zaplanowania. Różnorodność, a więc i zmienność form finansowania oznaczać może funkcjonowanie w sposób niestabilny finansowo, co oznacza, że planowanie pracy oraz utrzymywanie regularności działań na rzecz mieszkańców jest utrudniona.

Przeważająca większość ($\frac{3}{4}$) instytucji kultury posiada kalendarz dostępny dla mieszkańców oraz nieco ponad połowa organizacji pozarządowych. Może być to ściśle związane ze stałością finansowania, a więc możliwością zaplanowania oferty, utrzymania jej ciągłości. Dla podmiotów, które nie mają zapewnionego stałego finansowania bardziej problemowe może być prowadzenie kalendarza wydarzeń. Organizacje pozarządowe mają również bardziej różnorodną działalność, która nie zawsze kierowana jest dla mieszkańców w sposób otwarty, niekiedy działania mogą skupiać się na bardziej zamkniętym gronie pewnych grup wiekowych.

Pomimo, że badaniu podlegają podmioty, które w jakiś sposób działają na rzecz społeczności lokalnych, połowa podmiotów obejmuje głównie obszar ogólnomiejski, druga połowa zaznaczyła inne odpowiedzi z przeważającym obszarem lokalnym (osiedla lub dzielnicy) i takie wskazanie pojawiło się częściej ze strony reprezentantów i reprezentantek inst. kult. niż org. poz. Praca w najbliższym lokalnym otoczeniu dla połowy badanych organizacji/ instytucji jest jednym z komponentów ogólnego profilu działania i zasięgu przestrzennym.

VI. Sieci współpracy

Podmioty działające na rzecz mieszkańców funkcjonują zawsze w pewnym środowisku lokalnym - aktywnych mieszkańców, liderów lokalnych, grup nieformalnych oraz różnych instytucji i organizacji. Praca w lokalnym środowisku często wymaga współpracy i łączenia kompetencji różnych instytucji. Od jakości tej współpracy może zależeć powodzenie zaplanowanych działań lokalnych, dlatego badani i badane poproszeni zostali o ocenę współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami, z którymi współpracowali.

Na osiedlach sieci powiązań i współpracy zawiązują się niekiedy w partnerstwa działającego na rzecz rozwoju najbliższego otoczenia. Takie partnerstwa obecnie istnieją tylko na niektórych osiedlach Wrocławia, skupiając w sobie różne podmioty. Reprezentanci i reprezentantki organizacji i instytucji poproszeni zostali o udzielenie informacji czy działają w partnerstwie oraz zbadany został potencjał do ich budowania.

- Najwięcej podmiotów biorących udział w badaniu współpracuje z organizacjami pozarządowymi i ocenia jakość tej współpracy w większości bardzo dobrze lub dobrze.
- Bardzo dużo org. poz. /inst. kult. współpracuje lub współpracowało również z radami osiedli. Ocena tej współpracy określana jest w zróżnicowany sposób. Niemal tyle samo osób ocenia doświadczenia współpracy jako bardzo dobre lub bardzo słabe.
- Najgorzej ocenianą współpracą jest współpraca z parafiami/ związkami wyznaniowymi. Ok. 2/3 badanych ocenia ją jako bardzo słabą lub słabą.
- Stosunkowo nisko oceniana jest również współpraca z policją - ponad połowa ocenia ją jako bardzo słabą lub słabą.
- Najrzadziej podmioty współpracują z deweloperami i jednocześnie ocena tej współpracy oceniana jest najniżej (ponad 4/5 ocenia ją na słabą lub bardzo słabą).
- Stosunkowo nisko oceniana jest również współpraca ze spółdzielniami lub wspólnotami mieszkaniowymi oraz radnymi miejskimi. Nieco lepiej oceniana jest współpraca z lokalnym biznesem, MOPS-em i bibliotekami. Dobrze oceniana jest współpraca z instytucjami kultury.
- Badani poproszeni zostali o ocenę jakości współpracy z 13 podmiotami, które funkcjonują w otoczeniu lokalnym.

27. N=80

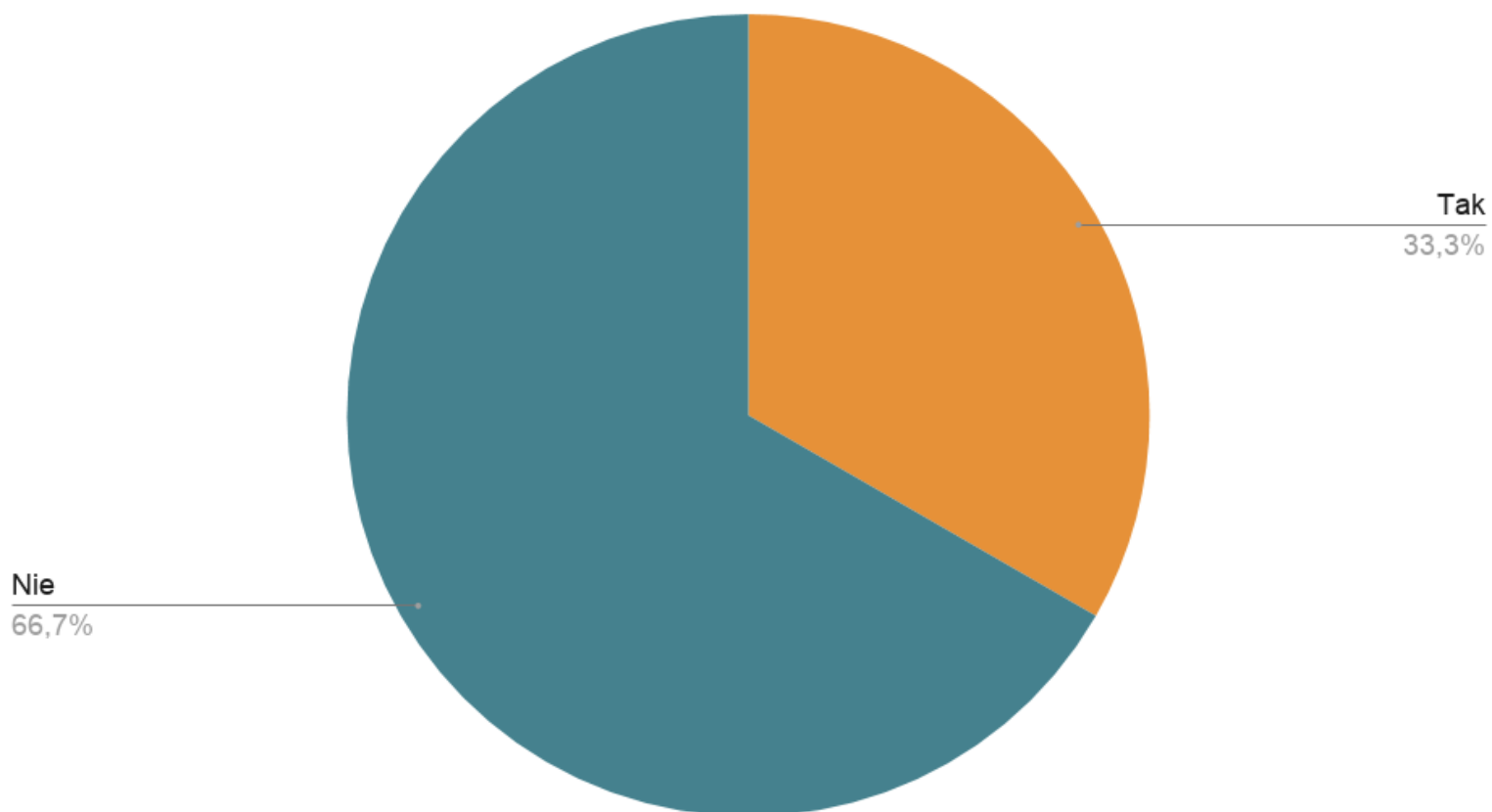
Ocena jakości współpracy z podmiotami otoczeni lokalnego w skali od 1 do 5 (gdzie "1" oznacza b. słaba, a "5" - b. dobra).

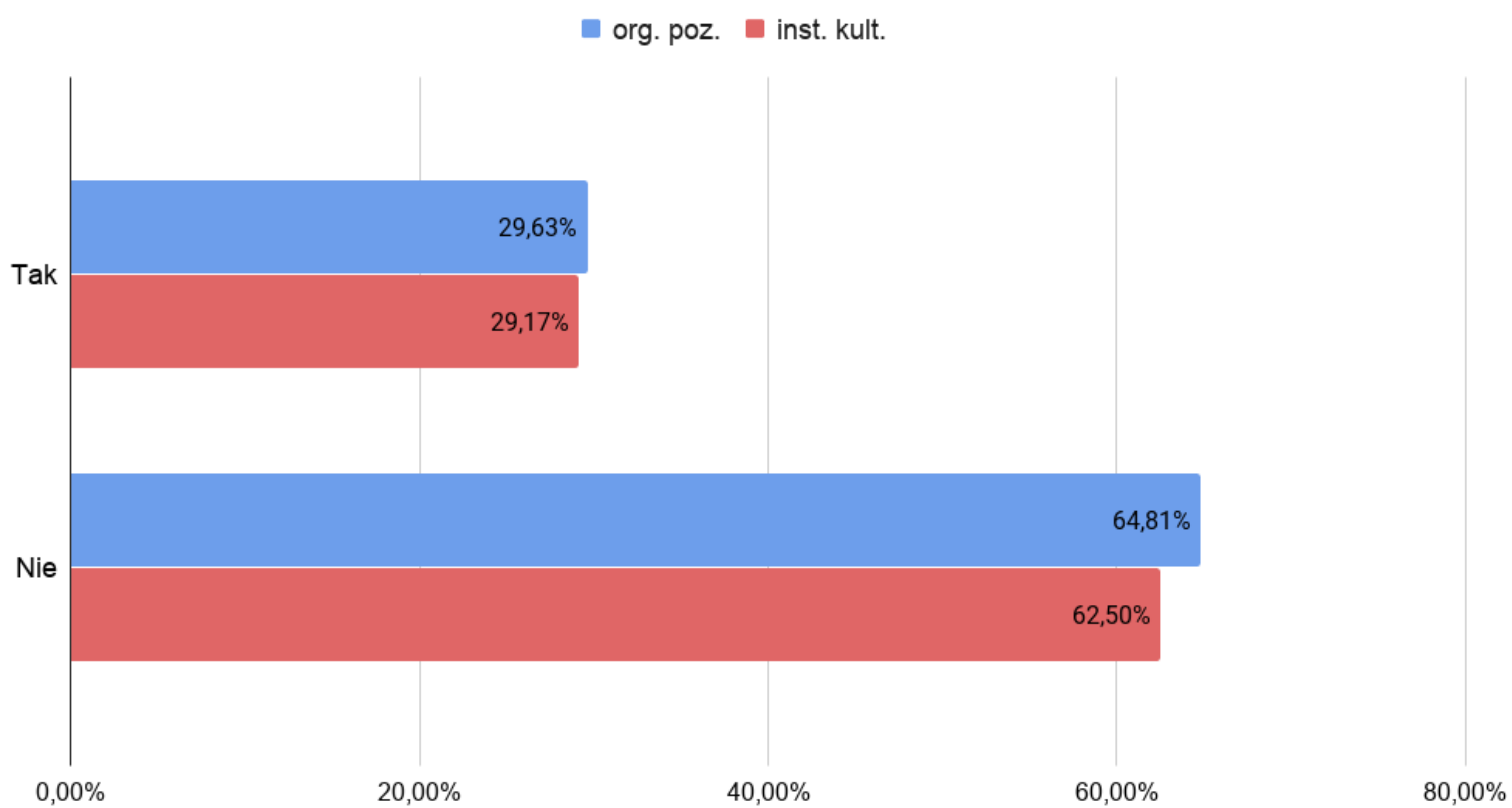
- Na pytanie czy organizacja/ instytucja działa w lokalnym partnerstwie, zdecydowana większość podmiotów ($\frac{2}{3}$) odpowiedziała, że nie działa w żadnym lokalnym partnerstwie. Taki udział zadeklarowały 23 organizacje (16 org. poz., 7 inst. kult.).

28. N=75

Czy organizacja działa w lokalnym Partnerstwie?

Org. poz. / Inst. kult.

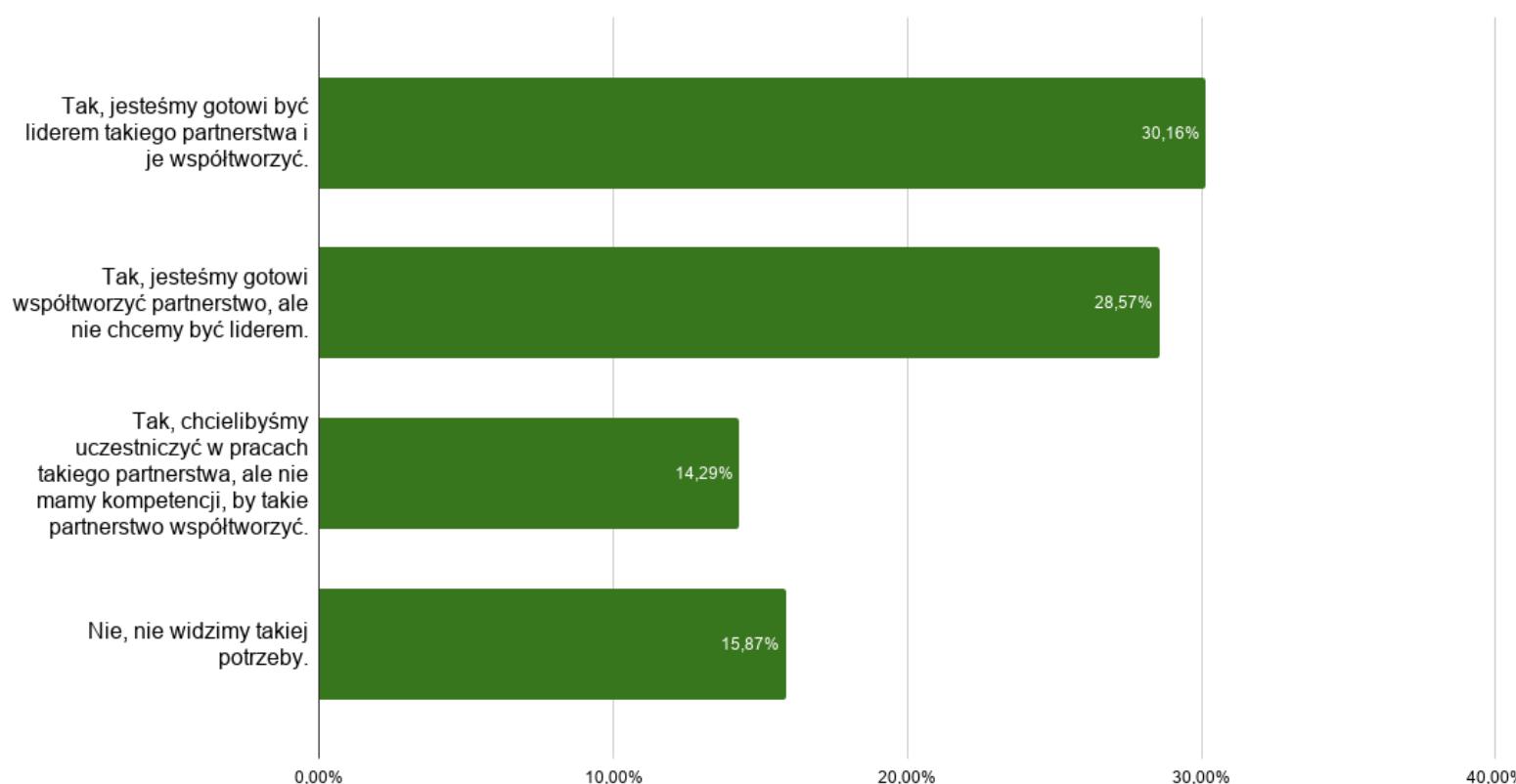
- Badani i badane pytani o partnerstwa, w których się udzielają, pojawiały się odpowiedzi wskazujące na zróżnicowany sposób rozumienia takich partnerstw. Oprócz partnerstw lokalnych na poziomie osiedla, pojawiały się takie odpowiedzi jak: “rada osiedla”, “Współpraca z Gminą Wrocław”, “współtworząc wydarzenia kulturalne”, czy “Nasz Wrocław - miejski program zniżek dla mieszkańców”. Należy pamiętać, że partnerstwa do tej pory zawiązały się na zdecydowanej mniejszości z wrocławskich osiedli. Zawiązane partnerstwa posiadają również różny stopień organizacji oraz sformalizowania. 23 organizacje jako partnerstwa, w których działają wymieniają:

1	Partnerstwo dla Ołbina
2	Koalicja na rzecz Wrocławskiego Modelu Współpracy
3	Rada osiedla
4	Partnerstwo na rzecz Edukacji Sukcesu (działanie lokalnie rozumiane jako działania na rzecz obszaru 60 km. wokół Wrocławia)
5	Rada osiedla, przyjazny tarnogaj
6	Partnerstwo Razem dla Nadodrza
7	Partnerstwo dla Nadodrza
8	Współpraca z Gminą Wrocław, MOPS/PEFRON na rzecz dzieci niepełnosprawnych
9	Partnerstwo dla Ołbina
10	Razem dla Nadodrza
11	Partnerstwo Zawidawie
12	współtworząc wydarzenia kulturalne
13	Szkoły i Ośrodki Integracyjne dla dzieci i młodzieży niewidomej i niesłyszącej
14	Partnerstwo z Radą Osiedla
15	Nieformalna współpraca z podmiotami ngo
16	ze Spółdzielnią Mieszkaniową Wrocław-Południe
17	Partnerstwo "Razem dla Nadodrza"
18	Partnerstwo Strachocin Swojczyce Wojnów (powołane w 2019 z inicjatywy naszego stowarzyszenia)
19	Współpraca z osiedlowym kolektywem pomysłów - Maślice, Gądów-Popowice
20	Partnerzy lokalni przy realizacji różnych projektów: między innymi Dolnośląska Szkoła Wyższa, Ośrodek Pamięć i Przyszłość,
21	Nasz Wrocław - miejski program zniżek dla mieszkańców
22	Partnerstwo dla Brochowa
23	Spółdzielnia Mieszkaniowa

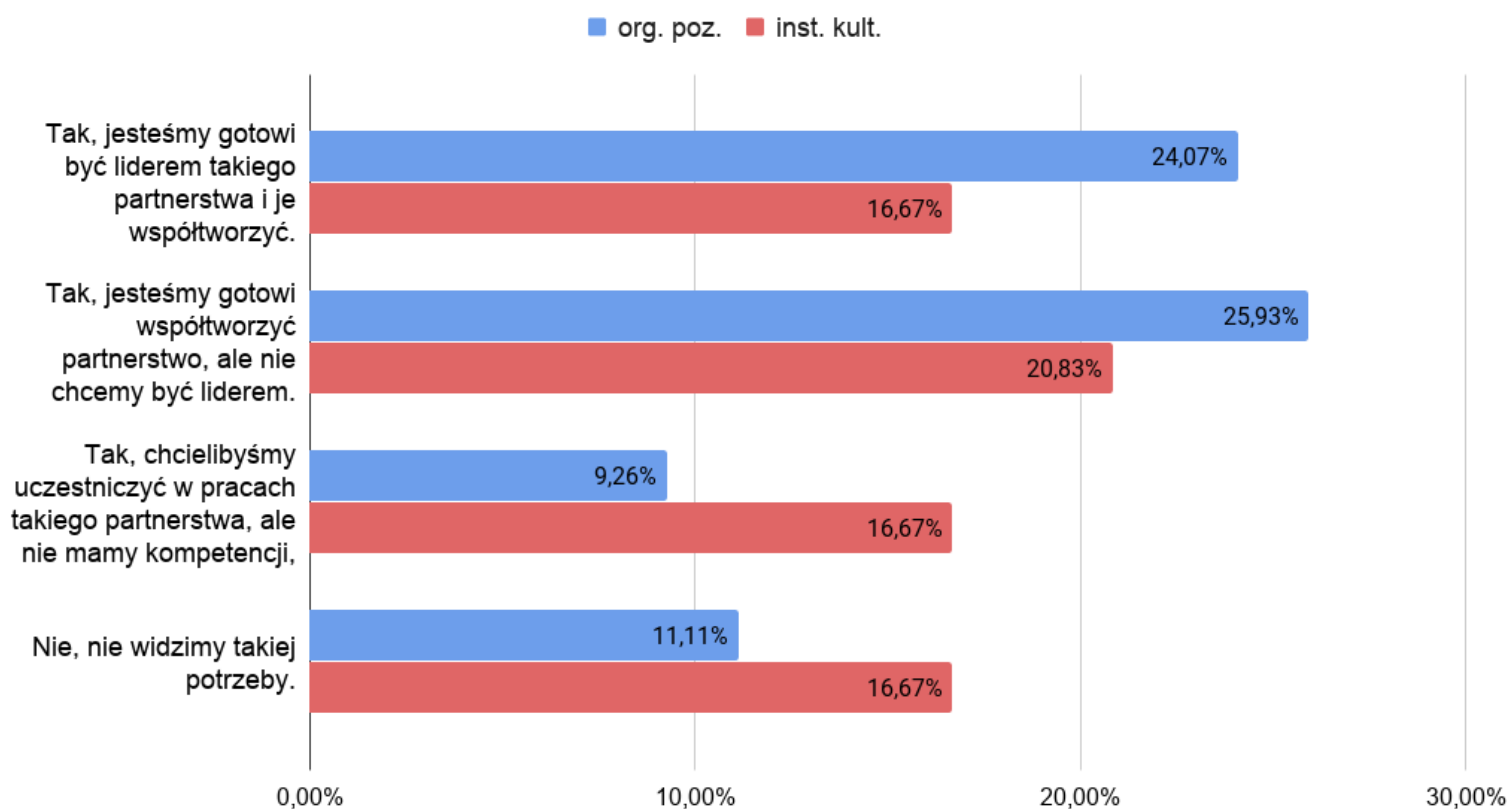
- Wśród podmiotów, które nie są obecnie w żadnym partnerstwie, gotowość do bycia liderem posiada niecała 1/3 organizacji i instytucji (13 org. poz., 4 inst. kult, 2 "inne"). 16% nie widzi potrzeby działania w partnerstwie lokalnym (6 org. poz., 4 inst. kult.). Większą gotowością w budowaniu oraz liderowaniu partnerstwem posiadają organizacje pozarządowe.

29. N=63

JEŚLI NIE - czy organizacja/instytucja widzi potrzebę działania partnerstwa lokalnego na terenie, na którym pracuje na rzecz mieszkańców?

Org. poz. / Inst. kult.

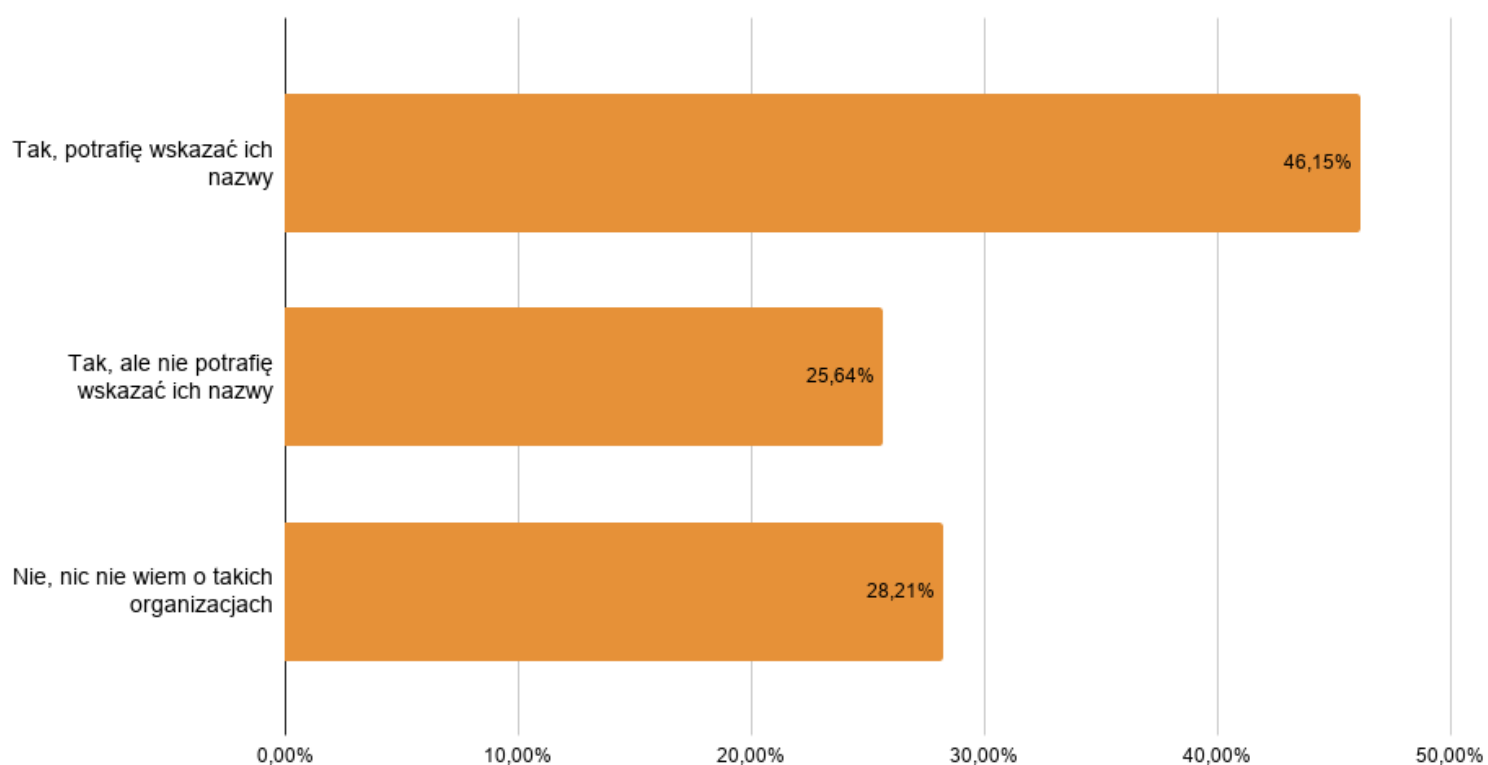
Pojawiła się 1 odpowiedź "inna" ze strony inst. kult.:

1	Kiedyś takie partnerstwo zaistniało, ale się rozpadło z powodu braku zaangażowania różnych podmiotów
---	--

- Ankietowani poproszeni zostali o odpowiedź świadczącą o znajomości swojego lokalnego środowiska instytucjonalnego. Stosunkowo duża liczba osób (ponad ¼) deklaruje, że nie wie o org. poz. działających na ich terenie działalności.

30. N=79

Czy na terenie Państwa działalności są organizacje pozarządowe, które pracują ze społecznością lokalną?

31. Proszę wymienić nazwy organizacji pozarządowych, które pracują ze społecznością lokalną na terenie Państwa działalności, jeśli potrafi Pan/i je wskazać

Wymienione organizacje to:

1	Dolsart, Iskierka, Towarzystwo im. Edyty Stein, Mam Moc itp. itd.
2	Stowarzyszenie Żółty Parasol, Towarzystwo im. Edyty Stein, Stowarzyszenie Ludzi Wieku Senioralnego
3	Stowarzyszenie Żółty Parasol
4	Umbrella, Tratwa, DFOP,
5	Fundacja Umbrella i inne organizacje z siedzibą na ul. Legnickiej 65, przy czym nasze stowarzyszenie na terenie dawnej zajezdni tramwajowej "Popowice" (ale w innej części) przechowuje, naprawia i utrzymuje pojazdy (zupełnie inny profil działalności na tym terenie).
6	Stowarzyszenie Tratwa , Fundacja Zmiana i wiele innych
7	Fundacja Made in Brochów
8	Stowarzyszenie Zmieniaj Zakrzów, Żółty Parasol.
9	FUNDACJA Peryferia, schronisko brata Alberta, fundacja myślę czuję jestem, jeszcze nie zrzeszony Przyjazny Tamogaj, aktywiści osiedlowe których znamy z imienia i nazwiska
10	Stowarzyszenie Nowe Nadodrze, Fundacja Dom Pokoju (Infopunkt Łokietka5), Stowarzyszenie Kultury Czynnej, Stowarzyszenie Nomada
11	Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej, Stowarzyszenie TuRazem,
12	Fundacja Dom Pokoju; Fundacja Hobbit
13	Towarzystwo Kultury Czynnej, Związek Sybiraków, Towarzystwo Przyjaciół Nadodrza
14	Stowarzyszenie Żółty Parasol
15	Stowarzyszenie "Żółty Parasol", Stowarzyszenie "Edyty Stein", Stowarzyszenie Ludzi wieku Senioralnego,
16	Fundacja LALE. Teatr
17	Fundacja Kilo Kultury (Kontury Kultury), Fundacja Ok.Art (OKAP), Stowarzyszenie Nowe Nadodrze, Towarzystwo Kultury Czynnej
18	Fundacja Opieka i Troska, Fundacja Przyjazny Dom im. Stanisława Jabłonki
19	Kobiety z Pasją
20	Nasze Maślice, Fundacja Ekopotencjał
21	Fundacja Motywy, Nasze Karłowice, Życ Inaczej, Fundacja Tobiaszki, Fundacja TEATR NIE - TAKI, Fundacja L'ARCHE, Stowarzyszenie Pomocy LUDZIE LUDZIOM, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej - Klub Wioślarski PEGAZ,
22	Katarynka, Widnokrąg, Stowarzyszenie Symetria
23	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych, Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej, Stowarzyszenie TRATWA,

24	Stowarzyszenie Żółty Parasol, Stowarzyszenie Serce Szczepina, Stowarzyszenie Wiatraczek, Stowarzyszenie Węgry na Plus, Fundacja Verde
25	Stowarzyszenie Wychowawców, Stowarzyszenie Moje Popo, Stowarzyszenie Fauna i Flora Popowic
26	Nomada, Amnesty International, Akcja Miasto
27	Fundacja Dom Pokoju/Infopunkt Łokietka 5
28	Żółty Parasol
29	Fundacja Brata Alberta, Fundacja Strachota, Zbór Wolnych Chrześcijan (Stowarzyszenie), Przyjazny Wrocław, Wratislavia Amici, WTZ
30	Stowarzyszenie Nasze Maślice, Stowarzyszenie Klub Koloseum, Fundacja Aktywny Senior, Stowarzyszenie „Przyjazne Osiedle” Nowy Dwór
31	Wrocławski rynek, dużo się dzieje, wiele można by wymieniać
32	Fundacja Punkt Widzenia
33	Stowarzyszenie Żółty Parasol, Wrocławska Fundacja Filmowa,
34	Stowarzyszenie Serce Szczepina

Ocena tego co dla badanych jest najważniejsze w pracy ze społecznością lokalną rozkładała się w sposób częściowo odmienny w zależności od rodzaju podmiotu. Znaczna większość (niemal ¾) osób reprezentujących instytucję kultury oraz biblioteki jako najważniejsze działanie uważa pracę z dziećmi oraz organizację czasu wolnego dla mieszkańców. W przypadku organizacji pozarządowych rozkłada się to w bardziej zróżnicowany sposób, co na pewno związane jest z różną specyfiką działań poszczególnych organizacji. Najwięcej osób (mniej niż połowa) jako najważniejsze działanie określa pracę z młodzieżą oraz, podobnie jak przypadku inst. kult. oraz bibliotek, organizację czasu wolnego dla mieszkańców. Znacznie mniej osób z organizacji pozarządowych uważa pracę z dziećmi jako najważniejszą. Żadna z instytucji kultury i bibliotek nie uważa rozwiązywania problemów społeczności w postaci mediacji jako najważniejsze, natomiast ok. 1/5 osób ze środowiska NGO uważa to za jedno z najważniejszych działań. Organizacje pozarządowe jako ważniejsze traktują organizowanie partnerstw dla wspólnych działań czy współpraca z instytucjami publicznymi na rzecz osiedla/społeczności niż traktują je instytucje kultury i biblioteki. Organizacje pozarządowe przykładają większą wagę na znaczenie kooperacji i współdziałania w działaniach ze społecznościami lokalnymi niż robią to instytucje kultury i biblioteki.

83% podmiotów, które obecnie nie są związani w partnerstwie widzi potrzebę działania partnerstwa lokalnego na terenie, na którym pracuje na rzecz mieszkańców (wskazania: “Tak, jesteśmy gotowi być liderem takiego partnerstwa i je współtworzyć.”, “Tak, jesteśmy gotowi

współtworzyć partnerstwo, ale nie chcemy być liderem.” lub “Tak, chcielibyśmy uczestniczyć w pracach takiego partnerstwa, ale nie mamy kompetencji, by takie partnerstwo współtworzyć.”). Problemowe zdaje się więc przyjęcie roli inicjatora oraz prowadzenie koordynacji takiego przedsięwzięcia.

VII. Uwagi i komentarze

Pojawiło się 14 uwag - swobodnych wypowiedzi. Dodatkowe uwagi dotyczyły uzupełnienia informacji o działalności organizacji/ instytucji lub zaznaczają pewne istotne dla badanych problemy i wyzwania. Część wypowiedzi wyraża chęć i gotowość współpracy z innymi podmiotami. Niektóre z organizacji/ instytucji zaznacza niedostatek podmiotów działających lokalnie, co niekorzystnie wpływa na funkcjonowanie społeczności lokalnych. Kilka organizacji zwraca uwagę na szczególną potrzebę działań edukacyjnych angażujących dzieci i młodzież oraz z zakresu edukacji kulturalnej. Podmioty zwracają uwagę na niewystarczające finansowanie w stosunku do potrzeb związanych z działalnością na rzecz środowiska lokalnego, szczególnie trudną sytuację mają małe organizacje. Problemem z tym związanym są również potrzebne przestrzenie do realizowania działań, które również często generują dodatkowe koszty.

Jeden podmiot “inny” mówi o potrzebie dywersyfikacji możliwego statusu prawnego podmiotów działających na osiedlach. Wyraża niezgodę na faworyzowanie organizacji pozarządowych jako podmiotów współpracujących ze społecznościami lokalnymi (jak w opinii respondenta wygląda obecnie sytuacja).

Pojawia się również opinia wyrażająca niezadowolone z całokształtu współpracy z Urzędem Miasta. Wg badanego/badanej współpraca jest niewystarczająca i wymaga większego zaangażowania ze strony Urzędu.

1	Kwestia reakcji ze strony urzędów na przedkładane koncepcje i wnioski.
2	Nasza działalność nie jest nakierowana na konkretną społeczność lokalną, osiedle, dzielnicę, miasto itp. Natomiast jesteśmy zainteresowani we wspieraniu organizacji działających lokalnie poprzez udzielanie wsparcia merytorycznego, technicznego takim organizacjom. Identyfikujemy się z problemami trzeciego sektora, gdyż uważamy, że nawet przy całkowicie odmiennych polach działań jest wiele wspólnych obszarów. I tutaj widzimy też pole do działań również lokalnie.
3	Wyzwaniem naszych czasów jest odciążenie dzieci nadmiernie spędzających czas nad komputerami czy smartfonami i pokazanie zdrowego stylu życia poprzez uprawianie sportów. Dlatego Wrocław powinien wspierać różnorodność podejmowanych działań sportowych. W tym momencie wobec braku infrastruktury (w szczególności lodowiska) ten cel nie jest w realizowany, niektóre dyscypliny powszechnie dostępne w całej Europie (hokej, łyżwiarstwo szybkie, figurowe, curling) w szczególności w miastach powyżej 500 tys., w naszym mieście nie mogą się rozwijać, na czym tracą wszyscy mieszkańcy, a w szczególności dzieci.

4	Jest duże zainteresowanie edukacją ze strony młodzieży i seniorów, ale brak jest wsparcia w tym zakresie. Mamy gotowe materiały edukacyjne i drukowaliśmy je głównie ze środków zagranicznych. Tam znajdujemy uznanie i poparcie. Teraz chcą nam pomóc prywatne firmy. Uczniowie wypracowują ciekawe pomysły ułatwiające edukację. Powstająca strona to szansa na ich opublikowanie i duża dawka motywacji dla młodzieży. Blog ułatwi nam kontakty z odbiorcami i pomoże w rozwiązywaniu problemów, z którymi borykają się uczniowie. Mamy wsparcie merytoryczne od Profesora z USA.
5	Na naszym osiedlu (Zakrzowie) nie ma żadnego otwartego miejsca spotkań (oprócz parku), nie ma biblioteki, instytucji kultury, a nawet zwykłej kawiarni. To stwarza ograniczenia dla działania organizacji. Oprócz nas działa tylko jedna organizacja pozarządowa, która ze względu na charakter działalności w niewielkim stopniu angażuje się w życie całej społeczności.
6	Prowadzimy także działania doraźne na innych osiedlach, wspierając (szkoląc) m.in. Rady Osiedli oraz realizując program mediacji w szkołach.
7	Ponieważ jednym z filarów naszej działalności jest cyrk, planujemy w marcu i kwietniu 2020 roku przeprowadzić pilotażowo projekt cyrku społecznego, odpowiadający na lokalne problemy (m.in. zgłaszane przez panie dyrektorki z poszczególnych szkół problemy z nękaniami dzieci, konfliktami i brakiem akceptacji).
8	Brak sieci współpracy !!!!
9	Prowadzimy Facebooka (<i>adres</i> :)
10	Cała akcja prowadzona widzi tylko jedną formę działania na osiedlach - NGO i podobne oparte na KRS, a nie ma krztyny woli pozostawienia formy wolontariatu, czego domagają się mieszkańcy i liderzy projektów. Nie znam przypadku wykluczającej tę formę działalności społecznej.; nie MOŻE administracja narzucić mieszkańcom jedyną formą jaką jest organizacja pozarządowa do funkcjonowania na osiedlach - wolontariat też może być taką formą.
11	Jesteśmy organizacją, która jest operatorem ośrodka. Działamy w tym miejscu od 2013 roku, i poznaliśmy bardzo dobrze specyfikę miejsca, mieszkańców, ich potrzeby i zwyczaje. Współpracujemy w ramach Partnerstwa na osiedlu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, instytucjami edukacyjnymi i organizacjami pozarządowymi, tworząc połączenie działań kulturalnych i kulturotwórczych z edukacyjnymi i prospołecznymi. Prowadzimy bezpłatne warsztaty i działania kulturalne dla mieszkańców, animujemy ich - zapraszając do udziału w naszych imprezach, często też o zasięgu miejskim. Tworzymy kulturę na osiedlu, poprzez działanie dla mieszkańców i z mieszkańcami.
12	Posiadamy dużą ofertę działań-zajęć, mamy wolontariuszy do ich prowadzenia i dużą ilość odbiorców naszych działań ale mamy skromne fundusze (składki członkowskie, indywidualne darowizny). Mamy duże i coraz większe problemy ze znalezieniem miejsc dla naszych działań. Chodzi o nieodpłatne lub preferencyjne (w dostępnej dla nas cenie) użyczenia sal na działalność, szczególnie sal gimnastycznych. W przypadku sal nieodpłatnych wprowadzane są coroczne ograniczenia bądź utrudnienia z ich pozyskaniem a w przypadku odpłatności wzrastają ceny preferencyjnego użyczenia. Mamy ofertę a powoli nie będziemy mieli gdzie jej realizować.
13	To zniechęca do dalszych działań i staje się powoli zbyt trudne dla małych organizacji.
13	To bardzo miłe, że są organizacje zajmujące się głównie potrzebami mieszkańców. Nasza organizacja zajmuje się sektorem działań, które gminie Wrocław wychodzą wyjątkowo kiepsko. Niestety nie są to działania nastawione w prosty, dający się przełożyć w jakiejś skali na samopoczucie lokalnej wspólnoty. Współpraca z gminą Wrocław, w sferze zabytków to fikcja. Jedyna pomoc gminy to ewentualna możliwość starania się o różne granty - pewnie z pułapu biurka to najprostsza opcja. Ale czasem nie trzeba grantów, tylko innych zgoła rzeczy.
14	Obecnie już weszło w okres pełnej aktywności zawodowej pokolenie, które zostało wykształcone na podstawie programów szkolnych pozbawionych nauczania percepcji kultury artystycznej i

nastąpiła znaczna brutalizacja zachowań w życiu publicznym. Nastąpiło również w środkach masowego przekazu znaczne zachwianie proporcji między ilością prezentacji rozrywki (często bardzo niestety prymitywnej) a prezentacją wydarzeń o dużych walorach artystycznych. W tym kontekście ważne jest kontynuowanie koncertów przenoszących psychikę słuchaczy w rejony doznań emocjonalnych wzbogacających wrażliwość i kształtujących tradycyjne poczucie piękna. Szczególnie potrzebne są takie działania na rzecz młodzieży.

Podsumowanie raportu z badania CAL zrealizowanych w październiku oraz listopadzie 2019 roku

Kluczową przesłanką do właściwego interpretowania wyników badania jest moment jego przeprowadzenia. W listopadzie 2019 roku nieznanym zagrożeniem była pandemia COVID-19, która zmieniła diametralnie sposób funkcjonowania jednostek, zbiorowości, wreszcie całego sektora kultury i organizacji pozarządowych. Należy więc wziąć pod uwagę, że wszystkie lub przeważająca większość udzielonych odpowiedzi opisuje rzeczywistość sprzed wybuchu pandemii. Jednak z perspektywy prowadzonych przez Gminę Wrocław i organizacje pozarządowe działań na rzecz wdrożenia modelu Centrów Aktywności Lokalnej CAL i sieci sCAL Wrocław, badanie to diagnozuje stan, w jakim był proces w listopadzie 2019 roku. Skierowanie badania do instytucji kultury (częściowo odpowiedziały na zaproszenie), wielu organizacji pozarządowych jak i innych podmiotów, pokazuje strategiczną decyzję włączania w obszar znaczeniowy CALinnych organizacji/instytucji, które formalnie CAL-ami nie są. Model funkcjonowania CAL-i jest bowiem wdrażany na obszarze Gminy Wrocław, gdzie od wielu lat organizacje pozarządowe i częściowo niektóre instytucje kultury, wspierają aktywność lokalną, jednocześnie nie będąc formalnie członkami zarówno sieci CAL, jak i beneficjentami dedykowanych otwartych konkursów Gminy Wrocław na organizację i prowadzenie Centrów Aktywności Lokalnej.

W badaniu nie wzięły udziału wszystkie miejskie instytucje kultury i z uwagi na ten fakt niemożliwe jest formułowanie pewnych uogólnień. Ta sama uwaga dotyczy organizacji pozarządowych, które prowadzą działalność aktywizacji lokalnej – uzyskujemy częściową, ale oczywiście niepełną wiedzę. Ważnym elementem badania jest natomiast porównanie perspektyw i różnic w postrzeganiu danych zagadnień przez organizacje pozarządowe i instytucje kultury, jak dla przykładu „rola mediacji w pracy lokalnej”: oceniana jako mało ważna przez instytucje kultury i jako najważniejsza dla 1/3 ze wszystkich biorących udział w badaniu organizacji pozarządowych.

Łącznie 12 nazwanych w badaniu ‘instytucjami kultury’ podmiotów to filie Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Jest to ważny sygnał świadczący o aktywności i

zaangażowaniu tej instytucji w pracę społeczną i animacyjną, wykraczającą poza ścisłe ramy potocznie identyfikowanej roli filii bibliotecznej jako miejsca służącego wypożyczaniu książek. Biblioteki tworzą autonomiczną sieć, budującą partnerstwa lokalne. Są one związane z programem rozwoju kultury w oparciu o własne metody działania i realizowanie koncepcji tzw. 'trzeciego miejsca', aby odwołać się do klasycznej współczesnej referencji, czyli książki „The Great Good Place” (1989) amerykańskiego socjologa Raya Oldenburga. Owe trzecie miejsca, czyli przestrzenie publiczne oddzielane od środowiska życia w domu i pracy, którymi z założenia mają być CAL-e, są nimi zarówno biblioteki, instytucje kultury, czy organizacje pozarządowe, o ile te spełniają najważniejsze definicyjne przesłanki takiej przestrzeni. Są nimi podstawowa otwartość na odbiorców, oddanie im pełnej podmiotowości i znaczącej inicjatywności, bo pomimo iż przestrzenie te są publiczne, symbolicznie powinny należeć właśnie do mieszkańców.

Cześć z badanych instytucji kultury wykazuje również potencjały 'CALotwórcze', wskazując na organizację wielu działań społecznych, współkreowanych przez odbiorców. Jest to wyznaczany kierunek przez sieć CAL, czyli podnoszenie kompetencji społeczności lokalnej, aby stała się ona kreatorem działań i odbiorców oferty, a mieszkańcy - twórcami własnych działań. Jest to ważne również w kontekście rozwijania modelu CAL we Wrocławiu w stronę włączania innych podmiotów w działania sieciujące i synergiczne wzajemne wsparcie, czy wymianę wiedzy o środowisku lokalnym. Istotne jest zaakcentowanie w tym kontekście modelu współpracy, a nie konkurencji.

Pole kultury nie jest przestrzenią jednorodną i co potwierdzają wszelkie badania (jak i niniejsze), istnieją w nim różne obiegi i różne wzory uczestnictwa. Wszystkie praktyki w obrębie kultury w takim ujęciu są więc uprawnione. Jest to również dowód na komplementarność i wymiennosc ról w obszarze pracy np. pracy z różnymi grupami wiekowymi: dla przykładu dla badanych instytucji kultury jednym z priorytetowych działań jest praca na rzecz osób starszych, podczas gdy dla organizacji pozarządowych – praca z dziećmi i młodzieżą. Widać to zarówno w pytaniu o najważniejsze obecnie podejmowanych aktywnościach ze społecznością lokalną (wykres na str. 34) oraz w pytaniu o działania, w których najbardziej specjalizuje się organizacja (wykres i tabela na str. 52-53). Aby skuteczniej współdziałać na siebie nawzajem (instytucje kultury, CAL-e, organizacje pozarządowe, etc.) konieczne jest natomiast poszukiwanie węzłów i konektorów, które w codziennej pracy przybliżą tych aktorów do siebie. Dodatkowo bardzo ważną grupą, szczególnie dotkniętą pandemią COVID-19 są artyści freelancerzy, z którymi należałoby poszukiwać szerszej jeszcze synergii w obrębie wcześniej wymienionych podmiotów.

Ponad 60% badanych organizacji nie przeprowadziła diagnozy lokalnej, a ponad 40% nie prowadziło również ewaluacji swoich działań (wykresy na str. 40-43). Te dane dają istotny sygnał, że obszar badawczy i diagnostyczny wymaga wsparcia, szczególnie jeżeli jednym z celów

statutowych, zarówno badanych NGO'ów jak i instytucji kultury jest działanie na rzecz rozwoju kompetencji społeczności lokalnej. Lokalne zakorzenie nie jest możliwe bez poznania potrzeb mieszkańców, stanowiących najbliższą, sąsiedzką grupę docelową.

Baza ekonomiczna przedstawia się sposób zróżnicowany, zależnie jaki typ organizacji analizujemy (wykresy na str. 54 i 55). Z jednej strony instytucje kultury wskazujące na 100% udział środków Gminy Wrocław, kiedy dla badanych organizacji pozarządowych to blisko 60% funduszy, co mimo wszystko stanowi główne źródło finansowania działań. Ale już kolejną pozycję z wynikiem 50% zajmuje sponsoring i środki prywatne, a takiego wsparcia nie deklaruje żadna z badanych instytucji kultury. Te ostatnie wskazują jeszcze odpłatną działalność statutową (ponad 20%). Ta sama pozycja dla organizacji pozarządowych to ponad 45%. Możliwe rekomendacje w tym obszarze zawierałyby się w bilansie budżetowym i poszukiwania większego wsparcia organizacji pozarządowych przez lokalny biznes (co również zwiększa zakorzenie i buduje relacje), natomiast w przypadku instytucji kultury – zwiększenie udziału donatorów i sektora prywatnego we współfinansowaniu działań, szczególnie przygotowywanych wydarzeń, warsztatów, prezentacji, koncertów, spektakli, etc.

Deklarowany obszar działalności, który został przedstawiony wykresem na str. 59, skłania do pewnej refleksji. Lokalne, osiedlowe czy dzielnicowe zakorzenie wskazuje blisko 50% i tylko ponad 20 organizacji pozarządowych. Obszar wrocławski/miejski zaznaczyło blisko 60% badanych instytucji kultury (ponad 45% w przypadku organizacji pozarządowych). Jednocześnie NGO wskazują również na obszary: ogólnopolski i europejskich, których nie zaznaczyła żadna instytucja kultury. Wyniki te pokazują kolejną przestrzeń wzajemnej wymiany, która w postaci sieci współpracy może pomóc tym formom aktywności w różnych obszarach przenikać się międzysektorowo.

Jednocześnie w obszarze budowania partnerskich sieci współpracy (str. 62) zostały zaznaczone skrajne oceny, dotyczące kooperacji z wymienionymi organizacjami, jak Rady Osiedli, Policja, Straż Miejska, etc. W tych odpowiedziach nie można znaleźć klucza interpretacyjnego, który pokazałby wiodącą tendencję wśród organizacji pozarządowych, czy instytucji kultury. Wnioskiem jest podstawowa konstatacja, iż za każdą organizacją stoją konkretni jej przedstawiciele, więc czynnik ludzki decyduje o możliwości/latwości kooperacji, bądź ją uniemożliwia.

W udzielonych odpowiedziach nie ma również spójnej wizji dotyczącej budowania lokalnego partnerstwa (str. 79). Część badanych już w jest gotowa w takim partnerstwie uczestniczyć (30%), a również łącznie ponad 35% badanych (zarówno instytucji kultury, jak i organizacji pozarządowych) chciałaby tworzyć partnerstwo lokalne, ale nie w roli lidera jak również

przeszkodą w jego tworzeniu jest brak kompetencji. Ponad 15% instytucji kultury i 10% organizacji pozarządowych nie widzi potrzeby zawiązywania partnerstw. Pojawia się więc potrzeba sprecyzowania szans i ewentualnych zagrożeń, jakie uczestnicy badania widzieliby w tworzeniu lokalnych sieci, a jakie z kolei są bariery takiego działania.

Badani poświęcają również część miejsca w wolnych uwagach na podkreślenie roli WBO w aktywizacji społecznej we Wrocławiu. To bardzo ważne wskazanie, szczególnie w kontekście ilości środków finansowanych przekazywanych na budżet obywatelski i pozytywne efekty programu. Należy zauważyć również, że głosowanie internetowe i zwycięstwo konkretnych projektów, nie powinno wpływać demotywująco na osoby, których projekty nie zostały dofinansowane. Przestrzeń do zagospodarowania tej społecznej energii mogą stanowić biorące udział w badaniu podmioty. Może się również okazać (po weryfikacji zamierzeń grup inicjatywnych), że część działań można zrealizować bez dodatkowych środków finansowych, czego pozytywne przykłady obserwujemy nie tylko we Wrocławiu.

Celem badania było również wskazanie kierunku, jaki realizowany jest przez m.in. Dużą Politykę Osiedlową we Wrocławiu, a której elementami są CAL-e i organizacje aktywne w budowaniu kapitału społecznego. Tym głównym kierunkiem jest wspólnianie działań i dostrzeganie nawzajem prowadzonych aktywności w zakresie kultury i aktywizacji. W ten sposób zarówno sieć sCAL Wrocław jak i wiele prowadzonych projektów i działań przez organizacje pozarządowe i instytucje kultury, ma szansę w sposób spójny współoddziaływać na siebie wzajemnie.

Jedną z rekomendacji jest tworzenie map działań lokalnych, przy założeniu prowadzenia spójnej diagnozy lokalnej i podnoszeniu kompetencji lokalnych liderów. W tego rodzaju programach powinni brać również udział przedstawiciele Rad Osiedli, z którymi połowa badanych ocenia współpracę pozytywnie, połowa niestety ocenia ją negatywnie. Kolejną rekomendacją jest prowadzenie rzetelnych ewaluacji własnych działań, szczególnie przez instytucje kultury (ponad 60% badanych nie prowadziło ewaluacji).

Badanie ma charakter samospisowy. Jest fotografią fragmentu pola kultury i uwarunkowań w jakich działają jego aktorzy, stąd rekomendacją podstawową jest powtórzenie badania na podobnej próbie w I lub II kwartale 2021 roku, w kontekście prowadzonych działań w obliczu pandemii COVID-19. Ważne do zbadania będą zmiany w profilach działalności, zmiany w zachowaniach odbiorców, w sposobach docierania do nich, etc.

Badania przeprowadzono na zlecenie Stowarzyszenia Żółty Parasol.

Organizatorzy: Koalicja na rzecz Wrocławskiego Modelu Współpracy, Departament Spraw Społecznych, Realizatorzy Strategii Rozwoju Współpracy Miasta Wrocławia z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2018 – 2022.

Opracowanie raportu: Barbara Celebucka

Opracowanie podsumowania raportu: Piotr Michałowski, Jacek Pluta

Opracowanie danych dot. oceny współpracy: Szymon Pilch

2020

Wrocław miasto spotkań

Projekt finansowany ze środków Gminy Wrocław
www.wroclaw.pl